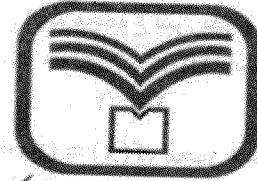

آزمون ۱۱ از ۱۴

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان بنیاد آموزش کشور

اگر دانشگاه اصلاح شود، مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

نام:

نام خانوادگی:

شماره داوطلبی:

صبح جمعه
۱۴۰۳/۰۱/۳۱

آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم
جامع نوبت اول

آزمون اختصاصی گروه آزمایشی علوم انسانی (دوازدهم)

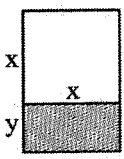
مدت پاسخگویی: ۱۶۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۶۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخگویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخگویی
۱	ریاضی و آمار	۲۰	۱	۲۰	۳۰ دقیقه
۲	علوم و فنون ادبی	۳۰	۲۱	۵۰	۳۰ دقیقه
۳	علوم اجتماعی	۱۵	۵۱	۶۵	۱۳ دقیقه
۴	روان‌شناسی	۱۵	۶۶	۸۰	۱۲ دقیقه
۵	عربی	۲۰	۸۱	۱۰۰	۲۰ دقیقه
۶	تاریخ	۱۳	۱۰۱	۱۱۳	۱۰ دقیقه
۷	جغرافیا	۱۲	۱۱۴	۱۲۵	۱۰ دقیقه
۸	منطق و فلسفه	۲۰	۱۲۶	۱۴۵	۲۰ دقیقه
۹	اقتصاد	۱۵	۱۴۶	۱۶۰	۱۵ دقیقه

وبسایت رسمی سازمان بنیاد آموزش کشور
www.konkur.in

- ۱- سن حمید در حال حاضر $1/5$ برابر سن خواهرش و $3/5$ سن پدرش است. دو سال بعد، مجموع سن پدر و خواهر حمید، ۱۰ سال بیشتر از سه برابر سن حمید در آن سال خواهد بود. اختلاف سن پدر حمید و خواهر حمید کدام است؟
 (۱) ۳۵ (۲) ۳۳ (۳) ۳۲ (۴) ۳۰
- ۲- به ازای چند مقدار m ، نمودار تابع درجه دوم $f(x) = (m+3)x^2 + (m^2-9)x + 2m-1$ ، محور x ها را به صورت متقارن در دو طرف محور y ها قطع می کند؟
 (۱) صفر (۲) یک (۳) دو (۴) بی شمار
- ۳- ظرفی از جنس نقره و مس به وزن ۷۵ کیلوگرم موجود است که ۲۰ درصد آن را نقره تشکیل می دهد. استاد قلم کار آن را ذوب و ۶ کیلوگرم نقره و مقداری مس به آن اضافه کرد و ظرف جدیدی ساخت. اگر میزان نقره موجود در ظرف به میزان ۵ درصد افزایش یافته باشد، چند کیلوگرم مس به آن اضافه شده است؟
 (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴
- ۴- به ازای کدام مقدار مثبت m ، معادله $\frac{m}{x^2-x} + \frac{m}{x^2+2x} = \frac{x}{x^2+x-2}$ دو جواب متمایز ندارد؟
 (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{4}{3}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{3}{4}$
- ۵- در شکل زیر، اگر دو برابر طول مستطیل هاشورزده (x) را از عدد ۱۲۰ کم کنیم، ۵ برابر عرض آن (y) به دست می آید. بیشترین مقدار مجموع مساحت مستطیل و محیط مربعی که روی طول آن ساخته شده است، کدام است؟
 (۱) ۴۸۰ (۲) ۴۹۰ (۳) ۴۸۵ (۴) ۴۹۵
-
- ۶- دوچرخه سواری در یک مسیر مستقیم و با سرعت ثابت از فاصله n متری از نقطه A به سمت نقطه B شروع به حرکت می کند. اگر تابعی که فاصله دوچرخه سوار از نقطه A را بر حسب زمان شروع حرکت نمایش می دهد، تابعی خطی باشد و دوچرخه سوار در ثانیه های ۱۸ و ۲۵ به ترتیب در فاصله های ۵۰ متری و $67/5$ متری از نقطه A باشد، در ثانیه چندم پس از شروع حرکت در فاصله $97/5$ متری از نقطه A قرار دارد؟
 (۱) ۴۰ (۲) ۳۹ (۳) ۳۸ (۴) ۳۷
- ۷- خط $y+4=0$ بر سهمی $y=2x^2+ax+b$ مماس است. طول پاره خطی که دو شاخه سهمی بر محور x ها جدا می کند، کدام است؟
 (۱) ۴ (۲) ۸ (۳) $2\sqrt{2}$ (۴) $\sqrt{2}$
- ۸- داده های زیر مربوط به یک نماینده مجلس است. در چند مورد، مقیاس اندازه گیری نوع داده ها به درستی مشخص شده است؟
 الف: این نماینده ۵۹ سال سن دارد. (کمی نسبی)
 ب: سال هایی که این نماینده در مجلس انتخاب شده است. ۱۳۹۴ و ۱۳۹۶ است. (کیفی ترتیبی)
 پ: وضعیت تأهل این نماینده: متأهل (کیفی اسمی)
 ت: در طی دوران نمایندگی خود، تعداد ۶۰ سفر به حوزه انتخابی خود داشته است. (کمی فاصله ای)
 (۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴
- ۹- تفاضل میانگین ۸ داده آماری از داده ها به ترتیب ۱۸ و ۴ و ۱ و ۱ و ۳ و ۴ و ۷ و ۱۰ است. اگر میانه داده ها ۱۵ باشد، در این صورت میانگین داده ها کدام است؟
 (۱) صفر (۲) ۱۵ (۳) ۱۷ (۴) ۱۶
- ۱۰- در یک منحنی نرمال (خم بهنجار) با میانگین ۱۵۰ و انحراف معیار ۵، تقریباً چند درصد داده ها در محدوده $(140, 155)$ قرار می گیرند؟
 (۱) ۶۸ (۲) ۸۲ (۳) ۹۶ (۴) ۹۹/۹۹

۱۱- در نمودار دایره‌ای متناظر با جدول زیر، زاویه مرکزی مربوط به رشته انسانی برابر با ۶۸ درجه است. تقریباً چند درصد افراد در گروه انسانی یا فنی قرار دارند؟

رشته تحصیلی	ریاضی	تجربی	انسانی	فنی
فراوانی	۳۰	۲۵	K	۱۸

۴۳ (۴)

۴۹ (۳)

۲۹ (۲)

۳۹ (۱)

۱۲- اگر $(\sim p \wedge q) \Rightarrow r \Rightarrow (q \Leftrightarrow s)$ دارای ارزش نادرست باشد، ارزش گزاره $(\sim p \wedge q) \Rightarrow (r \vee s)$ برابر با ارزش کدام گزینه است؟

۲ (۲)

(۱) همواره درست است.

(۴) همواره نادرست.

۳ (۳)

۱۳- در مثلث قائم‌الزاویه مقابل اندازه هر یک از اضلاع زاویه قائمه را ۴ برابر کرده‌ایم. کدام عبارت درباره استدلال و نتیجه حاصل از آن درست است؟

مرحله اول: رابطه فیثاغورث در مثلث اولیه: $c^2 = a^2 + b^2$ مرحله دوم: رابطه فیثاغورث در مثلث جدید: $c'^2 = 4a^2 + 4b^2$ مرحله سوم: فاکتورگیری: $c'^2 = 4(a^2 + b^2)$ مرحله چهارم: جایگذاری: $c'^2 = 4(a^2 + b^2) \Rightarrow c'^2 = 4c^2$ مرحله پنجم: جذرگیری: $c' = 2c$

نتیجه‌گیری: اندازه وتر مثلث قائم‌الزاویه در حالت جدید، ۲ برابر اندازه وتر مثلث اولیه است.

(۱) همه مراحل و نتیجه‌گیری درست است.

(۲) همه مراحل درست است ولی نتیجه‌گیری نادرست است.

(۳) در مرحله دوم خطا داده و نتیجه‌گیری نادرست است. (۴) در مرحله سوم خطا داده، اما نتیجه‌گیری درست است.

۱۴- در نمودار تابع $y = |mx - h + 1|$ ، ضابطه شاخه سمت راست را f و ضابطه شاخه سمت چپ را g می‌نامیم. اگر نمودار تابع $f + 2g$ منطبق بر نیمساز ناحیه دوم و چهارم مختصات باشد، نمودار تابع y را حداقل چند واحد به سمت راست منتقل کنیم، تا طول نقطه تلاقی آن با محور x ها، عددی طبیعی باشد؟ ($m > 0$)

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۵- اگر $f(x) = \begin{cases} -3 & x > 4 \\ x & 2 < x \leq 4 \\ 2x + 1 & x \leq 2 \end{cases}$ و $g(x) = \begin{cases} 4x & 1 \leq x \leq 2 \\ x^2 + 2x & x < 1 \end{cases}$ ، نمودار تابع $(f - g)(x)$ ، تابع ثابت

را در چند نقطه قطع می‌کند؟

سه (۴)

دو (۳)

یک (۲)

صفر (۱)

۱۶- در نمودار زیر، مجموع مساحت‌های مستطیل‌های هاشورخورده برابر با ۷۰۰,۰۰۰ است. نرخ مالیات مصوب بر حقوق مازاد بر ۴,۵۰۰,۰۰۰ تومان تا ۷,۰۰۰,۰۰۰ چند درصد است؟

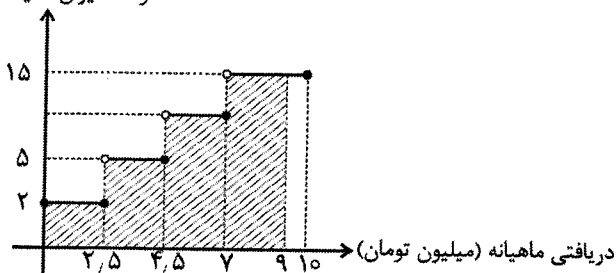
۷/۵ (۱)

۸ (۲)

۱۰ (۳)

۱۲ (۴)

درصد میزان مالیات بر دریافتی

۱۷- اگر $f(x) = x|x| - [x-1] + x - \sqrt{2}$ ، مقدار $f(1-\sqrt{2})$ کدام است؟ (|) علامت قدر مطلق و [ ] علامت جزء صحیح است.

- (۱) $2\sqrt{2}$ (۲) صفر (۳) $-\sqrt{2}$ (۴) -2

۱۸- تعداد نقاط تلاقی نمودار توابع $f(x) = \frac{-1}{[x]+[-x]}$ به ازای $|x| \leq 2$ و $g(x) = 2x^2 - 7x + 6$ کدام است؟

- (۱) صفر (۲) ۱ (۳) ۲ (۴) بی‌شمار

۱۹- جدول زیر اطلاعات جمعیت فعال و نرخ بیکاری چهار شهرستان یک استان می‌باشد. اگر نرخ بیکاری استان، ۲۴ درصد باشد، جمعیت شاغل شهر C چند نفر است؟

شهر D	شهر C	شهر B	شهر A	
۰/۵	۰/۴	۰/۶	۱	جمعیت فعال (میلیون نفر)
%۱۵	x	%۲۰	%۳۵	نرخ بیکاری

- (۱) ۳۴۵,۰۰۰ (۲) ۶۵,۰۰۰ (۳) ۵۵,۰۰۰ (۴) ۲۷۵,۰۰۰

۲۰- در یک شرکت تولیدی، اگر x تعداد واحد کالا و p قیمت هر واحد آن بر حسب تومان باشد، معادله تقاضا به صورت $2p - 200 = x$ می‌باشد. اگر هزینه ثابت تولید ۳۶۰۰ تومان و هزینه تولید هر کالا ۱۵ تومان باشد، حداکثر میزان کالای تولیدشده، برای آنکه شرکت در شرایط سوددهی باقی بماند، کدام است؟

- (۱) ۸۱ (۲) ۸۹ (۳) ۹۰ (۴) ۹۱

علوم و فنونی ادبی

۲۱- نام کدام یک از زبان‌های ایرانی به ترتیب تکمیل‌کننده عبارت‌های زیر است؟

- نخستین صورت زبان ادبی فارسی نو، ..... بود.

- زبان رسمی دوران ساسانی، زبان ..... بود.

- زبان ..... در شمال و شمال شرقی ایران متداول بود.

- در دوره اشکانیان زبان ..... رایج بود.

(۱) فارسی باستان - دری - پارسی - فارسی میانه

(۲) پهلوی - دری - فارسی باستان - پارسی

(۳) دری - پهلوی - پارسی - پارسی

(۴) دری - پهلوی - پهلوی - فارسی باستان

۲۲- نام نویسندگان آثار، در کدام گزینه کاملاً درست است؟

(۱) تاریخ‌الرسول و الملوک (ابوعلی بلعمی) - چهار مقاله (نظامی عروضی) - محاکمه اللغتين (امیر علیشیر نوایی)

(۲) حبیب السیر (خواندمیر) - مرزبان‌نامه (سعدالدین وراوینی) - عالم‌آرای عباسی (شیخ بهایی)

(۳) شاهنامه ابومنصور (ابومنصور معمری) - احسن‌التواریخ (حسن بیگ روملو) - اسرارالتوحید (محمدبن منور)

(۴) کلیله و دمنه (نصرالله منشی) - عین‌الحیات (علی‌بن حسین واعظ کاشفی) - عباس‌نامه (وحید قزوینی)

۲۳- کدام یک از گزینه‌های زیر درباره ویژگی‌های سبکی شعر در سده‌های پنجم و ششم، درست نیست؟

(۱) از مضامین برجسته شعر این دوره بدینی نسبت به دنیا و بریدن از آن و شکایت از روزگار و طرح نابسامانی اجتماعی است.

(۲) قافیه و ردیف در شعر این دوره بسیار ساده است.

(۳) داستان‌سرایی و منظومه‌های داستانی در این دوره رواج یافت.

(۴) لغات زبان ترکی و مغولی در این دوره به زبان فارسی راه یافت.

۲۴- با توجه به ویژگی‌های فکری سبک خراسانی، کدام بیت مربوط به این سبک نیست؟

(۱) می‌گیر و عطا ورز و نکو گوی و نکو خواه

(۲) نرگس چون دلبربست سرش همه چشم

(۳) عاشق چه کند گر نکشد بار ملامت

(۴) بار خدایی که او جز به رضای خدا

۲۵- در کدام گزینه همه آثار نام‌برده شده مربوط به قرن هفتم و با موضوع مباحث عرفانی، است؟

(۱) لمعات - مثنوی معنوی - عشاق‌نامه

(۲) لمعات - اخلاق‌الاشراف - مثنوی معنوی

(۳) طبقات ناصری - مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد - نفحات‌الأنس (۴) بوستان - تذکرة‌الاولیا - تحفة‌الاحرار

۲۶- کدام یک از گزینه‌ها درباره شاعران قرن‌های دهم و یازدهم، کاملاً درست است؟
الف: برخی تک‌بیت‌های غزل بیدل دهلوی شاهکارهایی از ذوق و اندیشه‌اند.

ب: شعر وحشی بافقی حدّ واسط سبک عراقی و سبک هندی است.

پ: کلیم کاشانی با به کاربردن ضرب‌المثل‌ها و الفاظ محاوره سخن خود را برجسته ساخته است.

ت: بابا فغانی شیرازی از شعرای تأثیرگذار قرن یازدهم است که شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

(۱) «الف» - «ب» (۲) «ب» - «پ» (۳) «پ» - «ت» (۴) «الف» - «ت»

۲۷- کدام یک از گزینه‌های زیر از دلایل حذف مختصات سبکی زبان قدیم در آثار سبک هندی، نیست؟

(۱) حملات پی‌درپی مغولان، تیموریان و ازبکان و نابودی کتابخانه‌ها و از بین رفتن آثار کهن

(۲) نامأنوس بودن فضلا با زبان قدیم

(۳) تغییر جغرافیایی حوزه‌های شعری در نقاط مختلف ایران

(۴) بی‌فضلی برخی از شاعران بزرگ این دوره

۲۸- با توجه به ویژگی‌های زبانی نثر سبک هندی، کدام گزینه مربوط به این دوره نیست؟

(۱) او به سرعت برق و باد آن مسافت بعیده را به اندک روزی طی نموده و از واقعه نازله خبر داده، آن صحیفه شریفه را به نظر مبارک رسانید.

(۲) این معنی نیز دلیلی روشن و برهانی میرهن است که سایه معدلت و کامگاری آن سربرآرای ایوان جهان‌داری سال‌های بسیار بر سر کافه خلق جهان و مفارق جهانیان مبسوط خواهد بود.

(۳) طبقات لشکر فوج فوج، قشون قشون، به آراستگی و پیراستگی تمام متوجه شده به سپهسالار مذکور ملحق می‌شدند و در بلده همدان قشلاق فرموده، مترصد لطایف غیبی بودند.

(۴) کنیزکی در بگشاد و ایشان دررفتند و بنشستند، در تاریکی بر زمین خشک. فضل آواز داد آن کنیزک را تا چراغ آرد کنیزک ایشان را گفت تا این مرد مرا بخریده است، من پیش او چراغی ندیده‌ام.

۲۹- هر دو آرایه مقابل کدام بیت به درستی آمده است؟

(۱) نه هیچ گردون با همت تو ساید سر / نه هیچ آتش با هیبت تو گیرد تاب (موازنه - جناس)

(۲) چون لب لعل تو در چشم من آید چه عجب / گرم از چشم بیفتاد عقیق یمنی (کنایه - استعاره مکنیه)

(۳) فرخنده روز آنکه به روی تو هر دمش / طالع شود ز مطلع جام آفتاب می (تشبیه - اشتقاق)

(۴) ای گلبن جوان بر دولت بخور که من / در سایه تو بلبل باغ جهان شدم (واج‌آرایی - مجاز)

۳۰- در کدام بیت هر سه آرایه «تشبیه، استعاره و کنایه»، وجود ندارد؟

(۱) در دل شب دامن دولت به دست آمد مرا / گنج گوهر یافتم از گریه‌های نیم‌شب

(۲) ای دل از سیل فنا بنیاد هستی برکند / چون تو را نوح است کشتیان ز طوفان غم مخور

(۳) ز گرد حادثه روشن‌دلان چه غم دارند / غبار تیره چه نقصان دهد به صبح سپید

(۴) با گل و خار جهان یک رنگ از روشن‌دلی / صبح سیمینم سیه‌کاری نمی‌آید ز من

۳۱- آرایه‌های «جناس تام، سجع، استعاره مکنیه و مجاز»، به ترتیب در کدام ابیات دیده می‌شود؟

الف: هر دمی روی از من مسکین بتابی از چه روی / هر زمانی از در خویشم برانی از چه باب

ب: دیده نادیده می‌کنی و مرا / دیده پیوسته در دو دیده توست

پ: خفتم به یاد یار در آغوش گل ولی / آغوش گل کجا و بر و دوش او کجا؟

ت: بی دلستان دل خون کنیم از دیدگان بیرون کنیم / بر یاد آن پیمان‌شکن پیمان‌ه را در خون زنیم

(۱) «الف» - «ت» - «پ» - «ب» (۲) «الف» - «ب» - «پ» - «ت»

(۳) «پ» - «ب» - «الف» - «ت» (۴) «پ» - «الف» - «ب» - «ت»

۳۲- تعداد تشبیه در کدام بیت متفاوت است؟

(۱) بوستان دلبری را چون قدت سروی نباشد

(۲) گر ماه خوانمت نبود ماه سروقد

(۳) سلسبیل است می از دست تو در صحن چمن

(۴) با وجود لب لعل و خط مشک‌آسایش

آسمان نیکویی را چون رخت ماهی نباشد

ور سرو گویمت نبود سرو سیمبر

خاصه اکنون که جهان باغ بهشت است و تو حور

یاد ظلمت مکن و چشمه حیوان کم گیر

۳۳- در کدام گزینه «سه کنایه» و «یک تشبیه» دیده می‌شود؟

- (۱) سبک‌سری که زند پیش بحر لاف وجود
 (۲) چون من از پای در افتادم و از دست شدم
 (۳) ما چو روی از دو جهان در غم عشقت کردیم
 (۴) این طراوت که تو داری چو به گلزار آبی

۳۴- در همهٔ ابیات هر دو آرایه «مجاز و کنایه» دیده می‌شود؛ به جز:

- (۱) وقت رفتن گر روم با آتش عشقت به خاک
 (۲) جان سر مستم به رقص آید ز شادی ذره‌وار
 (۳) در خرابیات مغان از می خراب افتاده‌ام
 (۴) گر دلی داری دل از رندان بیخود برمگیر

۳۵- کدام یک از گزینه‌های زیر از نظر نوع تشبیه (گسترده - فشرده) با بیت زیر یکسان است؟

«داغ تو مرا شمع صفت سوخت کجایی مگذار که با اشک ندامت بنشینم»

- (۱) ز اوحدی گل رخسار خود نهفته چه داری
 (۲) نظر ز چاه زرخندان آن چگونه ببوشم
 (۳) خرد چشم جان است چون بنگری
 (۴) چو دست سیمگون از بر بکردی

۳۶- در کدام ابیات هر سه آرایهٔ «موازنه، جناس و استعاره» دیده می‌شود؟

- الف: نه بی‌ارادت او بر زمین بیارد ابر
 ب: به رای روشن‌مهر و به قدر عالی چرخ
 پ: به دوستکامی این باده‌ای بدان آورد
 ت: قضا ز رویش همواره پیشرو گیرد
- (۱) «ب» - «ت» (۲) «الف» - «ب»
 (۳) «ب» - «پ» (۴) «الف» - «ت»

۳۷- قافیه در کدام بیت نادرست است؟

- (۱) کین گواهی که ز گفت و رنگ بد
 (۲) آن یکی کرباس را در آب زد
 (۳) تانه آید بر من این انجام بد
 (۴) چاکرت شاهان جنایت می‌کند

۳۸- طبق علم قافیه «قاعده و تبصره» کدام ابیات یکسان است؟

- الف: مگر زان گل نسیمی هست باد صبحگاهی را
 ب: جانی و به کنه تو کس پی نبرد جانا
 پ: ما حریف غم و پیمان‌کشی پیشهٔ ما
 ت: دو دیده بر سر راهت نهاده‌ام باز آی
- (۱) «الف» - «پ» (۲) «ب» - «ت»

۳۹- در همه ابیات حذف همزه به چشم می‌خورد؛ به جز:

- (۱) بر درد دل خلق جهانی چو طبیبی
 (۲) جانما مگر از روز نخستین بسرشتند
 (۳) از خاکم و از آب ولی آتش عشقت
 (۴) بودم به خیال آنکه نگردی ز وفایم

۴۰- وزن بیت زیر با کدام بیت یکسان است؟

«مرا ز دیده و دل دور کرد یار چرا؟ دست داد مرا زود آن نگار چرا؟»

- (۱) گفتم که به یک عشوه ربایی ز سرم عقل
 (۲) چو جان و دل ز می عشق دوش جوش برآورد
 (۳) بیار نامه که بنویسم: چراغ خانه فروزان بود
 (۴) چه موجب است که هیچ التفات ما نکنی
- یا جان من از تن ببری؟ گفت که هر دو
 دلم ز دست درافتاد و جان خروش برآورد
 دوباره سینه پر از شادی، دوباره سفره پر از نان بود
 ترخمی به غریبان بی‌نوا نکنی

۴۱- خط عروضی کدام مصراع درست است؟

- (۱) ادب کی می گذارد تا بیوسم آستانش را: آذب کی می گذارد تا بیوسماستانش را
 (۲) در بحث دل و عشق تصرف نتوان کرد: در بحث دل عشق تصرف نتوان کرد
 (۳) تا کی فروشم آخر بی سود گوهر خود: تا کی فروشماخیر بی سود گهر خود
 (۴) گفتم به گوش توفیق، ای دشمن مروّت: گفتم ب گوش تَفیق ای دشمن مروّت

۴۲- مرز پایه‌های آوایی بیت زیر در کدام گزینه درست مشخص شده است؟

«گویند کفر زلفش بر دین زند شبیخون بر گوش دین‌فروشان این داستان مبارک»

گویند کُف	زُلفِش	بَر دین زَند	شَ بی خون
بَر گوش دین	زُلفِش	این داس تا	ن م با رَک

گویند کُف	زُلفِش	بَر دین زَند	شَ بی خون
بَر گوش دین	فَ رو شان این	داس تان	م با رَک

گویند کُف	ر زُلفِش	بَر دین زَند	شَ بی خون
بَر گوش	دین فَ رو شان	این داس تان	م با رَک

گویند کُف	ر زُلفِش	بَر دین زَند	شَ بی خون
بَر گوش دین	فَ رو شان	این داس تان	م با رَک

۴۳- در کدام گزینه پس از صورت‌بندی درست، می‌توان رکن «فاعلاتن» یافت؟

- (۱) خبر ما برسائید به مرغان چمن
 (۲) ای که هر لحظه در خاطرم بگذری
 (۳) این محبت آسمانی است یا زمینی است؟
 (۴) تا عشق و رندیست کیشم یکسان بود نوش و نیشم

۴۴- کدام یک از ابیات زیر همسان دولختی است؟

- (۱) خجسته باد حال تو، هزار قرن سال تو
 (۲) گرت آرزوی آن است که خون خلق ریزی
 (۳) ماه است رویت یا ملک؟ قند است لعلت یا نمک؟
 (۴) شاه زمینی و زمان، همچو خرد فاش و نهان

۴۵- با توجه به شعر زیر، کدام مورد نادرست است؟

«دل داغ تو دارد ارنه بفروختمی

دل منزل توست، ورنه روزی صدبار

- (۱) وزن واژه رکن هفتم بیت دوم، «مستفعل» است.
 (۲) این شعر را می‌توان به دو شکل صورت‌بندی هجایی کرد.
 (۳) در این رباعی ۴ نوع آرایه بیانی دیده می‌شود.
 (۴) این شعر دارای وزنی همسان است.

۴۶- کدام بیت با بیت زیر تقابل معنایی دارد؟

«در دل ندهم ره پس از این مهر بتان را

مهر لب او بر در این خانه نهادیم»

- (۱) چون آینه، جان نقش تو در دل بگرفته است
 (۲) سر زلف تو نباشد سرزلف دگری
 (۳) درماند کسی که بست در خوبان دل
 (۴) جان مهر لبش دارد و شرط است که جان را
- دل در سر زلف تو فررفته چو شانه است
 از برای دل ماقحط پریشانی نیست
 وز مهر بتان نگشت پیوند گسل
 سلمان، به همان مهر به جانان بسپاری

۴۷- در همه گزیندها شاعران به شعر خود مفاخره کرده‌اند؛ به جز:

- ۱) پایه نظم بلند است و جهان گیر بگو
- ۲) کس چو حافظ نگشود از رخ اندیشه نقاب
- ۳) شعر خونبار من باد بدان یار رسان
- ۴) گر چراغ بزم عالم نیست صائب کلک ما

۴۸- کدام بیت با عبارت زیر تناسب معنایی ندارد؟

- «الهی اگر بهشت چون چشم و چراغ است، بی دیدار تو درد و داغ است.»
- ۱) و گر بهشت مصور کنند عارف را
  - ۲) بی روی توأم جنت فردوس نباید
  - ۳) گرم تو در نگشایی کجا توأم رفت
  - ۴) گر مخیر بکنندم به قیامت که چه خواهی

۴۹- تصویر حاصل از کدام دو بیت یکسان است؟

- الف: هرگز کسی نداد بدینسان نشان برف
ب: سپید شد چو درخت شکوفه دار سرم
پ: تو درخت خوب منظر همه میوه‌ای ولیکن
ت: مرا برف باریده بر پر زاغ
- ۱) «الف» - «پ»
  - ۲) «ب» - «ت»

۵۰- مفهوم کلی کدام بیت، متفاوت است؟

- ۱) برق با شوقم شراری بیش نیست
  - ۲) تا به کی نازی به حسن عاریت؟
  - ۳) ای شرر از هم‌رهان غافل مباش
  - ۴) می‌رود صبح و اشارت می‌کند
- گویی که لقمه‌ای است زمین در دهان برف
وز این درخت همین میوه غم است برم
چه کنم به دست کوتاه که نمی‌رسد به سیب
نشاید چو بلبل تماشای باغ
- ۱) «الف» - «ت»
  - ۲) «ب» - «پ»
  - ۳) «الف» - «ت»
  - ۴) «ب» - «پ»

شعله طفل نی‌سواری بیش نیست
ما و من آینه‌داری بیش نیست
فرصت ما نیز باری بیش نیست
کاین گلستان خنده‌واری بیش نیست

علوم اجتماعی

۵۱- به ترتیب درستی و نادرستی عبارات زیر را مشخص کنید.

- مدینه فاضله و مدینه مبدله در دسته‌بندی فارابی و آریستوکراسی و الیگارش‌ی در دسته‌بندی ارسطو، نظام‌ها و حکومت‌هایی هستند که در آنها تنها اراده یک فرد تأثیرگذار است.
  - جهان اجتماعی با پذیرش یک نظام سیاسی خاص، هویت سیاسی پیدا می‌کند.
  - از نظر مالتوس علت پیدایش مشکلات در جامعه، افزایش دستمزد کارگران و رفاه آنان است.
  - علوم انسانی غربی زندگی آدمی را بدون توجه به ابعاد معنوی، به گونه‌ای سکولار تعریف می‌کنند و سازمان می‌دهند.
- ۱) نادرست - درست - نادرست - نادرست
  - ۲) درست - درست - نادرست - درست
  - ۳) نادرست - درست - نادرست - درست
  - ۴) درست - نادرست - نادرست - درست

۵۲- علت نادرستی عبارت مقابل چیست؟ - «در دیدگاه اول درباره تعامل جهان‌های مختلف، جهان تکوینی به جهان طبیعت محدود می‌شود ولی جهان فرهنگی مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان طبیعی است.»

- چگونه فرهنگ جهانی می‌تواند از تفرقه بین جوامع و تباها شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کند؟
  - «بنای یادبود تجارت برده در امتداد جاده بردگان در غرب کشور بنین در قاره آفریقا» نشان‌دهنده کدام نوع استعمار است؟
- ۱) جهان تکوینی را تنها به جهان طبیعی محدود می‌داند زیرا جهان فرهنگی را هم شامل می‌شود. - فرهنگ جهانی باید از معنویت که ارزشی جهان شمول است، برخوردار باشد. - استعمار نو
  - ۲) جهان تکوینی را تنها به جهان طبیعی محدود می‌داند زیرا جهان فرهنگی را هم شامل می‌شود. - چاره این امر، وجود ارزش جهان شمول عدالت در فرهنگ جهانی است. - استعمار قدیم
  - ۳) جهان فرهنگی را از جهان تکوینی مهم‌تر می‌داند. - فرهنگ جهانی باید از معنویت که ارزشی جهان شمول است، برخوردار باشد. - استعمار فرانو
  - ۴) جهان فرهنگی را از جهان تکوینی مهم‌تر می‌داند. - چاره این امر، وجود ارزش جهان شمول عدالت در فرهنگ جهانی است. - استعمار قدیم

۵۳- کدام گزینه به ترتیب جدول مقابل را کامل می‌کند؟

بحران معرفت شناختی	«ب»	«الف»	دانش ابزاری
«ت»	اگر در کانون هستی یک وجود مقدس و متعالی باشد، هیچ موجودی در مقابل آن نمی‌تواند اصالت داشته باشد.	توجیه هنجارها و رفتارهای دینی با تفاسیر دنیوی	«پ»

- (۱) نقش فرهنگ غالب در جهت‌گیری افراد - ظهور اومانیزم در حقوق و ادبیات - علم تجربی سکولار - پایان قرن بیستم
 (۲) سکولاریسم، جهان‌بینی غالب است - اومانیزم نتیجه منطقی سکولاریسم است - توانایی ارزیابی ارزش‌ها و اهداف انسانی را ندارد. - امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب و بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود.
 (۳) سکولاریسم پنهان - ظهور اومانیزم - صرفاً از راه استدلال عقلی به دست نمی‌آید - وجه مشترک همه صورت‌های آن کنار گذاشتن عقل و استدلال‌های عقلانی است.

(۴) سکولاریسم، جهان‌بینی غالب است - اومانیزم نتیجه منطقی سکولاریسم است - حس‌گرایی و نفی تجربه و نفی عقل و وحی - پایان قرن بیستم

۵۴- در کدام گزینه به ویژگی دوره رنسانس از مراحل چهارگانه تکوین تاریخ فرهنگ غرب اشاره نشده است؟

- (۱) دنیاگرایی رایج در سطح هنجارها، رفتارها و زندگی مردم، باعث گسترش فلسفه‌های روشنگری شده و سکولاریسم را از لایه‌های سطحی فرهنگ غرب به لایه‌های عمیق آن تسری داد.
 (۲) پادشاهان و قدرت‌های محلی به‌عنوان رقیبان دنیاطلب کلیسا، فرصت بروز و ظهور پیدا کردند و آن‌ها به تدریج دخالت دین را در امور دنیوی انکار کردند.

(۳) رویکرد دنیوی به عالم، در سطح هنر، اقتصاد، سیاست و همچنین در قالب حرکت‌های اعتراض‌آمیز مذهبی آشکار شد.

(۴) فرهنگ غرب برای بسط و گسترش ابعاد دنیوی خود، به سوی حذف پوشش دینی گام برداشت و به تفسیر غیرتوحیدی فرهنگ یونان و روم باستان بازگشت.

۵۵- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- پیامدهای کنش نیز همانند خود کنش، وابسته به آگاهی و اراده انسان‌هاست.

- برای شناخت بیشتر و بهتر «خود» چه راه‌هایی وجود دارد؟

- جهان اسلام در طول تاریخ چگونه با هجوم‌های نظامی و سیاسی اقوام مختلف مقابله می‌کرد؟

- (۱) برخی پیامدهای کنش، وابسته به آگاهی و اراده انسان‌ها نیستند - گاهی ما درباره ویژگی‌هایی از خود که به آن واقف نیستیم، تأمل می‌کنیم و درباره آن‌ها می‌اندیشیم - مانند آنچه در حمله مغول رخ داد، به دفع مهاجمان پرداخت.
 (۲) برخی پیامدهای کنش نیز همانند خود کنش، وابسته به آگاهی و اراده انسان‌ها هستند - گاهی برای شناخت خود، از والدین و دوستان خود درباره ابعاد فردی و اجتماعی هویت سؤال می‌کنیم - برخورد جهان غرب با جهان اسلام تجربه جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است.

(۳) برخی پیامدهای کنش، وابسته به آگاهی و اراده انسان‌ها نیستند - درباره ابعاد اجتماعی هویت از جامعه‌شناسان و انسان‌شناسان کمک می‌گیریم - مانند آنچه در حمله مغول رخ داد به هضم و جذب مهاجمان پرداخت.

(۴) همه پیامدهای کنش نیز همانند خود کنش، وابسته به آگاهی و اراده انسان‌ها هستند - از پیامبران و اولیای الهی درباره ابعاد الهی و فطری هویت فردی و اجتماعی انسان‌ها کمک می‌گیریم - مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد.

۵۶- مشخص کنید کدام یک از موارد زیر نادرست است.

الف: حیات معنوی اسلام، نظریه‌پردازان غربی را طی قرن بیستم، به تأمل و بازبینی نظریات پیشین خود فراخوانده است.

ب: جامعه ایران پس از انقلاب با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قطب فرهنگی جدید ظاهر شد.

پ: اخلاق پهلوانی غلامرضا تختی در مبارزات کشتی نشان‌دهنده تأثیر بعد اجتماعی هویت او بر بعد نفسانی است.

ت: با توجه به ویژگی‌های کنش است که می‌توانیم بگوییم کنش انسان همانند فعالیت سایر مخلوقات، معنادار است.

ث: وجود افراد متخلق به اخلاق الهی همانند تقوا، توکل، رضای الهی و ... در کشورهای غربی نشان‌دهنده این است که هویت اخلاقی و الهی انسان نمی‌تواند با هویت دنیوی جهان متجدد سازگاری داشته باشد و امکان رشد

آن را تضعیف می‌کند.

- (۱) «الف» - «ب» - «پ» (۲) «الف» - «پ» - «ث» (۳) «ب» - «پ» - «ت» (۴) «ب» - «ت» - «ث»

۵۷- هر عبارت با کدام مفهوم یا موضوع مرتبط است؟

- انتقال ناسازگاری‌ها از سطح رفتارها و هنجارها به سطوح عمیق‌تر یعنی عقاید و ارزش‌ها
- پیامد شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی
- نظام لیبرال دموکراسی

۱) تعارض فرهنگی - بحران‌های اقتصادی که ابتدا منطقه‌ای بودند به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان - فوکویاما در نظریه «پایان تاریخ» آن را محصول نهایی تاریخ بشر می‌دانست.

۲) تزلزل فرهنگی - شکل‌گیری امپراتوری رسانه - نظام سیاسی که با فرهنگ جهان غرب که رویکردی دنیوی به عالم هستی دارد، سازگار است.

۳) بحران هویت - شکل‌گیری امپراتوری رسانه‌ای - فوکویاما در نظریه «پایان تاریخ» آن را محصول نهایی تاریخ بشر می‌دانست.

۴) تزلزل فرهنگی - بحران‌های اقتصادی که ابتدا منطقه‌ای بودند به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان آشکار ساختند - نظام سیاسی که با فرهنگ جهان غرب که رویکردی دنیوی به عالم هستی دارد، سازگار است.

۵۸- هویت خانوادگی هر کدام از ما، بخشی از کدام هویت است و نتیجه عضویت در کدام نهاد اجتماعی است؟ در رویکرد دوم (نسل دوم روشنفکران) مسائل جهان اسلام از نوع چه مشکلاتی بود و کسانی که این رویکرد را داشته‌اند از موضع کدام اندیشه‌ها مبارزه می‌کردند؟

- ۱) اجتماعی - خانواده - لیبرالیسم غربی - مارکسیستی و سوسیالیستی ۲) اجتماعی - خانواده - مارکسیسم و سوسیالیسم - لیبرالیسم غربی
- ۳) فرهنگی - جامعه - مارکسیسم و سوسیالیسم - لیبرالیسم غربی ۴) فرهنگی - جامعه - لیبرالیسم غربی - مارکسیستی و سوسیالیستی

۵۹- کدام یک از موارد زیر درباره رویکرد لیبرالیسم نادرست هستند؟

الف: حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی موجب شد که دولتمردان انگلیسی از جمله لرد جان راسل با قحطی ایرلند مقابله کنند و با مداخله دولت به حمایت و دستگیری از قحطی زدگان پردازند.

ب: نظریه پردازان لیبرال آزادی فعالیت صاحبان سرمایه را ضامن پیشرفت جامعه می‌دانستند.

پ: لیبرالیسم قرن‌های هفدهم و هجدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند.

ت: لیبرالیسم اولیه بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت و با هدف حمایت و دستگیری از مستمندان شکل گرفت.

- ۱) «الف» - «ب» - «پ» ۲) «الف» - «پ» - «ت» ۳) «ب» - «ت» - «پ» ۴) «الف» - «ب» - «ت»

۶۰- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

الف: اندیشمندان علوم اجتماعی و سیاسی در نقد لیبرالیسم اولیه از چه مفاهیمی سخن گفته‌اند؟

ب: جایگاه مالکیت خصوصی در لیبرالیسم و سوسیالیسم چگونه است؟

پ: چالش و نزاع بلوک شرق و غرب تا چه زمانی ادامه یافت؟

- ۱) از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفتند - لیبرالیسم اعتقاد به مالکیت خصوصی داشت، سوسیالیسم و کمونیسم به مالکیت خصوصی معتقد نیستند - طی قرن بیستم تا فروپاشی بلوک شرق ادامه داشت.
- ۲) از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفتند - لیبرالیسم به مالکیت خصوصی اعتقاد داشت، کمونیسم به مالکیت خصوصی قائل نیست - سراسر قرن بیستم تا زمان فروپاشی بلوک شرق ادامه داشت.
- ۳) آزادی از چه آزادی برای چه؟ - لیبرالیسم، سوسیالیسم و کمونیسم مالکیت خصوصی کنترل شده را قبول داشتند - اواخر قرن بیستم تا زمان فروپاشی بلوک شرق ادامه داشت.
- ۴) آزادی از چه؟ آزادی برای چه؟ - لیبرالیسم و سوسیالیسم به مالکیت خصوصی اعتقاد داشتند ولی کمونیسم به مالکیت خصوصی معتقد نیست - سراسر قرن بیستم تا زمان فروپاشی بلوک شرق ادامه داشت.

۶۱- کدام گزینه به ترتیب تعریف، پیامد و پیامد مفاهیم زیر را به درستی بیان می‌کند؟

- غرب‌زدگی

- از خودبیگانگی فطری

- جهان اجتماعی خودباخته

۱) خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب - فطرت آدمی در این جهان به آرامش نمی‌رسد و گرفتار تشویش و اضطراب می‌شود و سر به عصیان و اعتراض برمی‌دارد - به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است ملحق می‌شود.

۲) وقتی جامعه توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را در مقابل فرهنگ غرب نداشته باشد - هویت خود را از یاد می‌برند و فرهنگ تاریخی خود را فراموش می‌کنند - از اینجا رانده و از آنجا مانده!

۳) خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جهان غرب - فطرت آدمی در این جهان به آرامش نمی‌رسد گرفتار تشویش و اضطراب می‌شود و سر به عصیان و اعتراض برمی‌دارد - نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد.

۴) وقتی جامعه توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را در مقابل فرهنگ غرب نداشته باشد - هویت خود را از یاد می‌برند و فرهنگ تاریخی خود را فراموش می‌کنند - حالت فعال و خلاق خود در گزینش عناصر فرهنگی از دست می‌دهد.

۶۲- به ترتیب درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید.
- در هر جامعه اقتصاد با سایر نهادها تناسب دارد به همین دلیل یکی از وجوه تمایز جوامع اقتصاد و مؤلفه‌های اقتصادی آنهاست.

- هجوم اقتصادی به ایران تاریخی طولانی دارد. در زمان قاجار از طریق فروش کالاهای مصرفی و صنایع مونتاژ و در زمان پهلوی با اخذ امتیازات روپتر و رژی صورت می‌گرفت.
- از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۹۰ سیاست‌های افزایشی جمعیت، اتخاذ و اجرا شد که زمینه تغییر سیاست‌های جمعیتی را فراهم آورد.
- کاهش جمعیت، شاخص و نشانه جهان اجتماعی متجدد است.

(۱) درست - درست - نادرست - نادرست
(۲) درست - نادرست - درست - درست
(۳) نادرست - نادرست - درست - نادرست
(۴) درست - نادرست - نادرست - درست

۶۳- پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه درست است؟

- امروزه مهم‌ترین عرصه منازعه هویتی چیست؟

- کدام‌یک از روش‌های کنترل اجتماعی (اقناع - تشویق - تنبیه) مناسب‌تر هستند؟

- دولت‌های سکولار غربی از سازمان‌های فراماسونری به چه منظور استفاده می‌کردند؟

(۱) رسانه‌ها - هر کدام از این روش‌ها معایب و مزایایی دارند - تأثیرگذاری بر نخبگان سیاسی جوامع غیرغربی

(۲) فضای مجازی - هر کدام از این روش‌ها ممکن است در عمل با موفقیت یا شکست همراه باشند - اختلال در فرهنگ عمومی جوامع غیرغربی

(۳) رسانه‌ها - این روش‌ها را باید در موقعیت‌های مختلف متناسب با رفتار بد یا خوب افراد استفاده کرد - گسترش جهانی قدرت خود

(۴) فضای مجازی - این روش‌ها نمی‌توانند در بازتولید اجتماعی و کنترل اجتماعی خیلی مناسب باشند - تأثیرگذاری بر نخبگان جوامع غیرغربی

۶۴- هر کدام از موارد زیر نشانه کدام‌یک از انواع بحران‌ها و چالش‌های فرهنگ غرب هستند؟

- کارگران بردگان جدیدی بودند که ظاهراً از همه قید و بندهای پیشین آزاد شده بودند.

- خطا بودن نظریه آگوست کنت را نشان داد.

- از تقابل کشورهای فقیر و غنی با این عنوان یاد شده است.

- این بحران به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر نیز سرایت کرد و آسیب‌های متفاوتی در جامعه ایجاد کرده است.

- افول روشنگری و شکل‌گیری جریان‌های پست مدرن.

- افول سکولاریسم

(۱) بحران اقتصادی - چالش جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی - چالش بلوک شرق و غرب - بحران معنوی - بحران معرفتی - بحران زیست محیطی

(۲) چالش فقر و غنا - چالش جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی - چالش شمال و جنوب - بحران زیست محیطی - بحران معرفتی - بحران معنوی

(۳) چالش فقر و غنا - چالش جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی - چالش شمال و جنوب - بحران اقتصادی - بحران معنوی - بحران علمی

(۴) بحران اقتصادی - چالش بلوک شرق و غرب - چالش شمال و جنوب - بحران زیست محیطی - بحران معرفتی و علمی - بحران معنوی

۶۵- به ترتیب پاسخ سوالات زیر کدام‌اند؟

- ویژگی مقاومت منفی چیست؟

- یک نمونه تاریخی فعالیت رقابت‌آمیز برای اصلاح رفتار کدام است؟

- تغییر ساختار سیاسی ویژگی کدام نوع فعالیت اجتماعی است؟

(۱) همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه - جنبش عدالتخانه - انقلاب اجتماعی

(۲) اصلاح برخی رفتارهای پادشاهان - جنبش تنباکو - انقلاب سیاسی

(۳) همکاری با حاکم نامشروع در حد واجبات نظامیه - جنبش تنباکو - انقلاب اجتماعی

(۴) اصلاح برخی رفتارهای پادشاهان - جنبش عدالتخانه - انقلاب سیاسی

روان‌شناسی

۶۶- کدام گزینه به ترتیب پاسخ درست هر یک از سوالات زیر است؟

الف: معیار روان‌شناسان برای آگاهی از درستی یا نادرستی پاسخ داده‌شده به سوالات روان‌شناسی کدام است؟

ب: به فرآیند استفاده از اطلاعات موجود در حافظه و دستیابی به مراتب بالاتر شناخت چه می‌گویند؟

پ: «پرنیان در روز تولدش از پدر خود یک دستبند طلا و از مادرش یک خانه عروسی بزرگ هدیه می‌گیرد».

تمایل بیشتر پرنیان به خانه عروسی نشان از وجود کدام نوع پردازش در او دارد؟

(۱) مطابقت با یافته‌های مقبول علم روان‌شناسی - تفکر - ادراکی

(۲) قابلیت بررسی آن پاسخ بر اساس مشاهدات تجربی - استدلال - مفهومی

(۳) مطابقت با یافته‌های مقبول علم روان‌شناسی - استدلال - مفهومی

(۴) قابلیت بررسی آن پاسخ بر اساس مشاهدات تجربی - قضاوت - ادراکی

- ۶۷- در هر یک از موارد زیر به ترتیب به کدام یک از انواع مهارت‌های حرکتی در کودکان اشاره شده است؟
 الف: کودکی که می‌تواند در جعبه را باز و بسته کند و اشیایی مانند مداد و پاک‌کن را از داخل آن ببرد.
 ب: نوزادی که به پشت خوابانده شده و با هر دو پا لگد می‌زند و دست‌های خود را به‌طور یکسان تکان می‌دهد.
 پ: کودکی که به حرکت یک اسباب‌بازی کوکی نگاه می‌کند و سرش را بالا می‌برد و گردن خود را می‌چرخاند.
 (۱) مهارت حرکتی ظریف - مهارت حرکتی درشت - مهارت حرکتی درشت
 (۲) مهارت حرکتی درشت - مهارت حرکتی ظریف - مهارت حرکتی درشت
 (۳) مهارت حرکتی ظریف - مهارت حرکتی ظریف - مهارت حرکتی ظریف
 (۴) مهارت حرکتی درشت - مهارت حرکتی درشت - مهارت حرکتی ظریف
- ۶۸- این موضوع که تربیت‌کنندگان حیوانات «نمی‌توانند به یک خرگوش حرکات نمایشی یاد بدهند» ولی «می‌توانند به سگ‌ها چند حرکت نمایشی را یاد دهند»، به ترتیب بیانگر قوی‌تر بودن نقش کدام عامل مؤثر بر رشد است؟
 (۱) وراثت - وراثت (۲) محیط - محیط (۳) محیط - وراثت (۴) وراثت - محیط
- ۶۹- کدام عبارت در ارتباط با دیدگاه روان‌شناسان گشتالت، درست تبیین شده است؟
 (۱) نوع پردازش اطلاعات در ادراک را بررسی نموده‌اند. (۲) به تأثیر پردازش مفهومی بیشتر از پردازش ادراکی روی آوردند.
 (۳) در بررسی ادراک، از دانش امروز فراتر رفته‌اند. (۴) به تأثیر ویژگی‌های حسی بر ادراک توجه داشته‌اند.
- ۷۰- کدام یک از گزینه‌های زیر تفاوت بین «گوش‌به‌زنگی» و «جست‌وجو» را تبیین نمی‌کند؟
 (۱) در گوش‌به‌زنگی زمان ظاهر شدن محرک هدف نامشخص است ولی در جست‌وجو مکان ظاهر شدن محرک هدف نامشخص است.
 (۲) در گوش‌به‌زنگی مهم‌ترین عامل انفعال افراد پس از مدتی است، اما در جست‌وجو تعداد عوامل انحرافی در پیدا کردن محرک هدف تأثیرگذار است.
 (۳) فرد در گوش‌به‌زنگی به مدت طولانی منتظر محرک هدف است، اما در جست‌وجو فرد مطمئن نیست که هدف در کجا ظاهر می‌شود.
 (۴) در گوش‌به‌زنگی اهمیت پایین موقعیت، باعث کنار گذاشتن آن می‌شود، ولی در جست‌وجو اهمیت موقعیت زیادتر است.
- ۷۱- هر یک از عبارات زیر، بیانگر چه نوع مسئله‌ای هستند؟
 - علل اعتیاد نوجوانان به بازی‌های کامپیوتری
 - دلیل ذوب شدن یخ‌های قطب
 - توقف ناگهانی خودروی مقابل شما
 (۱) خوب تعریف شده - خوب تعریف شده - خوب تعریف شده (۲) خوب تعریف شده - خوب تعریف نشده - خوب تعریف نشده
 (۳) خوب تعریف نشده - خوب تعریف شده - خوب تعریف نشده (۴) خوب تعریف نشده - خوب تعریف نشده - خوب تعریف نشده
- ۷۲- هر یک از مثال‌های زیر به ترتیب با کدام یک از موارد مطرح شده در گزینه‌ها مرتبط است؟
 - کوثر در هنگام مطالعه درس ریاضی مبحث نامعادلات، سعی در یادآوری شعر حفظی و همچنین تماشای سریال را دارد. او در هیچ کدام از این موارد موفق نخواهد بود.
 - محمد که فوتبالیست است، نام بازیکنان تیم رئال مادرید را به راحتی یاد گرفته است اما نمی‌تواند اسامی پادشاهان صفوی را و توالی آنان را به راحتی به خاطر بسپارد.
 - مریم در هنگام مطالعه عرض‌های جغرافیایی کره زمین ضمن تصور کردن افراد با لباس‌ها و نژادهای مربوط به هر ناحیه صدای ضبط شده‌اش را نیز گوش می‌دهد.
 - دبیر درس فلسفه رضا در توضیح مفاهیم جزئی و کلی به این نکته اشاره می‌کند که مفاهیم جزئی فقط یک مصداق خارجی دارند اما مفاهیم کلی قابلیت انطباق بر بیش از یک مصداق را دارند.
 (۱) نشانه‌های بازیابی - کاهش اثر تداخل مطالب - استفاده از روش چند حرکتی - ساماندهی مطالب
 (۲) پرهیز از توجه ناقص - بیان اهمیت مطلب - مطالعه چندحسی - تمایزبخشی
 (۳) بسط معنایی - مرور کارآمد - پرهیز از توجه ناقص - ساماندهی مطالب
 (۴) استفاده از رمزگردانی معنادار - تمایزبخشی - مطالعه چندحسی - استفاده از روش چند حرکتی
- ۷۳- هر یک از موارد زیر، مربوط به کدام یک از پیشنهادات در هنگام تصمیم‌گیری است؟
 - بی‌توجهی به این نکته باعث تصمیم‌گیری‌های پرخطر می‌شود.
 - هر چه موضوع تصمیم‌گیری دقیق‌تر باشد، اقدام‌های بعدی شفاف‌تر خواهد بود.
 - اطلاع داشتن از بازی‌های آسیب‌زای فضای مجازی
 - حذف تک‌تک جنبه‌ها
 (۱) شناخت موقعیت‌های پرخطر - تصمیم‌موردنظر را خوب بشناسیم - استفاده از سبک تصمیم‌گیری منطقی - استفاده از روش‌های میان‌بر
 (۲) استفاده از سبک تصمیم‌گیری منطقی - تصمیم‌موردنظر را خوب بشناسیم - شناخت موقعیت‌های پرخطر - استفاده از روش‌های میان‌بر
 (۳) تصمیم‌موردنظر را خوب بشناسیم - استفاده از روش‌های میان‌بر - شناخت موقعیت‌های پرخطر - استفاده از سبک تصمیم‌گیری منطقی
 (۴) شناخت موقعیت‌های پرخطر - استفاده از روش‌های میان‌بر - استفاده از سبک تصمیم‌گیری منطقی - تصمیم‌موردنظر را خوب بشناسیم

۷۴- هدف از تمرین‌های مختلف آموزشی، کدام گزینه است؟

- (۱) دستیابی به اصول و قوانینی است که در موقعیت‌های دیگر کاربرد داشته باشد.
- (۲) دستیابی به راه‌حل یک مسئله خاص است.
- (۳) شناخت یک موقعیت مبهم آموزشی و حل دقیق آن
- (۴) جست‌وجو در فرآیند حل مسئله خاص و موقعیت مبهم

۷۵- آقای محمدی قصد خرید خودروی جدید دارد. هر یک از عبارات‌های زیر به ترتیب به کدام مرحله از مراحل تصمیم‌گیری اشاره دارد؟

- رضایت از خرید خودروی انتخابی

- مقایسه ویژگی‌های هر یک از خودروهای تولید داخل و وارداتی

- انتخاب خودروی تولید کشور ژاپن

- (۱) مرحله ششم - مرحله دوم - مرحله چهارم
- (۲) مرحله ششم - مرحله سوم - مرحله پنجم
- (۳) مرحله هفتم - مرحله سوم - مرحله پنجم
- (۴) مرحله هفتم - مرحله دوم - مرحله چهارم

۷۶- در کدام گزینه نوع تعارض با سایر گزینه‌ها، متفاوت است؟

- (۱) محسن پدرش را به شدت دوست دارد اما معتقد است که باید از برخی رفتارهای او انتقاد کند.
- (۲) محمد از رفتن به دندانپزشکی می‌ترسد در عین حال دوست دارد دندان‌هایش سالم بشوند و دردی نداشته باشد.
- (۳) مرتضی خدمت سربازی را دوست ندارد ولی می‌داند که نرفتن به سربازی برابر است با ممنوع‌الخروج شدن او از کشور.
- (۴) محمود دوست دارد در مقطع دکترا ادامه تحصیل دهد ولی نمی‌خواهد که درس خواندن مانع کار کردن او شود.

۷۷- در کدام گزینه به ترتیب توضیحاتی مرتبط و درست پیرامون هر یک از موارد زیر بیان شده است؟

- استاد فکری، روان‌شناس صنعتی - سازمانی شرکت قصد دارد در سال جدید کارایی کارمندان را از نمره ۷۰ به ۹۰ برساند.
- خانم سعادت با وجود اینکه معتقد به رعایت پروتکل‌های بهداشتی است در عروسی خواهرش ماسک نزنده و معتقد است یک شب که هزارشب نمی‌شود.

- آقای مرتضوی که به علت کرونا بیکار شده، در هر شرکتی که تا به حال رزومه فرستاده است، پذیرفته نشده بنابراین او دیگر تلاشی برای یافتن شغل نمی‌کند.

- (۱) پیامدهای رفتار مستقل از خود رفتار در نظر گرفته می‌شود - فرد از بیراهه رفتن مصون خواهد بود - ناتوانی فرد، در اثر یادگیری است.
- (۲) انگیزه تلاش و عمل ایجاد شده است - رفتار و باور فرد هم‌سو نیست - توان تلاش و کوشش از فرد سلب شده است.
- (۳) نسبت‌دادن شکست به عوامل قابل کنترل انگیزه جبران آن را افزایش می‌دهد - ادراک کنترل و کارایی کاذب مانع بروز رفتار می‌شود - بین کار فرد و پیامدهای آن رابطه‌ای دیده نمی‌شود.
- (۴) توانمندی و انسجام در رفتار فرد ایجاد می‌شود - پیوندهای شناختی تمایل زیادی به هماهنگ بودن دارند - فرد تحت تأثیر موانع زودگذر قرار نمی‌گیرد.

۷۸- در بین دانش‌آموزانی که در درس عربی درصد پایینی گرفته‌اند، این پرسش به عمل آمده است که چرا در این درس درصد پایینی کسب نموده‌اید با توجه به پاسخ آن‌ها کدام فرد از نظر انگیزه جبران شکست با بقیه متفاوت است؟

- (۱) این آزمون بسیار سخت بود و حتی زرتک‌ترین شاگردان هم نتوانستند درصد خوبی به دست آورند.
- (۲) معلم ما خیلی ضعیف عمل کرد و تست‌های خوبی با ما کار نکرد.
- (۳) من از درس عربی فراری بودم و زیاد برایش وقت نگذاشتم.
- (۴) من استعداد خواندن و فراگیری درس عربی را ندارم.

۷۹- دانش‌آموزی که در شب امتحان دچار استرس می‌شود و نمی‌تواند مطالب را به حافظه خود بسپارد، بنابراین به پاره کردن جزوات خود مبادرت می‌کند، به ترتیب دچار کدام یک از علائم فشار روانی شده است؟

- (۱) شناختی - رفتاری
- (۲) هیجانی - شناختی
- (۳) هیجانی - رفتاری
- (۴) رفتاری - شناختی

۸۰- متغیرهای روان‌شناختی در روان‌شناسی سلامت چه نقش‌هایی ایفا می‌کند؟

- (۱) عامل ایجاد بیماری‌های روانی - پیامد بیماری‌های روانی
- (۲) عامل ایجاد بیماری‌های روانی - پیامد بیماری‌های جسمانی
- (۳) عامل ایجاد بیماری‌های جسمانی - پیامد بیماری‌های جسمانی
- (۴) عامل ایجاد بیماری‌های جسمانی - پیامد بیماری‌های روانی

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۸۸ - ۸۱)

- ۸۱- ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ﴾
 (۱) خداوند روشنی آسمان و زمین است، مثل روشنایی او همچون چراغی در چراغدانی باشد، چراغ در شیشه مانند یک ستاره روشن است!
 (۲) الله روشنی بخش آسمانها و زمین است، مثل نورش مثل چراغدانی است که در آن چراغ باشد، این چراغ در یک شیشه است، گویی ستاره‌ای فروزنده است!
 (۳) خدا نور آسمانها و زمین است، مثل نور او چون چراغدانی است که در آن چراغی است، آن چراغ در شیشه‌ای است. گویی آن اختری درخشان است!
 (۴) خداوند نور آسمانها و زمین است، مثال نورش همچون یک چراغدان در چراغی است، چراغ در یک شیشه همچون ستاره درخشان است!
- ۸۲- «دَعِ الَّذِي يَشْتَمُكَ مِنْهَا لِيُرِضَ الرَّحْمَانُ وَ يُسَخِّطُ الشَّيْطَانَ وَ الْمُؤْمِنُ لَا يُرْضِي رِيَهُ بِشَيْءٍ مِمَّا يَحْتَمِلُ!»:
 (۱) کسی را که به تو دشنام می‌دهد، خوار کن تا خداوند راضی شود و شیطان خشمگین گردد، و مؤمن با چیزی مثل صبر پروردگارش را خشنود نمی‌کند!
 (۲) ناسزاگوینده خود را، خوار رها کن، تا خداوند راضی شود و شیطان را عصبانی گردانی، و انسان با ایمان با چیزی مثل صبر خدایش را راضی نمی‌گرداند!
 (۳) خوار رها کن، هر کس را که به تو ناسزا می‌گوید، تا خداوند راضی و شیطان خشمگین شود، و مؤمن با چیزی همچون صبر، پروردگارش راضی نمی‌شود!
 (۴) کسی را که به تو دشنام می‌دهد، خوار رها کن، تا خدا خشنود شود، و شیطان عصبانی گردد، و مؤمن با چیزی همچون بردباری، پروردگارش را خشنود نمی‌کند!
- ۸۳- «الْغَدُّ التَّحْتِيَّةُ فِي لِسَانِ الْقَطِّ طَبِيَّةٌ وَ مُمْتَلِئَةٌ بِسَائِلٍ مُطَهَّرَةٍ تَلْتَمِسُ جِرْوَحَهُ بِهٍ عِنْدَمَا يَلْعَقُهَا!»:
 (۱) غده‌های زیرین در زبان گربه بهداشتی است و پر از مایعی پاک‌کننده است که زخم‌هایش با آن بهبود می‌یابد وقتی آن‌ها را لیس می‌زند!
 (۲) غده‌های زیر زبان گربه طبی است و مملو از ماده‌ای پاک‌کننده است که وقتی آن‌ها را لیس می‌زند زخم‌هایش به وسیله آن التیام می‌یابد!
 (۳) در زیر زبان گربه، غده‌هایی طبی و آکنده از یک مایع پاک‌کننده می‌باشد تا وقتی زخم‌هایش را لیس می‌زند بهبود یابد!
 (۴) غده‌های زیرین، در زبان گربه، طبی و پر از یک ماده پاک‌کننده است، که زخم‌هایش را با آن بهبود می‌بخشد وقتی آن‌ها را لیس بزند!
- ۸۴- «كَانَتْ سَفَانَةُ بِنْتٍ مِنْ يُضْرِبُ بِهٍ الْمَثَلُ فِي الْكِرْمِ وَ عِنْدَمَا أَسْلَمَتْ دَعَتْ أَخَاهَا إِلَى دِينِهَا!»: سَفَانَةُ...
 (۱) دختر کسی بود که در بخشش مثال‌زدنی بود، و وقتی تسلیم شد، برادرش را به دین خویش فرا خواند!
 (۲) دختر کسی بود که در بخشش به او مثال زده می‌شد و وقتی اسلام آورد، برادرش را به دین خود دعوت کرد!
 (۳) دختری بود که در بخشش مثال‌زدنی بود، و هنگامی که تسلیم گردید، برادرش را به دین خود دعوت نمود!
 (۴) دختر کسی بود که در بخشیدن به او مثال زده می‌شد، و هنگامی که اسلام آورد، برادر او به دینش دعوت شد!
- ۸۵- «يُحْدِرُ الْمَزَارِعُونَ أَلَّا يَحْفَرُوا قَرِيبَ أَعْمَدَةِ اتِّصَالَاتِ الْأَرْضِ لِلزَّرْعَةِ لِأَنَّ ذَلِكَ يُحْسَبُ مَكَانًا غَيْرَ قَابِلٍ لِلزَّرْعِ!»:
 (۱) به کشاورزان هشدار داده می‌شود که نزدیک دکل‌های مخابرات زمین را نکنند، زیرا آنجا مکانی غیر قابل کشت محسوب می‌گردد!
 (۲) مزرعه‌داران از کندن زمین، در نزدیکی ستون‌های مخابراتی بر حذر داشته می‌شوند، زیرا آنجا مکانی قابل قبول برای کشت به حساب نمی‌آید!
 (۳) به کشاورزان هشدار داده می‌شود که برای کشت، نزدیک دکل‌های مخابرات زمین را نکنند، زیرا آن مکان غیر قابل کشت محسوب می‌شود!
 (۴) به مزرعه‌داران هشدار می‌دهند که در نزدیک ستون‌های مخابراتی زمین را برای کشت کردن، حفر نکنند، زیرا آن مکان برای کشت، قابل قبول نیست!
- ۸۶- عَيْنُ الصَّحِيحِ:
 (۱) تُعْجِبُنِي قِرَاءَةُ أَشْعَارِ مُنْشَدِي الْمَلْمَعَاتِ الرَّائِعَةِ: از خواندن، شعرهای جالب ملمع‌سرایان خوشم می‌آید!
 (۲) مَنْ يُؤْتِرُكَ عَلَى نَفْسِهِ فَهُوَ صَدِيقُكَ الصَّدُوقُ: هر کس تو را بر خود بر گزیند، دوستی راستین، برای توست!
 (۳) انْطِلاقُ هَذَا الطَّائِرِ وَ تَوَقُّفُهُ سَرِيعَانَ وَ مَثِيرَانَ لِلتَّعْجِبِ: به حرکت درآمدن و ایستادن سریع این پرنده، تعجب برانگیز است!
 (۴) لِسَانُ الطَّائِرِ الَّذِي يَدُورُ دَاخِلَ جَمِجْمَتِهِ يَسَاعِدُهُ لِدْفَعِ ضَرْبَاتِ: زبان پرنده که آن را داخل جمجمه‌اش می‌چرخاند، به او در دفع ضربات کمک می‌کند!

۸۷- عین الخطأ:

- (۱) أرجو ألا تقول كلاماً لا تتأكد من صحته لمن لا تعرفه: خواهش می‌کنم سخنی را که از درستی آن اطمینان نداری، به کسی که او را نمی‌شناسی نگویی!
- (۲) عندما سافرت إلى الشمال اقتربت من غابة أعجبتني جمالها: وقتی به شمال سفر کردم، به جنگلی نزدیک شدم که زیبایی‌اش من را شگفت‌زده کرد!
- (۳) الحمى حالة مرضية ترتفع حرارة الجسم و المريض ليراجع الطبيب: تب حالت بیمارگونه‌ای است که گرمای بدن را بالا می‌برد و بیمار باید به پزشک مراجعه کند!
- (۴) جاء عمال التنظيف إلى الفندق لينظفوا كل الغرف الموجودة فيه: نظافت‌چی‌ها به هتل آمدند تا همه اتاق‌های موجود در آن را تمیز کنند!

۸۸- «هر دو تیم قوی هستند، و تیمی که گل‌های بیشتری ثبت کند، به فینال می‌رود»: عین الصحیح:

- (۱) الفريقان الاثنان قويان، و الفريق الذي يسجل أهدافاً كثيرة، يذهب إلى النهائي!
- (۲) الفريقان كلاهما قويان و فريق يسجل هدفاً أكثر، يصل إلى النهائي!
- (۳) كلا الفريقين قويان، و الفريق الذي يسجل أهدافاً كثيرة، يصل إلى النهائي!
- (۴) كلا الفريقين قويان، و الفريق الذي يسجل أهدافاً أكثر، يذهب إلى النهائي!

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (۹۱ - ۸۹) بما يناسب النص

كشفت دراسة جديدة أخيراً عن أن الأطفال الذين يستخدمون الهواتف في الليل ينامون نوماً أقصر و أقل راحة. و قال الباحثون: إن أولئك الذين تكون أعمارهم بين ستة و خمسة عشر عاماً يتأثرون بذلك أكثر. كذلك أظهرت هذه الدراسات أن التحدث قبل النوم في الهاتف يسبب الأرق (بى خوابی) و الصداع و استعمال الجوال بعد منتصف الليل إلى الساعة الثالثة صباحاً يزيد من المشاكل المذكورة إلى أربعة أضعاف. و يبدو أن التعرض لموجات الهاتف الجوال عند الاستخدام، له أثر سلبي في القدرة على النوم العميق و عدد من الرجال والنساء الذين تعرضوا لها قد ازدادت لديهم أعراض الصداع و قلة التركيز.

۸۹- لم يتحدث النص عن .....

- (۱) تأثير الجوال على عدم النوم!
 (۲) أضرار استخدام الهاتف قبل النوم!
 (۳) آثار الاستفادة من الجوال على السهر!
 (۴) مخاطر النوم بالقرب من الهاتف الجوال!

۹۰- عین الخطأ:

- (۱) استخدام الهاتف الجوال قبل النوم يضعف القدرة على التركيز!
 (۲) إن يستفد الإنسان من الجوال قبل منتصف الليل فأصابته بالأرق أكثر!
 (۳) عدم التحدث بالجوال قبل النوم يسبب هدوء أكثر!
 (۴) الأمواج الموجودة في الجوال تؤثر مباشرة على فقدان النوم!

۹۱- عین سؤالاً ما جاءت إجابته في النص؟

- (۱) متى يكون استخدام الجوال أكثر خطورة؟
 (۲) هل يكون أثر الإهرط في الاستفادة من الجوال سواء للجميع؟
 (۳) ما هي الأعراض التي تُصاب بها بعد الاستفادة من الهاتف؟
 (۴) كيف يؤثر الجوال تأثيراً سلبياً على الدراسة!

■ ■ عَيْنِ الْخَطَأِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ رَقْم « ۹۲ - ۹۳ »

۹۲- «الباحثون - تكون - أظهرت - يسبب»

- ۱) الباحثون: اسم - جمع مذكر سالم - معرّف بآل - معرب/ فاعل و مرفوع بالواو
- ۲) تكون: فعل مضارع - مفرد مؤنث غائب - مجرد ثلاثي «مصدره كَوْنُ»/ فعل من الأفعال الناقصة و اسمه «أعمار» و منصوب بالفتحة
- ۳) أظهرت: فعل ماضٍ - مفرد مؤنث غائب - مزيد ثلاثي من باب إفعال «مصدره: إظهار» - متعدّ - معلوم/ فعل و فاعله «هذه»

۴) يسبب: فعل مضارع - مفرد منكر غائب - مزيد ثلاثي بزيادة حرف واحد - متعدّ - معلوم/ فعل و خبر «أن»

۹۳- «منتصف - أضعاف - تعرّضوا - ازدادت»

- ۱) منتصف: اسم - مفرد - منكر - معرب، من باب افتعال/ مضاف إليه للمضاف «بعد» و مجرور بالكسرة
- ۲) أضعاف: جمع تكسير «مفرده: ضعف» و هو مذكر - نكرة - معرب/ مضاف إليه و مجرور
- ۳) تعرّضوا: فعل ماضٍ - للغائبين - مزيد ثلاثي من باب تفعل - لازم/ فعل و مع فاعله جملة فعلية
- ۴) ازدادت: فعل ماضٍ - للغائبة - من مزيد ثلاثي - لازم/ فعل يعادل الماضي النقلی و مع فاعله جملة فعلية

■ ■ عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْإِسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۱۰۰ - ۹۴)

۹۴- عَيْنِ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- ۱) كَبُرَتْ خِيَانَةً أَنْ تُحَدِّثَ أَخَاكَ حَدِيثًا هُوَ لَكَ مُصَدِّقٌ وَ أَنْتَ لَهُ كَاذِبٌ!
- ۲) سَامِخْنِي أَنْتَ عَلَى الْحَقِّ سَابِدٌ لَكَ الْبَطَاقَةُ لَا تَقْلُقْ!
- ۳) عِنْدَمَا بَلَغْتَ مِنَ الْعُمُرِ تِسْعَةَ عَشَرَ شَهْرًا أَصِيبَتْ بِحُمَى صَيَّرَتْهَا عَمِيَاءَ!
- ۴) الطَّبَاشِيرُ مَادَّةٌ بَيْضَاءٌ أَوْ مُلَوَّنَةٌ يُكْتَبُ بِهَا عَلَى السَّبُّورَةِ وَ مِثْلِهَا!

۹۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْمَفْهُومِ:

- ۱) العِلْمُ فِي الصَّغَرِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ: گاه باشد که کودکی نادان * به غلط بر هدف زند تیری!
- ۲) مَنْ كَتَمَ عِلْمًا فَكَأَنَّهُ جَاهِلٌ: علم چندان که بیشتر خوانی * چون عمل در تو نیست نادانی!
- ۳) الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السُّوءِ: که تنهایی از مرگ ناخوش تر است * هر آن کس که تنها بود بی سر است!
- ۴) أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ: واعظان کاین جلوه در محراب و منبر می کنند * چون به خلوت می روند آن کار دیگر می کنند!

۹۶- عَيْنِ «لَا» لَايُمْكِنُ أَنْ تَكُونَ «نَافِيَةً»:

- ۱) الْمُؤْمَنَاتُ لَا يَسْخَرْنَ مِنْ غَيْرِهِنَّ لِأَنَّ ذَلِكَ عَمَلٌ قَبِيحٌ! ۲) لَا يَرْفَعُ الْمُؤْمِنُ صَوْتَهُ أَمَامَ مَنْ أَكْبَرَ مِنْهُ!
- ۳) هُوَلَاءُ الطَّالِبَاتُ لَا يَخْرُجْنَ مِنَ الصَّفِّ دُونَ إِذْنِ الْمُعَلِّمِ! ۴) أَرْجُو أَلَّا تَكْشِفَ مَا قَلْتَهُ لَكَ لِالْآخِرِينَ!

۹۷- عَيْنِ عِبَارَةٍ تَخْتَلِفُ فِيهَا «حَتَّى» عَنِ الْبَقِيَّةِ:

- ۱) أَحَدٌ إِخْوَانِي يَرِيدُ أَنْ يَصْبِحَ طَبِيبًا فَيَطَالِعُ مِنَ الصَّبَاحِ حَتَّى الْمَسَاءِ!
- ۲) أَرِيدُ أَنْ أَتَعَلَّمَ اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ حَتَّى أَقْدِرَ عَلَى التَّكَلُّمِ بِهَا بِسَهُولَةٍ!
- ۳) اجتمع الأحفاد حول جدّهم حتّى يحتفلوا بعيد ميلاده مرّة أخرى!
- ۴) قرّرنا أن نسافر إلى إحدى المحافظات الشماليّة حتّى نتحصّن حالنا!

۹۸- عین «ما» لیس قیه مفعولاً:

- (۱) أشكرک لأنک کشفتم لی ما کنت أبحت عنه!
 (۲) إن الله لا یغیر ما بقوم حتی یغیروا ما بأنفسهم!
 (۳) خیر المال ما أنفق فی سبیل الله تبارک و تعالی!
 (۴) أقصد فی کلامی ما هو یساعدُ الطلاب فی مشاكلهم!

۹۹- عین الخطأ فی اسم التفضیل:

- (۱) إن مرضیة أذکی من بقیة الطالبات فی الصف!
 (۲) راجعنا إلى الجهات الأعلى لحلّ مشكلتنا!
 (۳) هذه الفاکهة أعلى من سائر الفواکه فی السوق!
 (۴) لا شک أن مکانة هؤلاء فی الطبقة السفلی من الجحیم!

۱۰۰- عین الخطأ فی الشرط:

- (۱) إن لم تنتبه إلى زمیلک عندما یتکلم معک ، فسوف یسکت!
 (۲) من یرد أن یجدَ غذاء مناسباً لنفسه فلیطالع أكثر فأكثر!
 (۳) ما تساعد من أموالک الفقراء یضاعفُ الله جزاءها!
 (۴) إذا کان لك فکر تستطيعُ به أن تفهم فاقراً ما تُحب من الکتب!

تاریخ

۱۰۱- در مورد جنش مزدک و مزدکیان کدام موارد درست هستند؟

- الف: مزدک معتقد بود مردم باید در زندگی از امکانات یکسان برخوردار باشند.
 ب: مزدک به پیروان خود دستور ستیز و مبارزه با طبقات بالا را داده بود.
 پ: قباد شاه ساسانی در آغاز زمامداری خود از ترس نجبا و اشراف از مزدک حمایت نکرد.
 ت: در پایان دوران قباد، با هدایت خسرو انوشیروان، پسر و جانشین او، مزدک و هوادارانش قتل عام شدند.
- (۱) «ب» و «ت» (۲) «ب» و «پ» (۳) «الف» و «ت» (۴) «الف» و «پ»

۱۰۲- کدام گزینه در مورد سپاه اشکانی درست و در مورد سپاه ساسانی نادرست است؟

- (۱) اشکانیان به نیروی پیاده نظام اهمیت بسیار می دادند - پیاده نظام ساسانی عمدتاً شامل روستاییانی بود که اسلحه و تجهیزات مناسبی نداشتند.
 (۲) اشکانیان به تدریج، سواره نظام دارای سلاح سنگین نیز تشکیل دادند که مجهز به زره و کلاه خود بود - خسرو انوشیروان با استفاده از نیروی دریایی، یمن را از اشغال حبشیان نجات داد.
 (۳) دلیل توانمندی سپاه و سواره نظام اشکانی، پیشینه صحراگردی شان بود - از جمله ابتکارات نظامی ساسانیان، استفاده از فیل در جنگها بود.
 (۴) استفاده از صدای طبل در آغاز حملات سپاه اشکانی معمولاً وحشت بسیاری در لشکر دشمن ایجاد می کرد - نیروی دریایی ساسانی در اواخر تأسیس این سلسله به وجود آمد.

۱۰۳- پاسخ سوالات زیر به ترتیب در کدام گزینه مطرح شده است؟

- کدام یک از قصه های زیر ریشه هخامنشی دارد؟
 - کدام یک از کتب زیر دانشنامه ای مشتمل بر عقاید زرتشتی است؟
 - سفال های به جای مانده از دوره اشکانیان چه ویژگی هایی داشتند؟

- (۱) هزار افسان - دینکرد - دارای لعاب سبز رنگ بودند. (۲) بیژن و منیژه - بندهش - دارای نقش و طرح های متنوعی بودند.
 (۳) درخت آسوریک - یادگار زریران - دارای رنگ های متنوعی بودند. (۴) ویس و رامین - خدای نامه ها - دارای نقش و طرح های متنوعی بودند.

۱۰۴- در ارتباط با گروه ها و طبقات اجتماعی کدام موارد در دوره هخامنشیان، درست است؟

- الف: شکل گیری طبقه ای از اشراف و بزرگان برخوردار از امتیازات ویژه اقتصادی و مقام و منزلت اجتماعی بالاتر
 ب: با افزایش فتوحات و توسعه تشکیلات حکومتی، با افزایش نابرابری های اجتماعی و اقتصادی میان گروه حاکم و مردم عادی
 پ: تمرکز قدرت و ثروت نزد عده ای خاص موجب ایجاد نابرابری های اقتصادی و اجتماعی و شکل گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن

- ت: گسترش چشمگیر طبقه فرادست و حاکم، در مقایسه با گذشته و ایجاد مراتب و درجات متفاوت درون این طبقه
- (۱) «پ» - «ت» (۲) «الف» - «پ» (۳) «الف» - «ب» (۴) «ب» - «ت»

۱۰۵- در ارتباط با هنر و معماری ایران باستان، کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) ساخت بناهای طاق دار، گنبدی و دارای ایوان، از ویژگی‌های معماری دوران اشکانیان به‌شمار می‌رود و هنر گچ‌بری در این زمان رواج یافت.
- ۲) از جمله ویژگی‌های برجسته معماری ساسانی کاربرد وسیع گنبد، ایوان و طاق در ساخت بناها به‌ویژه کاخ‌ها بود که در کاخ تیسفون به‌عنوان یکی از باشکوه‌ترین بناهای ساسانی استفاده شد.
- ۳) در دوره ساسانی برای تزئینات داخلی کاخ‌ها و بناها از روش‌های گوناگون مانند موزاییک‌کاری، نقاشی دیواری و گچ‌بری استفاده می‌شد.
- ۴) هنر مجسمه‌سازی در دوره اشکانیان متأثر از هنر رومی رونق گرفت و مجسمه‌سازان آثار متعددی پدید آوردند که برجسته‌ترین آن‌ها نیمکره برنزی شاهزاده اشکانی است.

۱۰۶- کدام یک از رویدادهای زیر از لحاظ تقدم و تأخر زمانی، «مقدم‌تر» است؟

- ۱) دسته‌هایی از اقوام آریایی در زمان انحطاط تمدن سند از سمت شمال غربی وارد هند شدند.
- ۲) گروهی از اقوام هند و اروپایی به ایتالیا یا نهادند و مزارع و روستاهایی را به وجود آوردند.
- ۳) در چین با تولید مازاد بر نیاز محصولات کشاورزی و دامی، جمعیت رو به افزایش نهاد و به تدریج زمینه پیدایش نخستین شهرها را فراهم آورد.
- ۴) طایفه‌های بیابانگردان از دشت‌های اروپای شرقی به شبه جزیره یونان آمدند.

۱۰۷- کدام یک از گزینه‌های زیر به ترتیب «سرآغاز تأسیس امت و حکومت اسلامی» است و کدام یک «قدرت و موقعیت

قریش را در حجاز» تضعیف کرد؟

- ۱) پیمان‌نامه عمومی مدینه - شکست قریش در غزوه بدر
- ۲) گرویدن حاکمان بحرین و عمان به اسلام - نزول سوره براءت
- ۳) نزول آیات جهاد و خمس و جزیه - پیمان صلح حدیبیه
- ۴) پذیرش اسلام توسط هیئت‌های نمایندگی قبایل - فتح مکه

۱۰۸- درباره دوره ضعف و تجزیه خلافت عباسیان، کدام گزینه درست است؟

- ۱) سلاطین و امیران حکومت‌ها برای کسب مشروعیت، به دریافت فرمان خلیفه نیاز نداشتند.
- ۲) امیران سامانی بر پایتخت عباسیان تسلط یافتند، اما جایگاه دینی خلافت عباسی را حفظ کردند.
- ۳) سلجوقیان خلیفه عباسی را برکنار و فرد دیگری را از خاندان عباسی به جای او به خلافت می‌نشانند.
- ۴) اداره امور از دست ایرانیان خارج شد و نظامیان ترک بر امور تسلط یافتند.

۱۰۹- با توجه به ترتیب گزاره‌های زیر، کدام گزینه درباره حکومت‌های عصر خلفای عباسی، درست است؟

الف: بنیانگذار این سلسله، بغداد را تصرف کرد، خلافت عباسی را از سلطه آل‌بویه نجات داد و خلیفه حکومت ایران و عراق را به او داد.

ب: مؤسس این حکومت از نظر خانوادگی ریشه در سپهسالاران حکومت سامانیان داشت و از ابتدا در صدد کسب حمایت خلیفه عباسی برآمد.

پ: روابط این سلسله با خلافت عباسی همزمان با تلاش خلیفه عباسی برای احیای قدرت خلافت، تیره شده و یکی از فرمانروایانش به سوی بغداد لشکرکشی کرد.

ت: این حکومت توسط ترکانی تشکیل شد که به ترتیب: مسلمان شدند، ماوراءالنهر و خراسان را تصرف کردند و نیشابور را مرکز خود قرار دارند.

- ۱) سلجوقیان - غزنویان - خوارزمشاهیان - سلجوقیان
- ۲) غزنویان - خوارزمشاهیان - صفاریان - سلجوقیان
- ۳) خوارزمشاهیان - غزنویان - سلجوقیان - غزنویان
- ۴) غزنویان - سلجوقیان - صفاریان - سلجوقیان

۱۱۰- درباره معماری ایران، کدام گزینه درست است؟

- ۱) ساختن بناهای بزرگ، گنبدها و مناره‌های بلند از ویژگی‌های معماری عصر سلجوقیان است.
- ۲) مسجد جمعه اصفهان به عنوان یکی از مساجد چهار ایوانی، از بناهای عصر غزنویان است.
- ۳) مسجد جامع عباسی از نظر فن معماری و زیباشناسی جزء آثار بی‌نظیر معماری ایران است.
- ۴) استفاده از ترکیب آجر و کاشی از روش‌های تزیین بناها در عصر ایلخانیان و تیموریان است.

۱۱۱- درباره اوضاع سیاسی، مذهبی و اجتماعی اروپا در قرون وسطا، کدام گزینه درست نیست؟

۱) در سده‌های نخستین قرون وسطا، پاپ، شاهان و اشراف اروپای غربی متحد بودند و با برنامه امپراتوری روم شرقی برای تسلط بر کلیسای رم، مقابله می‌کردند.

۲) پس از انقراض حکومت شارلمانی پادشاهان و اربابان، اشراف درجه دوم را به خدمت گرفتند و بخشی از زمین‌های خود را به آن‌ها واگذار کردند.

۳) در عصر فتودالیسم و اسال‌ها به تدریج تمامی حقوق مخصوص شاهان را تصاحب کردند و در املاک فتودالی کار قضاوت و اعلان جنگ و صلح را بر عهده گرفتند.

۴) رقابتی که پس از مرگ شارلمانی میان اسقف‌ها و پاپ‌ها با شاهان بر سر حقوق سیاسی و قدرت دنیوی آغاز شده بود، به اختلاف و درگیری پاپ و امپراتور آلمان کشیده شد.

۱۱۲- در کدام مورد زمان وقوع رویدادهای تاریخی، ایلخانان و تیموریان، به درستی مقایسه شده است؟
الف: به دست گرفتن حکومت ماوراءالنهر توسط تیمور گورکانی

ب: مرگ ابوسعید آخرین ایلخان مغول

پ: اصلاحات گسترده در عرصه‌های سیاسی و اقتصادی و اجتماعی توسط خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی
ت: تصرف نواحی غربی و مرکزی ایران توسط دو اتحادیه قبیله‌ای قراقویونلو و آق‌قویونلو

- (۱) «ب» بر «الف» و «ت» بر «پ» مقدم است.
(۲) «الف» بر «ت» و «ب» بر «پ» مقدم است.
(۳) «ت» بر «ب» و «پ» بر «الف» مقدم است.
(۴) «پ» بر «ت» و «ب» بر «الف» مقدم است.

۱۱۳- درباره سلسله‌های ایرانی سده‌های سوم تا پنجم هجری، کدام گزینه درست است؟

- (۱) با رشد کشاورزی، تجارت و صنعت، شهر و شهرنشینی در قلمرو آل‌بویه گسترش یافت.
(۲) روابط حکومت علویان طبرستان با خلافت عباسی همواره خصومت‌آمیز بود؛ زیرا امیران سنی مذهب این سلسله مدعی خلافت بودند.
(۳) سلسله‌های طاهری و سامانی عموماً نسبت به خلفای بنی‌عباس رفتاری خصمانه داشتند.
(۴) سلسله‌های طاهریان و صفاریان ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه خراسان و ماوراءالنهر داشتند.

جغرافیا

۱۱۴- کدام مورد در خصوص مراحل روش تحقیق در جغرافیا، عبارت زیر را به درستی کامل می‌کند؟
«ممکن نیست بعد از مرحله جمع‌آوری اطلاعات، پژوهشگر .....»

- (۱) با توجه به مسئله پژوهش خود، پیشنهادها و خبرهای اولیه در چارچوب مسئله پژوهش خود را ارائه کند.
(۲) بر حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش و تجزیه و تحلیل می‌پردازد.
(۳) با ارائه دلایل علمی و منطقی به رد یا تأیید فرضیه یا فرضیه‌های خود بپردازد.
(۴) با نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل اطلاعات، پاسخ مسئله پژوهش دریافت.

۱۱۵- کدام عبارت متن زیر را به درستی کامل می‌کند؟

«مهم‌ترین سامانه بارشی در ایران توده هوایی است که .....»

- (۱) از لحاظ فصل ورود با توده هوای گرم و خشک متفاوت و از لحاظ جهت ورود با توده هوای مرطوب موسمی مشابه است.
(۲) از لحاظ فصل ورود با توده هوای سرد و خشک سبیری متفاوت و از لحاظ تأثیرگذاری با توده هوای گرم و خشک مشابه است.
(۳) از لحاظ جهت ورود با توده هوای سودانی متفاوت و از لحاظ تأثیرگذاری با توده هوای گرم و خشک مشابه است.
(۴) از لحاظ جهت ورود با توده هوای سرد و خشک سبیری متفاوت و از لحاظ فصل ورود با توده هوای سودانی مشابه است.

۱۱۶- با توجه به موارد زیر کدام گزینه در رابطه با دریاهای ایران، درست است؟

الف: از جمله دلایل اهمیت آن، می‌توان به تجارت دریایی و بهره‌برداری از منابع نفت و گاز اشاره کرد.

ب: مشاغل گوناگون همچون صید ماهی و میگو را به وجود آورده است.

پ: امکان دسترسی به همه آب‌های آزاد جهان، حمل‌ونقل کالا و مسافر از طریق راه‌های دریایی سبب اهمیت این دریا شده است.

- (۱) «الف» و «ب» ویژگی مشترک خلیج فارس و دریای عمان و «پ» ویژگی خاص دریای خزر است.
(۲) «الف» و «پ» ویژگی مشترک دریای عمان و دریای خزر و «ب» و «پ» ویژگی مشترک دریای خزر و خلیج فارس است.
(۳) «الف» ویژگی مشترک دریای خزر و خلیج فارس و «ب» ویژگی مشترک خلیج فارس و دریای عمان است.
(۴) «ب» ویژگی مشترک دریای خزر و خلیج فارس و «پ» ویژگی خاص دریای عمان است.

۱۱۷- کدام گزینه با نمودار زیر تناسب دارد؟

(۱) میزان رشد موالید در نمودار «الف» بیشتر و

میزان امید به زندگی در نمودار «ب» کمتر است.

(۲) جمعیت سالمند در نمودار «الف» و «ب»

یکسان است؛ اما جمعیت جوان در نمودار

«ب» بیشتر است.

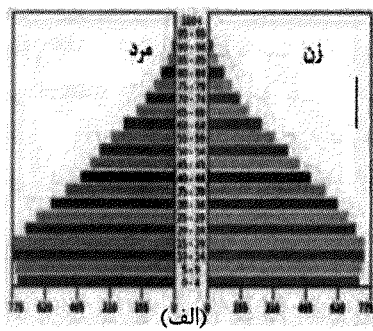
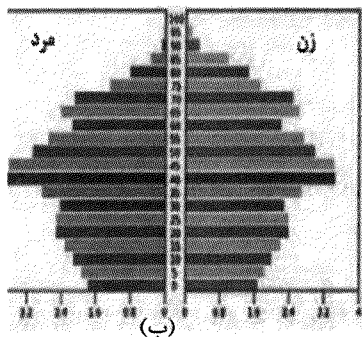
(۳) در کشور «الف» نیاز به ایجاد مدرسه و امکانات

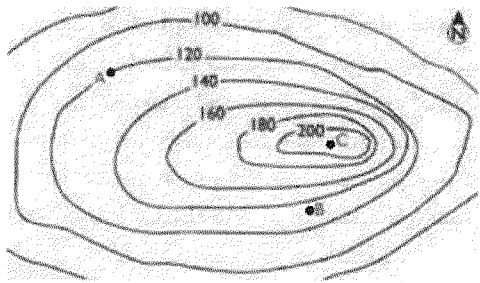
آموزشی بیشتر و در کشور «ب» نیاز به

سیاست کنترل جمعیت برای کاهش رشد

موالید وجود دارد.

(۴) جمعیت فعال اقتصادی در کشور «ب» بیشتر و امید به زندگی در کشور «الف» کمتر است.

۱۱۸- با توجه به شکل زیر، پاسخ کدام گزینه به ترتیب درست است؟

الف: نقطه C نشان دهنده چیست؟

ب: شکل روبه‌رو چه نوع عارضه‌ای است؟

پ: نقطه B چقدر از سطح دریا ارتفاع دارد؟

ت: شیب در کدام جهت جغرافیایی بیشتر است؟

(۱) پرتگاه - تپه - ۱۴۰ متر - غرب

(۲) کوه - گودال - ۱۳۰ متر - شرق

(۳) قله - تپه - ۱۳۰ متر - شرق

(۴) قله - گودال - ۱۲۰ متر - شرق

۱۱۹- کدام موارد ویژگی‌های مشترک اصفهان و اراک است؟

الف: دارای نقش صنعتی به دلیل وجود کارخانه‌های متعدد و مهم

ب: انعکاس نقش در چهره و سیمای سکونتگاه

پ: مورد توجه گردشگران به دلیل وجود اماکن تاریخی و گردشگری

ت: دارای نقش سیاسی - اداری به دلیل وجود مراکز بزرگ اداری و وزارتخانه

(۴) «ب» - «ت»

(۳) «الف» - «ب»

(۲) «الف» - «پ»

(۱) «پ» - «ت»

۱۲۰- کدام گزینه بیانگر متن زیر است؟

«از آنجا که جغرافیا روابط متقابل انسان را با محیط، مطالعه و بررسی می‌کند، بنابراین شناخت توان‌ها و

ظرفیت‌های محیطی بدون دانش جغرافیا ممکن نیست؛ پس جغرافیا علمی برای زندگی بهتر است.»

(۱) کشورهای فیلیپین و پاکستان با انقلاب سبز و روش‌های علمی توانستند در زمینه تولید برنج به خودکفایی برسند.

(۲) نواحی شرقی و مرکزی کشور از نظر ذخایر و مواد اولیه غنی هستند ولی به دلیل اینکه به صورت محدود مورد بهره‌برداری قرار گرفته‌اند با رشد صنعتی روبه‌رو نبوده‌اند.

(۳) در کشت تک‌محصولی استفاده زیاد و مداوم از کودها و آفت‌کشی‌های شیمیایی در مزارع به محیط زیست این نواحی آسیب می‌رساند.

(۴) در یکی دو دهه اخیر، مردم کشورهای همچون زامبیا، ماداگاسکار، چاد، افغانستان و یمن با مشکل گرسنگی، دست به گریبان بوده‌اند.

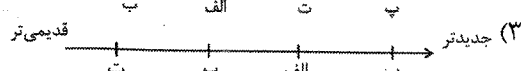
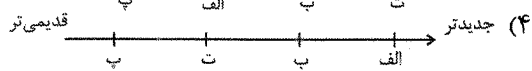
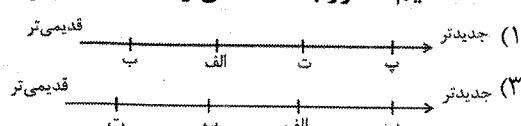
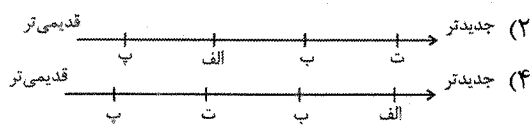
۱۲۱- کدام نمودار تاریخچه تقسیمات کشوری ایران را به‌طور درستی بیان کرده است؟

الف: تقسیم کشور به سرزمین، خوره، تسوگ، رستاک

ب: تقسیم کشور به ایالت، ولایت، بلوک، قصبه

پ: تقسیم کشور به ۷۲ بخش

ت: تقسیم کشور به ۱۰ استان و ۴۹ شهرستان

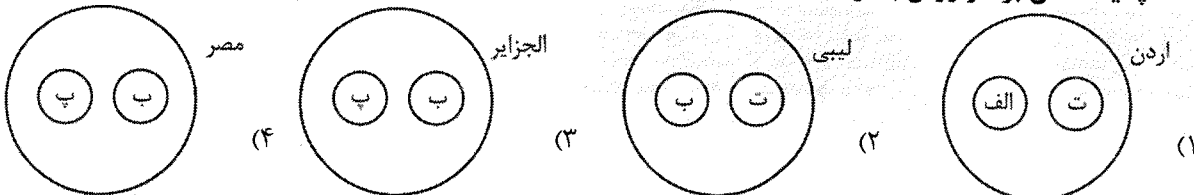
۱۲۲- با توجه به موارد زیر کدام تصویر به درستی ترسیم شده است؟

الف: اشکال کاوشی و حاصل‌کننده شدن ذرات و انتقال آن به مکان دیگر

ب: اشکال تراکمی و حاصل انباشته شدن ذرات توسط باد در یک مکان

پ: کند شدن فرسایش بادی در اثر برخورد با آب‌های زیرزمینی و ایجاد رطوبت و چسبندگی در دانه‌ها

ت: پدید آمدن بر اثر وزش باد و جابه‌جا شدن ماسه و شن و برخورد ماسه‌ها با موانعی مثل گیاهان و بوته‌های خار

۱۲۳- با توجه به موارد زیر کدام یک در خصوص کشور «استرالیا»، درست است؟
الف: از مهم ترین مراکز و دامداری تجاری جهان است که با استفاده از تجهیزات مدرن و روش های علمی اقدام به نگهداری دام و پرواربندی آن می کند.

ب: در نظام سرمایه داری یک کشور نیمه پیرامونی است و از کشورهای پیرامونی قوی تر است.

پ: از جمله کشورهایی است که بخش عمده گندم و ذرت جهان را تأمین می کند و ۴۰ درصد ذرت جهان را تولید می کند.

ت: قوانین آموزش و پرورش، نوع برنامه های درسی و دوره های تحصیلی در ایالت های مختلف آن متفاوت است.

(۱) موارد «الف» و «ب» همانند «پ» و «ت» با جغرافیای این کشور مطابقت دارد.

(۲) موارد «الف» و «ت» برخلاف «ب» و «پ» با جغرافیای این کشور مغایرت دارد.

(۳) موارد «ب» و «پ» همانند «الف» و «ت» با جغرافیای این کشور مطابقت دارد.

(۴) موارد «ب» و «پ» برخلاف «الف» و «ت» با جغرافیای این کشور مغایرت دارد.

۱۲۴- ویژگی مشترک «قشم» و «کیش» در کدام گزینه نیامده است؟

(۱) بزرگ ترین جزایر خلیج فارس هستند که در شمال تنها بندر اقیانوسی ایران قرار دارند و برای توسعه واردات کشور و رونق اقتصادی آن در نظر گرفته شده اند.

(۲) در این مناطق مقررات و قوانین اقتصادی ویژه و متفاوت با دیگر نواحی سرزمین وجود دارد.

(۳) در این مناطق تولیدکنندگان و بازرگانان می توانند بدون پرداخت حقوق و عوارض گمرکی با معافیت های مالیاتی به صادرات و انبارداری کالاها بپردازند.

(۴) از نواحی ای هستند که نظام مدیریت خاص خود را دارند و برخی قوانین مالیاتی و گمرکی کشورها در مورد سرمایه گذاری در این مناطق اجرا نمی شود.

۱۲۵- در ارتباط با مرز بین کانادا و آلاسکا، کدام موارد درست است؟

الف: ترسیم مرز از زمان های قدیم در نواحی خالی از سکنه

ب: در نظر نگرفتن شرایط فرهنگی در تعیین مرز

پ: جدا کردن گروه های انسانی متفاوت از نظر قومی، زبانی و دینی

ت: عدم ایجاد مشکل توسط این نوع مرزها

(۱) «ب» - «پ» (۲) «الف» - «ت» (۳) «الف» - «ب» (۴) «پ» - «ت»

فلسفه و منطق

۱۲۶- بوعلی سینا ضرورت آموزش منطق را از چه ناحیه ای می داند و امروزه ضرورت آموزش منطق از کدام ناحیه است؟

(۱) رسیدن به یک سود و پرهیز از زیان - آموزش و دستورالعمل های نظری، لازم هست ولی به تنهایی کافی نیست.

(۲) رسیدن به یک سود و پرهیز از زیان - فراگیری و حجم زیاد رسانه ها و اطلاعات درست و نادرست.

(۳) سنجش و یقین آوری - فراگیری و حجم زیاد رسانه ها و اطلاعات درست و نادرست.

(۴) سنجش و یقین آوری - آموزش و دستورالعمل های نظری، لازم هست ولی به تنهایی کافی نیست.

۱۲۷- براساس اقسام دلالت، امکان برداشت متفاوت کدام گزینه با سایر گزینه ها فرق دارد؟

(۱) ترس از دست دادن میز، ما را از کار بازداشته است.

(۲) از شهریارم و امیدم به فرداست.

(۳) جانمان به لبمان رسید تا کنکور بدهی.

(۴) دست روی دست نگذار، تلاشت را بکن.

۱۲۸- در کدام گزینه میان معنای مطابقی یک لفظ با معنای مطابقی دیگر آن، اشتباه شده است؟

(۱) برای رانندگی، تصدیق داری؟ هم تصدیق دارم و هم تصور.

(۲) گفته بودم که برایت نوشابه می خرم، خُب آب هم نوعی نوشابه است.

(۳) از محبت، خوارها گل می شود.

(۴) احسان شعرهای کتاب را بی غلط خواند.

۱۲۹- براساس مبحث تصورات، کدام گزینه «درست» است؟

(۱) مفهوم و مصداق، ابعاد یک تصورند که همیشه یک تصور، از آن برخوردار است.

(۲) مفهوم جزئی یا اسمی خاص است یا با صفات اشاره این و آن، همراه است.

(۳) مفهوم کلی، یا چند مصداق دارد یا اصلاً هیچ مصداقی ندارد.

(۴) مفهوم کلی می تواند فقط یک مصداق داشته باشد.

۱۳۰- چگونه می توان به معرفی و شناساندن بهتر یک مفهوم کمک کرد و کدام تعریف زیر دو ایراد دارد؟

(۱) ارائه حداقل دو نوع تعریف برای یک تصور مجهول / خوشرو = هیواد

(۲) استفاده از مفاهیم واضح و روشن تر در تعریف / حیوه = فلز مایع

(۳) توجه به شرایط تعریف یک تصور مجهول / انسان = بشر

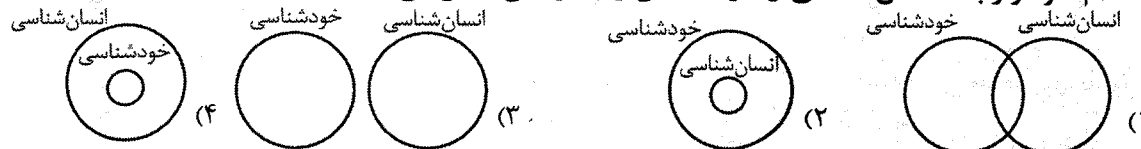
(۴) استفاده از حداکثر سه نوع تعریف برای یک تصور مجهول / حرکت = عدم سکون

- ۱۳۱- مبنای کدام استدلال زیر تخمین است و واری فرضیه‌های تجربی و علمی مبتنی بر چیست؟
 (۱) این روزها ناهید را نمی‌بینم لابد سخت درس می‌خواند - استقراهای قوی
 (۲) دختر عمو و پسر عموهایی که تا بحال باهم ازدواج کرده‌اند فرزند نابینا دارند، پس چنین ازدواجی را توصیه نمی‌کنیم - استنتاج بهترین تبیین
 (۳) پرتو نیکان نگیرد هر که بنیادش بد است / تربیت نااهل را چون گردکان بر گنبد است - استنتاج بهترین تبیین
 (۴) سوهان‌هایی که در مغازه‌هاست کهنه است پس باید از کارخانه خرید کرد - استقراهای قوی
- ۱۳۲- از نظر جزئی و کلی بودن موضوع قضیه، کدام قضیه با بقیه متفاوت است؟
 (۱) درد را از هر طرف بخوانیم درد است.
 (۲) فلسفه، دانشی توصیفی و عقلی است.
 (۳) میز این کلاس، خیلی نو است.
 (۴) ظلم خوشایند نیست.
- ۱۳۳- هرگاه بدانیم قضیه «هر ب ت نیست» کاذب است به ترتیب درباره ارزش‌های قضیه‌های زیر چه می‌توان گفت:
 «بعضی ت ب است، بعضی ب ت است، هیچ ت ب نیست»
 (۱) کاذب، صادق، صادق (۲) صادق، کاذب، کاذب (۳) صادق، صادق، کاذب (۴) کاذب، کاذب، صادق
- ۱۳۴- در کدام قضیه‌ها دامنه مصادیق موضوع و محمول، یکسان است؟
 (۱) مردم در انتخابات شرکت کردند - حتی یک دوست واقعی نداشتیم. (۲) هیچ دانشجویی تنبل نیست - اسب حیوان شیشه‌کشنده است.
 (۳) ادب مرد به زدولت اوست - دانشمندان به خدا باور دارند. (۴) برخی رسته‌ها طرفدار ندارد - هر تبه‌ای قابل تصاحب است.
- ۱۳۵- هرگاه متناقض مقدمه قیاسی، «بعضی ش س نیست» و «ش» حد وسط آن باشد، از این قیاس کدام نتیجه را نمی‌توان گرفت؟
 (۱) هر ص س است (۲) بعضی ص س است (۳) بعضی س ص است (۴) هیچ س ص نیست
- ۱۳۶- هرگاه از قضیه «هر که دانشگاه می‌رود، کنکور داده است نتیجه می‌گیریم چون ابراهیم دانشگاه نمی‌رود، لابد کنکور نداده است.» دچار چه خطای ذهنی شده‌ایم؟
 (۱) ایهام انعکاس (۲) رفع مقدم (۳) وضع تالی (۴) مصادره به مطلوب
- ۱۳۷- در کدام مغالطه، گاهی برای مطالب نادرست، دلیل تراشی می‌کنیم؟ اغلب حجاج‌های فصلی، نمونه‌ای از کدام مغالطه‌اند؟
 (۱) توسل به احساسات - بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی
 (۲) در اثر عوامل روانی - بزرگ‌نمایی و کوچک‌نمایی
 (۳) توسل به احساسات - استثنای قابل چشم‌پوشی
 (۴) در اثر عوامل روانی - توسل به احساسات
- ۱۳۸- دل خوش نبودن سقراط به این که او را سوفیست بخوانند به سبب چه بود و موضوع فلسفه چیست؟
 (۱) هم‌ردیف نشدن با مغالطه‌کاران - بودن یا نبودن
 (۲) تواضع و فروتنی در برابر دانایی - بودن یا نبودن
 (۳) هم‌ردیف نشدن با مغالطه‌کاران - موضوع خاص
 (۴) تواضع و فروتنی در برابر دانایی - موضوع خاص
- ۱۳۹- تفکر درباره باورهای مربوط به زندگی، آموختن چرایی، یافتن دلایل درستی یا نادرستی باورها مربوط به ..... است و پیامد آن ..... است.
 (۱) تفکر فلسفی - معنابخشی به زندگی
 (۲) تفکر فلسفی - شخصیت مستقل
 (۳) تفکر فیلسوفانه - معنابخشی به زندگی
 (۴) تفکر فیلسوفانه - شخصیت مستقل
- ۱۴۰- درباره تاریخ فلسفه می‌توان گفت:
 (۱) افکار تالس و سقراط براساس نوشته‌های فیلسوفان پس از ایشان، به دست ما رسیده است.
 (۲) هر چند ایران باستان، از سرزمین‌های فلسفه‌خیز حتی پیش از یونان بوده ولی از یونان به‌عنوان مهد تمدن یاد می‌شود.
 (۳) اینکه «پایان شب سیه، سپید است» می‌تواند تأییدی بر نظریه وحدت اضداد پارمنیدس باشد.
 (۴) برای نخستین بار مفاهیم شدن، بودن، کیهان و ثنوری را فیثاغورس استفاده کرد.
- ۱۴۱- بر اساس زندگی و فلسفه سقراط، پاسخ درست پرسش‌های زیر کدام است؟
 - چه چیزی حاوی همه اصول زندگی سقراط است؟
 - رمز پیام سروش معبد دلفی درباره سقراط چه بود؟
 - مأموریت سقراط از سوی خدا چه بود؟
 (۱) سراسر زندگی او، اینکه تا چه پایه نادانیم، بیدار ساختن مردم
 (۲) دفاعیه سقراط در دادگاه، ارزش خروج از جهل مرکب، بیدار ساختن مردم
 (۳) دفاعیه سقراط در دادگاه، ارزش خروج از جهل مرکب، در جستجوی دانش و حتی آموزش آن به دیگران
 (۴) سراسر زندگی او، اینکه تا چه پایه نادانیم، از جستجوی دانش و حتی آموزش آن به دیگران
- ۱۴۲- موارد زیر از توانایی‌های عقل به عنوان یکی از ابزارهای معرفت است؛ به جز:
 (۱) کشف و مشاهده بی‌واسطه و تدریجی حقایق
 (۲) بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و چینش استدلال
 (۳) با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حسی
 (۴) شناسایی و تحلیل علت پیدایش حالت‌هایی چون شادی، درد و عشق

۱۴۳- بر اساس نظریه شناخت در بین فیلسوفان مسلمان می توان گفت:

- (۱) گر چه فارابی و بوعلی سینا همه ابزارهای شناخت را پذیرا بودند ولی در فلسفه خویش اعتبار خاصی برای شناخت وحیانی قائل نبودند.
- (۲) هر چند سهروردی در فلسفه به شهود قلبی توجه داشت ولی در نهایت نظام فلسفی خویش را بر پایه تبیین استدلالی بنا کرد.
- (۳) به باور ملاصدرا، عقل و دین در برخی احکام خود با هم تطبیق دارند و عقل و وحی تأییدکننده یکدیگر دانست.
- (۴) به باور فیلسوفان مسلمان معاصر، معرفت فلسفی متکی بر استدلال عقلی است و بدون آن فلسفه اساساً وجود ندارد.

۱۴۴- کدام نمودار رابطه انسان شناسی و خودشناسی را به درستی نشان می دهد؟

۱۴۵- کدام عبارت بر اساس دیدگاه انسان شناسی فیلسوفان به درستی بیان شده است؟ از نظر فیلسوفان مسلمان چرا

نباید تهمت و افترا زد؟

- (۱) به باور ملاصدرا، روح و بدن وحدتی حقیقی دارند - از نظر شرعی و انصاف
- (۲) به باور ملاصدرا، روح نتیجه رشد و تکامل خود جسم و بدن است - بر اساس عقل عملی
- (۳) به باور دکارت، روح و بدن، وحدتی حقیقی دارند - بر اساس عقل عملی
- (۴) به باور دکارت، بدن ماشینی پیچیده است که به طور خودکار فعالیت می کند - از نظر شرعی و انصاف

اقتصاد

۱۴۶- با توجه به جدول زیر که بیانگر وضعیت تولید در یک کشور فرضی است، در صورتی که ارزش سرمایه های فیزیکی

تولید شده در بخش صنعت برابر ۵۳۰ میلیارد دلار باشد؛ به ترتیب:

الف: تولید ناخالص داخلی سرانه چقدر است؟

ب: کدام یک از موارد ذکر شده در گزینه ها در محاسبات تولید داخلی منظور نمی شود؟

پ: تولید خالص داخلی بیانگر چه عددی است؟

ت: هزینه استهلاک سرمایه های فیزیکی چقدر است؟

۲۴۰ میلیارد دلار	ارزش تولید مواد غذایی
۱۵۰ میلیارد دلار	ارزش تولید پوشاک
۹۸۰ میلیارد دلار	ارزش تولید خدمات
۳۴۰ میلیارد دلار	ارزش تولید کالاهای واسطه ای صادراتی
۴۷۵ میلیارد دلار	ارزش تولید لوازم برقی مصرفی خانوار
۴۶ میلیارد دلار	ارزش خانه های بازسازی شده برای فروش
۱۰۰ میلیارد دلار	ارزش فعالیت کشاورزانی که محصولات خود را به کارخانجات عرضه می کنند.
$\frac{1}{7}$ مجموع ارزش سرمایه های فیزیکی و مواد غذایی	هزینه استهلاک سرمایه های فیزیکی
۴۰ میلیون نفر	جمعیت کل کشور
۴ میلیون نفر	جمعیت شاغل کشور
۳۶۰ میلیارد دلار	ارزش فعالیت خارجیان مقیم کشور و افراد کشور که مقیم خارج اند با هم برابر و جمعاً عبارت است از

- (۱) الف: ۶۳,۸۷۵ دلار ب: ارزش خانه های بازسازی شده. پ: ۲,۷۸۵ میلیارد دلار ت: ۱۱۰ میلیارد دلار
- (۲) الف: ۷۲,۳۷۵ دلار ب: ارزش فعالیت افراد کشور که مقیم خارجند. پ: ۲,۷۸۵ میلیارد دلار ت: ۱۱۰ میلیارد دلار
- (۳) الف: ۷۲,۳۷۵ دلار ب: محصولات کشاورزان. پ: ۳,۰۰۵ میلیارد دلار ت: ۱۱۱ میلیارد دلار
- (۴) الف: ۶۳,۸۷۵ دلار ب: کالاهای واسطه ای. پ: ۳,۰۰۵ میلیارد دلار ت: ۱۱۱ میلیارد دلار

۱۴۷- با توجه به هر یک از سؤالات زیر، کدام گزینه درست است؟

الف: چه عاملی باعث می‌شود که افراد بین گزینه‌های انتخاب، بده - بستان کنند؟

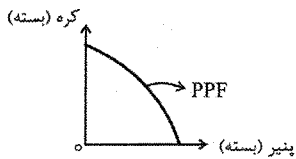
ب: کدام گزینه هزینه فرصت اجتماعی «افزایش واردات کالاهای بهداشتی و دارویی» محسوب می‌شود؟

پ: در یک کارخانه تولید محصولات لبنی که اقدام به تولید کره و پنیر می‌کند، هر

یک از موارد «افزایش تقاضای مصرف‌کنندگان برای کره» و «افزایش میزان تولید

پنیر به دلیل به کارگیری دستگاه‌های با تکنولوژی جدید» به ترتیب چه تأثیری بر

منحنی مرز امکانات این کارخانه خواهد داشت؟

۱) الف: کمیابی منابع ب: کاهش بودجه به منظور سرمایه‌گذاری مولد در بخش صنعت پ: جابه‌جایی نقاط روی نمودار PPF

به سمت محور عمودی - انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست صرفاً روی محور افقی

۲) الف: هزینه فرصت ب: کاهش اشتغال و بیکاری در بخش تولید دارو و محصولات بهداشتی پ: انتقال منحنی PPF به سمت

راست - جابه‌جایی نقاط روی منحنی به سمت محور افقی

۳) الف: کمیابی منابع ب: صرف نظر کردن از اختصاص بودجه به بخش تولید مواد بهداشتی در داخل ب: جابه‌جایی نقاط روی

نمودار PPF به سمت محور افقی - جابه‌جایی نقاط به سمت محور عمودی

۴) الف: هزینه فرصت ب: اخذ مالیات بیشتر از دهک‌های بالای درآمدی برای واردات بیشتر کالاهای دارویی و بهداشتی ب:

جابه‌جایی نقاط روی نمودار به سمت محور عمودی - انتقال منحنی PPF به سمت راست و به موازات منحنی قبلی

۱۴۸- کدام گزینه به درستی تکمیل‌کننده موارد زیر است؟

الف: فرزندان آقای شکری به عنوان یک کارآفرین در حوزه غذاهای کنسروی، با خرید امتیاز اختراع یک دستگاه

پلمپ و بسته‌بندی در ابتدایی‌ترین روزهای اختراع توانسته‌اند غذاهای کنسروی کارخانه خود را بدون نگهدارنده

تولید و تا دو سال به آن تاریخ ماندگاری بدهند، بنابراین می‌توان گفت این نسل جدید کارآفرینان در ویژگی

..... با پدر خود مشترک هستند.

- بانوی کارآفرینی که از تهران مانتوهای ساده ارزان را خریده و در کارگاه‌های سوزن‌دوزی خود در بلوچستان،

ارزش مانتوها را چند برابر کرده و می‌فروشد از ..... بودن که ویژگی کارآفرینان موفق است، برخوردار است.

ب: عبارت نادرست در رابطه با کسب و کار «شرکتی» کدام است؟

پ: شباهت «تعاونی تولید زعفران دست‌چین» و «شرکت سهامی کشت و صنعت غرب کشور» از نظر نوع «سازمان تولید» چیست؟

۱) الف: ریسک‌پذیر - پراکنجه ب: دولت برای شرکت‌ها قوانینی دارد که عمل به آن‌ها زمان‌بر و هزینه‌بر است. پ: نحوه اداره آن‌ها

۲) الف: تیزبین - تیزبین ب: در همه شرکت‌ها، دارایی به تعداد معینی سهم تقسیم شده و سهام چاپ می‌شود. پ: مراحل

راه‌اندازی و تقسیم سود به نسبت سرمایه اعضا

۳) الف: یادگیرنده - یادگیرنده ب: در همه شرکت‌ها، دارایی به تعداد معینی سهم تقسیم شده و سهام چاپ می‌شود. پ: نحوه اداره آن‌ها

۴) الف: ریسک‌پذیر - پراکنجه ب: دولت برای شرکت‌ها قوانینی دارد که عمل به آن‌ها زمان‌بر و هزینه‌بر است. پ: مراحل

راه‌اندازی و تقسیم سود به نسبت سرمایه اعضا

۱۴۹- با توجه به داده‌های جدول زیر که مربوط به یک کشور فرضی است؛ به ترتیب:

الف: نقدینگی و حجم پول را حساب کنید؟

ب: عدد مربوط به سپرده‌های کوتاه‌مدت کدام است؟

پ: شبه پول در این جامعه بیانگر چه عددی است؟

ت: اگر نقدینگی کشور در سال گذشته برابر ۲,۶۰۰,۰۰۰ واحد باشد، در این صورت نرخ رشد نقدینگی چقدر است؟

ارزش سپرده‌های بلندمدت	۵۰۰,۰۰۰ واحد
ارزش پول‌های تحریری	۶۱۸,۰۰۰ واحد
ارزش مسکوکات رایج	۴۵۸,۰۰۰ واحد
مجموع ارزش اسکناس‌ها و چک پول‌های در دست مردم	۹۸۰,۰۰۰ واحد
مجموع ارزش سپرده‌های بلندمدت، کوتاه‌مدت و چک‌ها	۱,۴۳۶,۰۰۰ واحد
ارزش چک پول‌ها	۷۰۰,۰۰۰ واحد

۱) الف: ۳,۴۹۲,۰۰۰ - ۲,۶۷۴,۰۰۰ ب: ۲۳۶,۰۰۰ پ: ۷۶۳,۰۰۰ ت: حدوداً ۱۱/۵ درصد

۲) الف: ۲,۸۷۴,۰۰۰ - ۲,۰۵۶,۰۰۰ ب: ۳۱۸,۰۰۰ پ: ۸۸۱,۰۰۰ ت: دقیقاً ۱۱ درصد

۳) الف: ۲,۸۷۴,۰۰۰ - ۲,۰۵۶,۰۰۰ ب: ۳۱۸,۰۰۰ پ: ۸۱۸,۰۰۰ ت: حدوداً ۱۰/۵ درصد

۴) الف: ۳,۴۹۲,۰۰۰ - ۲,۶۷۴,۰۰۰ ب: ۲۳۶,۰۰۰ پ: ۷۳۶,۰۰۰ ت: دقیقاً ۱۰ درصد

۱۵۰- در یک کارگاه تولید کفش، سالانه ۱۰۰,۰۰۰ جفت کفش به ارزش هر جفت ۴۰۰,۰۰۰ تومان تولید می‌شود. صاحب کارگاه تولیدی معتقد است که اگر به جای کارگاه تولید کفش، در یک رستوران سرمایه‌گذاری می‌کرد سالانه معادل یک میلیارد تومان سود می‌برد. اگر هزینه‌های ایشان به شرح زیر باشد و در پایان سال ۸۵۰۰ جفت کفش به فروش رسیده باشد؛ سود (یا زیان) واقعی تولیدکننده چقدر است؟

- اجاره ماهانه بنگاه معادل ۶۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
  - هزینه مواد اولیه سالانه ۱۰۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
  - حقوق هر کارگر در ماه ۳,۰۰۰,۰۰۰ تومان
  - هزینه تعمیرات ماشین سواری مدیر کارگاه در سال ۴۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
  - هزینه سالانه آب و برق و گاز کارگاه معادل ۳۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
  - تعداد کل کارگران کارگاه ۱۲ نفر
  - سایر هزینه‌های بنگاه در سال ۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰ تومان
- (۱) ۱,۶۴۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود
(۲) ۶۰۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود
(۳) ۶۴۸,۰۰۰,۰۰۰ تومان سود
(۴) ۱,۲۴۸,۰۰۰ تومان سود

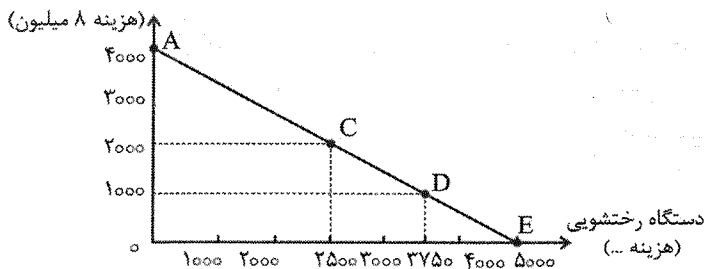
۱۵۱- شرکت کیان الکتریک، تولیدکننده لوازم برقی خانگی و دارای دو خط تولید «ماشین لباسشویی» و «ماشین ظرفشویی» است. تخصیص بودجه شرکت برای تأمین هزینه‌های تولید این دو نوع محصول در منحنی «قید بودجه» آمده است.

الف: اگر هزینه تأمین منابع تولیدی هر دستگاه ظرفشویی ۸ میلیون تومان باشد، هزینه منابع تولیدی یک دستگاه لباسشویی برای شرکت چقدر است؟

ب: با بروز تورم و کاهش رفاه و پایین آمدن تقاضای مردم برای ماشین ظرفشویی که قیمت فروش آن در بازار ۳۰ میلیون تومان است، کدام تصمیم‌گیری برای هیئت مدیره شرکت عاقلانه‌تر است و با اتخاذ این تصمیم، هزینه فرصت تولیدکننده برابر با چه مبلغی است؟

پ: اگر قیمت هر دستگاه رختشویی در بازار ۱۵ میلیون تومان باشد «سود» تولیدکننده در نقطه E چقدر خواهد بود؟

دستگاه ظرفشویی

(۱) الف: ۶,۴۰۰,۰۰۰ تومان ب: حرکت از نقطه C به D - ۱۶ میلیارد تومان پ: ۷۵ میلیارد تومان

(۲) الف: ۷,۲۰۰,۰۰۰ تومان ب: حرکت از نقطه C به E - ۳۰ میلیارد تومان پ: ۴۳ میلیارد تومان

(۳) الف: ۶,۴۰۰,۰۰۰ تومان ب: حرکت از نقطه C به D - ۳۰ میلیارد تومان پ: ۴۳ میلیارد تومان

(۴) الف: ۷,۲۰۰,۰۰۰ تومان ب: حرکت از نقطه C به E - ۱۶ میلیارد تومان پ: ۷۵ میلیارد تومان

۱۵۲- در یک کشور فرضی جمعیت افراد ۱۵ سال به بالا ۴ برابر افراد زیر ۱۵ سال است، با فرض اینکه مجموع جمعیت افراد شاغل و افراد در جست‌وجوی کار برابر ۲۸ میلیون نفر باشد. و نرخ اشتغال این جامعه ۴۵ میلیون نفری برابر ۷۵ درصد باشد، در این صورت:

الف: جمعیت افراد بیکار جامعه چند نفر است؟

ب: جمعیت افراد ۱۵ سال به بالا چند نفر است؟

پ: در صورتی که ۲۰ درصد جمعیت بیکار موفق به پیدا کردن شغل شوند، در این صورت جمعیت افراد شاغل به چند نفر خواهد رسید؟

- (۱) الف: ۷ میلیون نفر ب: ۳۶ میلیون نفر پ: ۲۲,۴۰۰,۰۰۰ نفر
(۲) الف: ۵ میلیون نفر ب: ۴۰ میلیون نفر پ: ۵,۶۰۰,۰۰۰ نفر
(۳) الف: ۷ میلیون نفر ب: ۳۶ میلیون نفر پ: ۵,۶۰۰,۰۰۰ نفر
(۴) الف: ۵ میلیون نفر ب: ۴۰ میلیون نفر پ: ۲۲,۴۰۰,۰۰۰ نفر

۱۵۳- شخصی در پایان سال مالی خود مبلغ ۸۰ میلیون تومان خمس اسلامی پرداخت کرده است. اگر درآمد ایشان معادل ۱ میلیارد و ۱۲۰ میلیون تومان باشد و اقلام مصرفی که خریداری کرده ولی بلااستفاده مانده‌اند، برابر ۶۰ میلیون تومان باشد. در این صورت:

الف: مانده سالانه ایشان پس از کسر هزینه‌ها چقدر است؟

ب: به‌طور میانگین هزینه‌های ماهیانه این فرد برای گذران زندگی چه عددی را بیان می‌کند؟

(۱) الف: ۱۶۰ میلیون تومان ب: ۶۰ میلیون تومان (۲) الف: ۴۰۰ میلیون تومان ب: ۵۵ میلیون تومان

(۳) الف: ۱۶۰ میلیون تومان ب: ۵۵ میلیون تومان (۴) الف: ۴۰۰ میلیون تومان ب: ۶۰ میلیون تومان

۱۵۴- با توجه به سؤالات زیر، پاسخ درست در کدام گزینه آمده است؟

الف: راهکار دولت به‌منظور کنترل و مقابله با تورم در کوتاه‌مدت، به‌کارگیری کدام سیاست است؟

ب: اولین وسیله مبادله در کشورهای ایران و تبت به ترتیب چه بود؟

پ: کدام وظیفه پول در گرو تحقق وظیفه حفظ ارزش پول است؟

ت: جمله زیر به کدام دوران تاریخی اقتصاد ایران اشاره دارد؟

«در این دوران در حالی که ایران گرفتار ضعف‌های ساختاری در اقتصاد بود، کشورهای دیگر منطقه مثل مصر،

ترکیه، سوریه و لبنان در روند تجارت رشد مطلوبی داشتند.»

(۱) الف: افزایش واردات ب: غلات - چای پ: وسیله پرداخت‌های آینده ت: دوره قاجاریه

(۲) الف: افزایش ظرفیت‌های تولیدی ب: غلات - صدف پ: وسیله پرداخت‌های آینده ت: حکومت صفویه

(۳) الف: افزایش واردات ب: غلات - چای پ: وسیله سنجش ارزش ت: دوره قاجاریه

(۴) الف: افزایش ظرفیت‌های تولیدی ب: غلات - صدف پ: وسیله سنجش ارزش ت: دوره صفویه

۱۵۵- در یکی از کشورهای امریکای لاتین برای کاهش فاصله طبقاتی، تلاش کردند با افزایش مالیات دریافتی از دهک دهم، شاخص دهک‌ها را کاهش داده و آن را به عدد ۸ برسانند.

الف: پس از انجام سیاست تعدیل درآمدها، سهم دهک دهم از درآمد ملی چند درصد شده است؟

ب: اگر ۵۵٪ درآمد ملی به هفت دهک کم درآمد جامعه رسیده باشد، سهم دهک پنجم از درآمد ملی چند درصد است؟

پ: اگر درآمد ملی این کشور در همین سال ۶۰,۰۰۰ میلیون واحد پولی باشد، سهم ۲۰٪ جمعیت بالا و پردرآمد

جامعه چند میلیارد خواهد بود؟

وضعیت توزیع درآمد کشور در سال موردنظر	
۳ درصد	سهم دهک اول از درآمد ملی
۵ درصد	سهم دهک دوم از درآمد ملی
۶ درصد	سهم دهک سوم از درآمد ملی
۷ درصد	سهم دهک چهارم از درآمد ملی
—	سهم دهک پنجم از درآمد ملی
۱۰ درصد	سهم دهک ششم از درآمد ملی
۱۰ درصد	سهم دهک هفتم از درآمد ملی
۱۲ درصد	سهم دهک هشتم از درآمد ملی
۱۴ درصد	سهم دهک نهم از درآمد ملی
—	سهم دهک دهم از درآمد ملی
۱۰۰٪ درآمد ملی	۱۰۰٪ جمعیت کشور

(۱) الف: ۱۸ درصد ب: ۸ درصد پ: ۴,۸۰۰ میلیون واحد پولی

(۲) الف: ۲۴ درصد ب: ۸ درصد پ: ۴,۸۰۰ میلیون واحد پولی

(۳) الف: ۱۸ درصد ب: ۹ درصد پ: ۲۲,۸۰۰ میلیون واحد پولی

(۴) الف: ۲۴ درصد ب: ۹ درصد پ: ۲۲,۸۰۰ میلیون واحد پولی

۱۵۶- کدام یک از موارد زیر کاملاً درست است؟

- الف: در نیمه بالایی جریان چرخشی که مربوط به بازار کالا و خدمات است، بنگاه‌ها عرضه‌کنندگان عوامل تولید هستند.
 ب: در مفاهیم اقتصادی منظور از «بنگاه» همان چیزی است که مردم آن را با عنوان «کسب و کار» می‌شناسند.
 پ: دریافتی بنگاه‌ها بابت فروش محصولات و عوامل تولید، همان درآمد بنگاه‌ها است.
 ت: در بررسی ویژگی‌های کالای پست متوجه می‌شویم به دلیل رابطه مستقیم میزان تقاضا با درآمد خانوار، منحنی تقاضای این کالا برخلاف کالای نرمال صعودی است.
 ث: هر چه هزینه‌های تولید تولیدکنندگان در شرایطی که قیمت‌ها ثابت است، افزایش می‌یابد؛ انگیزه تولیدکنندگان را برای جبران هزینه‌ها افزایش داده، بنابراین منحنی عرضه به دلیل افزایش سطح تولید به سمت راست خود جابه‌جا می‌شود.
 ج: آنچه موجب به تعادل رسیدن بازار می‌شود، کاهش یا افزایش قیمت‌ها به ترتیب از طرف تولیدکننده و به میل مصرف‌کننده است.

۱) «الف» - «ب» - «پ» - «ج» ۲) «ب» - «ت» - «ث» - «ج» ۳) «ب» - «ج» ۴) «پ» - «ج»

۱۵۷- به ترتیب درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

- الف: هدف دولت که از گذاشتن تعرفه‌های گوناگون بر واردات برخی کالاها، حمایت از صنایع داخلی و گسترش روابط اقتصادی با کشورهایی است که دیدگاه سیاسی نزدیک دارند.
 ب: بیکاری و رکود اقتصادی از یک طرف، هزینه‌های دولت را افزایش داده و از طرف دیگر، درآمدهایش را کاهش می‌دهد.
 پ: یک کشور در صورتی می‌تواند به وضعیت استقلال اقتصادی نزدیک شود که کالاهای مورد نیازش را از کشورهای گوناگون وارد کرده و کالاهای خود را نیز به کشورهای متنوع صادر کند زیرا مبادله با یک کشور خاص وابستگی را در پی خواهد داشت.

۱) نادرست - درست - درست ۲) نادرست - نادرست - نادرست

۳) درست - درست - نادرست ۴) درست - نادرست - درست

۱۵۸- پاسخ درست هریک از سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- الف: انواع نظام‌های بیمه‌ای و هدف آن‌ها از تشکیل چه می‌باشد؟
 ب: در شرایطی که جامعه با تورم بالایی مواجه است و شخصی به پول خود در سه سال آینده احتیاجی ندارد، کدام راه سرمایه‌گذاری برای حفظ پول کم ریسک‌تر اما به ضرر تولید محسوب می‌شود؟
 پ: جمله روبه‌رو به کدام وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش اشاره دارد؟ «به این اوراق مالی که توسط دولت با یکی از سازمان‌های رسمی و قانونی منتشر می‌شود برحسب فعالیت اقتصادی مرتبط، یعنی سرمایه‌گذاری در زمینه‌های عمرانی و توسعه‌ای سود تعلق می‌گیرد و همچنین از مزایای آن قابلیت واگذاری و یا خرید و فروش اوراق است.»
 ۱) الف: اجتماعی، فرهنگی و درمانی - در کنار یکدیگر به احقاق حقوق اعضای جامعه در برابر حوادث پیش‌بینی نشده و تثبیت نرخ رفاه مادی در جامعه کمک می‌کنند. ب: خرید اوراق مشارکت پ: اوراق سهام
 ۲) اجتماعی، تعاونی و بازرگانی - در کنار یکدیگر به ارتقای رفاه افراد جامعه، حمایت از کسب و کارها در برابر حوادث غیرمترقبه و ناخوشایند و تثبیت نظام اقتصادی کمک می‌کنند. ب: خرید طلا پ: اوراق مشارکت
 ۳) الف: اجتماعی، فرهنگی و درمانی - در کنار یکدیگر به احقاق حقوق اعضای جامعه در برابر حوادث پیش‌بینی نشده و تثبیت نرخ رفاه مادی در جامعه کمک می‌کنند. ب: سرمایه‌گذاری بلندمدت در بانک پ: اوراق مشارکت
 ۴) اجتماعی، تعاونی و بازرگانی - در کنار یکدیگر به ارتقای رفاه افراد جامعه، حمایت از کسب و کارها در برابر حوادث غیرمترقبه و ناخوشایند و تثبیت نظام اقتصادی کمک می‌کنند. ب: سرمایه‌گذاری در بورس پ: اوراق سهام

۱۵۹- پاسخ درست سوالات زیر به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

- الف: چرا به هنگام خرید کالاهای مورد نیاز خود از بازار باید کالاهای تولید داخل را به مشابه خارجی آن ترجیح دهیم؟
 ب: کدام یک از گزینه‌های زیر از معایب «خرید مقایسه‌ای» است؟
 پ: کشور سوئیس صادرکننده «طلای کثیف» است؛ زیرا با هزینه‌هایی که برای آموزش در مدارس و رسانه‌ها صرف کرده است، زباله‌های پلاستیکی، کاغذی و شیشه‌ای و ... به راحتی از مبدأ در خانه‌ها جداسازی می‌شود و قابل صادر کردن به سایر کشورهاست. در آمدی که سوئیس از صادرات «طلای کثیف» به دست می‌آورد، در واقع کدام یک از روش‌های «مصرف مسئولانه» است؟
 ۱) الف: زیرا با در نظر گرفتن نقش اجتماعی خود در میدان اقتصاد، یک خرید مقایسه‌ای خواهیم داشت. ب: از معایب کالا آگاه می‌شویم. پ: بازیافت
 ۲) الف: زیرا با در نظر گرفتن نقش اجتماعی خود در میدان اقتصاد، یک خرید مقایسه‌ای خواهیم داشت. ب: زمان بر و هزینه‌بر است. پ: باز مصرف
 ۳) الف: زیرا پیشرفت اقتصادی ما در گروهی پیشرفت اقتصادی جامعه است. ب: زمان بر و هزینه‌بر است. پ: بازیافت
 ۴) الف: زیرا پیشرفت اقتصادی ما در گروهی پیشرفت اقتصادی جامعه است. ب: از معایب کالا آگاه می‌شویم. پ: باز مصرف

۱۶۰- پاسخ درست سوالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

- الف: مهم‌ترین هدف دولت از اخذ مالیات و مهم‌ترین مالیات دولت و همچنین مالیاتی که به عنوان سیاست حمایت از تولیدکنندگان داخلی محسوب می‌شود، به ترتیب کدام است؟
 ب: در فرآیند محاسبه مالیات بر ارزش افزوده، در رابطه با مالیات جمع‌آوری شده توسط هر فروشنده و مالیات خالص هر فروشنده چه می‌توان گفت؟
 پ: اگر تفاضل مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط تولیدکننده اول از مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط تولیدکننده بعدی، برابر ۲۸۰ تومان باشد و مالیات جمع‌آوری شده توسط فروشنده اول برابر ۳۵۰ تومان باشد، در این صورت قیمت محصول با احتساب مالیات در مرحله دوم چند تومان است؟ (نرخ مالیاتی ۱۰ درصد منظور شده است).
 ۱) الف: افزایش درآمد دولت - مالیات بر درآمد اشخاص - عوارض گمرکی ب: هرگز برابر صفر نمی‌شوند. پ: ۳,۷۸۰ تومان
 ۲) الف: کاهش رفتارهای نامناسب مصرفی - مالیات بر درآمد و دارایی افراد - مالیات بر ارزش افزوده ب: مجموع مالیات جمع‌آوری شده و اعتبار مالیاتی هر مرحله برابر است با مالیات خالص تولیدکننده همان مرحله. پ: ۶,۹۳۰ تومان
 ۳) الف: کاهش رفتارهای نامناسب مصرفی - مالیات بر درآمد و دارایی افراد - مالیات بر ارزش افزوده ب: برای محاسبه مالیات جمع‌آوری شده توسط هر تولیدکننده کافی است مالیات خالص او را با مالیات جمع‌آوری شده توسط نفر بعدی جمع کنیم. پ: ۳,۷۸۰ تومان
 ۴) الف: افزایش درآمد دولت - مالیات بر درآمد اشخاص - عوارض گمرکی ب: مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط تولیدکننده مرحله اول با مالیات خالص همین مرحله برابر است. پ: ۶,۹۳۰ تومان

@sanjsheducationgroup

@sanjshserv

کانال‌های ارتباطی:

آزمون ۱۱ از ۱۴

اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

پاسخ تشریحی آزمون آزمایشی سنجش دوازدهم - جامع نوبت اول (۱۴۰۳/۰۱/۳۱)

علوم انسانی (دوازدهم)

کارنامه آزمون، عصر روز برگزاری آن از طریق سایت اینترنتی زیر قابل مشاهده می‌باشد:

www.sanjeshserv.ir

مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی

به منظور فراهم نمودن زمینه ارتباط مستقیم مدیران، مشاوران و دبیران محترم دبیرستان‌ها و مراکز آموزشی همکار در امر آزمون‌های آزمایشی سنجش و بهره‌مندی از نظرات ارزشمند شما عزیزان در خصوص این آزمون‌ها، آدرس پست الکترونیکی test@sanjeshserv.com معرفی می‌گردد. از شما عزیزان دعوت می‌شود، دیدگاه‌های ارزشمند خود را از طریق آدرس فوق با مدیر تولیدات علمی و آموزشی این مجموعه در میان بگذارید.

 @sanjesheducationgroup

 @sanjeshserv

کانال‌های ارتباطی:

ویژه پایه دوازدهم

ریاضی و آمار

۱. گزینه ۳ درست است.

سن حمید = x ، سن خواهر حمید = y ، سن پدر حمید = z

$$x = \frac{3}{2}y \Rightarrow y = \frac{2}{3}x$$

$$x = \frac{3}{10}z \Rightarrow z = \frac{10}{3}x$$

دوسال بعد:

$$\text{سن حمید} = x + 2$$

$$\text{سن خواهرش} = \frac{2}{3}x + 2$$

$$\text{سن پدرش} = \frac{10}{3}x + 2$$

$$\left(\frac{2}{3}x + 2\right) + \left(\frac{10}{3}x + 2\right) = 3(x + 2) + 10$$

$$4x + 4 = 3x + 16 \Rightarrow x = 12$$

$$40 = \text{سن پدرحمید، } 8 = \text{سن خواهر حمید، } 12 = \text{سن حمید}$$

اختلاف سن پدر و خواهر حمید ۳۲ سال است.

۲. گزینه ۱ درست است.

در تابع $f(x) = ax^2 + bx + c$ اگر $b = 0$ به شرطی که a و c مختلف‌العلامت باشند، معادله $f(x) = 0$ دو ریشه قرینه خواهد داشت.

$$b = 0 \Rightarrow m^2 - 9 = 0 \Rightarrow m^2 = 9 \Rightarrow m = \pm 3$$

$$f(x) = 0 \Rightarrow (m+3)x^2 + 2m-1 = 0 \xrightarrow{m=3} 6x^2 + 5 = 0$$

 a و c هم علامت پس ریشه نداریم.وقتی $m = -3$ باشد ضریب x^2 صفر می‌گردد بنابراین هیچ مقداری برای m قابل قبول نیست.

۳. گزینه ۳ درست است.

$$\text{کیلوگرم} = \frac{20}{100} \times 75 = 15 = \text{میزان نقره ظرف اولیه}$$

$$\text{کیلوگرم} = 75 - 15 = 60 = \text{میزان مس ظرف اولیه}$$

$$\text{کیلوگرم} = 15 + 6 = 21 = \text{میزان نقره در ظرف جدید}$$

$$\text{کیلوگرم} = 60 + x = \text{میزان مس در ظرف جدید}$$

میزان نقره، ۵ درصد افزایش یافته پس به ۲۵ درصد می‌رسد.

$$\frac{\text{نقره}}{\text{نقره} + \text{مس}} = \frac{25}{100} \Rightarrow \frac{21}{60+x+21} = \frac{1}{4} \Rightarrow \frac{21}{81+x} = \frac{1}{4} \Rightarrow 81+x = 84 \Rightarrow x = 3$$

۴. گزینه ۱ درست است.

ابتدا مخرج کسرها را تجزیه می‌کنیم:

$$\frac{m}{x(x-1)} + \frac{m}{x(x+2)} = \frac{x}{(x-1)(x+2)}$$

طرفین معادله را در عبارت $x(x-1)(x+2)$ ضرب می‌کنیم:

$$m(x+2) + m(x-1) = x^2 \Rightarrow 2mx + m = x^2 \Rightarrow x^2 - 2mx - m = 0$$

برای آنکه معادله اولیه، دو ریشه نداشته باشد، دو حالت وجود دارد:

$$(1) \text{ معادله } x^2 - 2mx - m = 0 \text{ دو ریشه نداشته باشد:}$$

$$\Delta \leq 0 \Rightarrow (-2m)^2 - 4(1)(-m) \leq 0 \Rightarrow 4m^2 + 4m \leq 0 \Rightarrow m^2 + m \leq 0$$

واضح است که به ازای هیچ مقدار مثبت برای m ، نامساوی فوق برقرار نیست.

(2) معادله $x^2 - 2mx - m = 0$ دارای یکی از ریشه‌های $x = 0$ یا $x = 1$ یا $x = -2$ (ریشه‌های مخرج کسرها) باشد:

$$x^2 - 2mx - m = 0 \xrightarrow{x=0} m = 0$$

$$x^2 - 2mx - m = 0 \xrightarrow{x=1} -3m + 1 = 0 \Rightarrow m = \frac{1}{3}$$

$$x^2 - 2mx - m = 0 \xrightarrow{x=-2} 3m + 4 = 0 \Rightarrow m = -\frac{4}{3}$$

فقط $m = \frac{1}{3}$ مثبت و قابل قبول است.

۵. گزینه ۲ درست است.

$$120 - 2x = 5y \Rightarrow 2x + 5y = 120$$

با توجه به صورت سؤال داریم:

تابعی که قرار است ماکزیمم شود، مجموع مساحت مستطیل و محیط مربعی به ضلع x است:

$$A = xy + 4x$$

پس باید مسئله زیر را حل کنیم:

از تساوی $2x + 5y = 120$ یک متغیر را بر حسب متغیر دیگر به دست می‌آوریم و در تابع A جایگذاری می‌کنیم.

$$2x + 5y = 120 \Rightarrow 5y = -2x + 120 \xrightarrow{\div 5} y = -\frac{2}{5}x + 24$$

$$A = xy + 4x = x\left(-\frac{2}{5}x + 24\right) + 4x = -\frac{2}{5}x^2 + 24x + 4x \Rightarrow A = -\frac{2}{5}x^2 + 28x$$

$$x_s = \frac{-b}{2a} = \frac{-28}{2\left(-\frac{2}{5}\right)} = 35$$

بیشترین مقدار تابع را تعیین می‌کنیم.

$$\Rightarrow A_{\max} = -\frac{2}{5}(35)^2 + 28(35) = -\frac{2}{5}(1225) + 980 = -490 + 980 = 490$$

۶. گزینه ۴ درست است.

اگر t زمان شروع حرکت و $f(t)$ فاصله دوچرخه‌سوار از نقطه A باشد، ضابطه تابع f به صورت $f(t) = mt + n$ نمایش داده می‌شود.

برای تعیین شیب نمودار تابع f از مختصات نقاط $(18, 50)$ و $(25, 67.5)$ استفاده می‌کنیم.

$$m = \frac{67.5 - 50}{25 - 18} = \frac{17.5}{7} = 2.5$$

$$f(t) = 2.5t + n \xrightarrow{(18, 50)} 50 = 2.5(18) + n \Rightarrow n = 5$$

$$f(t) = 2.5t + 5 \xrightarrow{f(t)=97.5} 2.5t + 5 = 97.5 \Rightarrow t = 37$$

۷. گزینه ۳ درست است.

می‌دانیم اندازه پاره خط جداشده، همان اختلاف یا تفاضل دو ریشه تابع می‌باشد.

$$|x_2 - x_1| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$$

از طرفی در تابع $y = ax^2 + bx + c$ مختصات رأس، $x = \frac{-b}{2a}$ و $y = \frac{-\Delta}{4a}$ می‌باشد.

خط $y = -4$ خط افقی است. بنابراین در رأس سهمی بر آن مماس است.

$$y = \frac{-\Delta}{4(2)} = -4 \Rightarrow \Delta = 32$$

$$|x_2 - x_1| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|} = \frac{\sqrt{32}}{|2|} = \frac{\sqrt{16 \times 2}}{2} = \frac{4\sqrt{2}}{2} = 2\sqrt{2}$$

۸. گزینه ۲ درست است.

بررسی موارد:

الف) درست است. (ب) نادرست است. (کمی فاصله‌ای)

پ) درست است. (ت) نادرست است. (کمی نسبتی)

۹. گزینه ۴ درست است.

فرض می‌کنیم میانگین داده‌ها $\bar{X}$ باشد، در این صورت با اضافه کردن $\bar{X}$ به مقادیر موجود، داده‌های واقعی اولیه به دست می‌آیند:

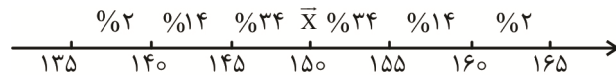
$$-10 + \bar{X}, -7 + \bar{X}, -4 + \bar{X}, -3 + \bar{X}, 1 + \bar{X}, 1 + \bar{X}, 4 + \bar{X}, 18 + \bar{X}$$

چون تعداد داده‌ها زوج است، پس میانه برابر است با میانگین دو داده وسطی یعنی:

$$\text{میانه} = \frac{(-3 + \bar{X}) + (1 + \bar{X})}{2} = 15 \Rightarrow \frac{2\bar{X} - 2}{2} = 15 \Rightarrow 2\bar{X} - 2 = 30 \Rightarrow 2\bar{X} = 32 \Rightarrow \bar{X} = \frac{32}{2} = 16$$

۱۰. گزینه ۲ درست است.

با توجه به نمودار منحنی نرمال و مقدار انحراف معیار که برابر ۵ می‌باشد، خواهیم داشت:

$$\%14 + \%34 + \%34 = \%82$$

۱۱. گزینه ۱ درست است.

زاویه مرکزی مربوط به رشته انسانی را بر حسب K به دست می‌آوریم:

$$n = 30 + 25 + K + 18 = 73 + K$$

تعداد کل داده‌ها برابر است با:

$$\alpha = \frac{\text{فراوانی}}{\text{تعداد کل}} \times 360^\circ \Rightarrow 68 = \frac{K}{73 + K} \times 360 \Rightarrow$$

$$68(73 + K) = 360K \Rightarrow 360K - 68K = 4964$$

$$\Rightarrow 292K = 4964 \Rightarrow K = \frac{4964}{292} = 17 \Rightarrow n = 73 + k = 73 + 17 = 90$$

$$\text{درصد رشته انسانی یا فنی} = \frac{17 + 18}{90} \times 100 = 39$$

۱۲. گزینه ۴ درست است.

چون گزاره $[(\sim p \wedge q) \Rightarrow r] \Rightarrow (q \Leftrightarrow s)$ نادرست است، لذا $(q \Leftrightarrow s)$ نادرست و $[(\sim p \wedge q) \Rightarrow r]$ درست است پس $[(\sim p \wedge q) \Rightarrow r]$ نادرست خواهد بود، پس r نادرست و $(\sim p \wedge q)$ درست است و با توجه به ترکیب عطفی q درست و $\sim p$ هم درست می‌باشد که p نادرست می‌شود و از طرفی چون q درست می‌باشد و $(q \Leftrightarrow s)$ نادرست بود لذا s نادرست است و از آنجا داریم:

$$\underbrace{(\sim p \wedge q)}_D \Rightarrow \underbrace{(r \vee s)}_N \equiv F$$

۱۳. گزینه ۳ درست است.

استدلال و نتیجه‌گیری درست به صورت زیر است.

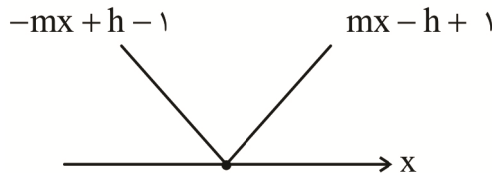
$$c^2 = a^2 + b^2$$

$$c^2 = (fa)^2 + (fb)^2 = 16a^2 + 16b^2 = 16(a^2 + b^2) = 16c^2 \Rightarrow c' = \pm 4c$$

با توجه به این که اندازه اضلاع نمی تواند منفی باشد، نتیجه می گیریم اندازه وتر مثلث جدید، ۴ برابر اندازه وتر مثلث اولیه است. گزینه ۱ درست است.

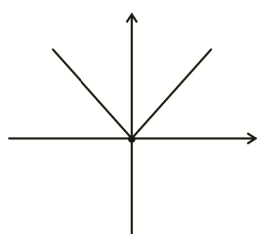
می دانیم که نمودار تابع $y = |mx - h + 1|$ ($m > 0$) به صورت زیر است:

با توجه به فرض سؤال:

$$\begin{cases} f(x) = mx - h + 1 \\ g(x) = -mx + h - 1 \end{cases} \Rightarrow (f + 2g)(x) = (mx - h + 1) + 2(-mx + h - 1) = -mx + h - 1$$

نمودار این تابع، بر نمودار نیمساز ناحیه دوم و چهارم یعنی $y = -x$ منطبق است، پس:

$$-mx + h - 1 = -x \Rightarrow \begin{cases} m = 1 \\ h = 1 \end{cases} \Rightarrow y = |x|$$

نمودار این تابع باید حداقل یک واحد به راست منتقل شود تا طول نقطه تلاقی آن با محور xها، عدد طبیعی $x = 1$ باشد.

گزینه ۳ درست است.

ضابطه تابع $(f - g)(x)$ را در دامنه مشترک توابع f و g تشکیل می دهیم.

$$(f - g)(x) = \begin{cases} 2x + 1 - 4x & 1 \leq x \leq 2 \\ 2x + 1 - (x^2 + 2x) & x < 1 \end{cases} \Rightarrow (f - g)(x) = \begin{cases} -2x + 1 & 1 \leq x \leq 2 \\ -x^2 + 1 & x < 1 \end{cases}$$

در تابع ثابت y ، ضرب x را برابر صفر قرار می دهیم، بنابراین:

$$y = (a - 2)x + 3 - a^2 \Rightarrow \begin{cases} a - 2 = 0 \Rightarrow a = 2 \\ y = 3 - a^2 \xrightarrow{a=2} \Rightarrow y = 3 - (2)^2 = -1 \end{cases}$$

تابع $f - g$ را در هر یک از محدوده های دامنه خود با تابع ثابت y مساوی هم قرار می دهیم.

$$\text{الف) } 1 \leq x \leq 2 \Rightarrow \begin{cases} f - g = -2x + 1 \\ y = -1 \end{cases} \Rightarrow -2x + 1 = -1 \Rightarrow -2x = -2 \Rightarrow x = 1$$

$x = 1$ در محدوده $1 \leq x \leq 2$ قرار دارد پس یکی از نقاط برخورد نقطه $(1, -1)$ می باشد.

$$\text{ب) } x < 1 \Rightarrow \begin{cases} f - g = -x^2 + 1 \\ y = -1 \end{cases} \Rightarrow -x^2 + 1 = -1 \Rightarrow x^2 = 2 \Rightarrow x = \pm\sqrt{2}$$

$x = \sqrt{2}$ در محدوده $x < 1$ قرار ندارد پس طول نقطه برخورد نخواهد بود ولی $x = -\sqrt{2}$ در محدوده $x < 1$ وجود دارد پس یکی از نقاط برخورد (نقطه $(-\sqrt{2}, -1)$) می باشد.

گزینه ۳ درست است.

مجموع مساحت های مستطیل های هاشورخورده برابر با میزان مالیات دریافتی برای فردی با حقوق ۹ میلیون تومان است. پس مجموع میزان مالیات پرداختی را حساب کرده و برابر با ۷۰۰,۰۰۰ قرار می دهیم:

$$\frac{2}{100}(2,500,000 - 0) + \frac{5}{100}(4,500,000 - 2,500,000) + \frac{X}{100}(7,000,000 - 4,500,000) + \frac{15}{100}(9,000,000 - 7,000,000) = 700,000$$

$$\Rightarrow 50,000 + 100,000 + X(25,000) + 300,000 = 700,000$$

$$X(25,000) = 250,000 \Rightarrow X = 10$$

نرخ مالیات بر حقوق مزاد بر ۴,۵۰۰,۰۰۰ تومان تا ۷,۰۰۰,۰۰۰ برابر با ۱۰ درصد است.

۱۷. گزینه ۲ درست است.

$$|x| \xrightarrow{x=1-\sqrt{2}} \underbrace{|1-\sqrt{2}|}_{\text{منفی}} = -(1-\sqrt{2}) = \sqrt{2}-1$$

$$[x-1] \xrightarrow{x=1-\sqrt{2}} [1-\sqrt{2}-1] = [-\sqrt{2}] = -2$$

$$f(x) = x|x| - [x-1] + x - \sqrt{2}$$

$$f(1-\sqrt{2}) = (1-\sqrt{2})(\sqrt{2}-1) - (-2) + 1 - \sqrt{2} - \sqrt{2}$$

$$\Rightarrow f(1-\sqrt{2}) = (\sqrt{2}-1-2+\sqrt{2}) - (-2) + 1 - 2\sqrt{2} = 2\sqrt{2}-3+3-2\sqrt{2} = 0$$

۱۸. گزینه ۱ درست است.

می‌دانیم:

$$y = [x] + [-x] = \begin{cases} 0 & x \in \mathbb{Z} \\ -1 & x \notin \mathbb{Z} \end{cases}$$

از آنجایی که عبارت، در مخرج کسر تابع f قرار دارد و نمی‌تواند صفر باشد، پس فقط حالت $[x] + [-x] = -1$ ($x \notin \mathbb{Z}$)

$$f(x) = \frac{-1}{-1} = 1 \quad (x \notin \mathbb{Z})$$

قابل قبول است بنابراین:

تلاقی تابع ثابت $f(x) = 1$ و تابع $g(x) = 2x^2 - 7x + 6$ را به دست می‌آوریم:

$$2x^2 - 7x + 6 = 1 \Rightarrow 2x^2 - 7x + 5 = 0 \Rightarrow x = 1, x = \frac{5}{2}$$

$x = 1$ مطابق شرط $x \notin \mathbb{Z}$ نیست، و $x = \frac{5}{2}$ مطابق شرط $|x| \leq 2$ نیست، پس هیچ نقطه تلاقی وجود ندارد.

۱۹. گزینه ۱ درست است.

ابتدا با توجه به جدول، تعداد بیکاران سه شهرستان A و B و D را مشخص می‌کنیم:

جمعیت فعال X نرخ بیکاری = جمعیت بیکار

$$A \text{ شهر} \rightarrow \frac{35}{100} \times 1,000,000 = 350,000 \text{ نفر}$$

$$B \text{ شهر} \rightarrow \frac{20}{100} \times 600,000 = 120,000 \text{ نفر}$$

$$D \text{ شهر} \rightarrow \frac{15}{100} \times 500,000 = 75,000 \text{ نفر}$$

جمعیت فعال این استان برابر $1 + \frac{1}{6} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5} = \frac{2}{5}$ میلیون نفر است پس جمعیت بیکار استان برابر است با:

$$\frac{24}{100} \times 2,500,000 = 600,000 \text{ نفر}$$

$$C \text{ جمعیت بیکار شهر} = 600,000 - 350,000 - 120,000 - 75,000 = 55,000$$

$$C \text{ جمعیت شاغل شهر} = 400,000 - 55,000 = 345,000$$

۲۰. گزینه ۲ درست است.

تابع درآمد شرکت را تشکیل می دهیم.

$$x = 200 - 2p \Rightarrow 2p = 200 - x \Rightarrow p = 100 - \frac{x}{2}$$

$$R(x) = x \times p = x(100 - \frac{x}{2}) = -\frac{1}{2}x^2 + 100x$$

تابع هزینه را تشکیل می دهیم.

$$C(x) = 3600 + 15x$$

طول نقاط سربه سر را به دست می آوریم:

$$R(x) = C(x) \Rightarrow -\frac{1}{2}x^2 + 100x = 3600 + 15x \Rightarrow -\frac{1}{2}x^2 + 85x - 3600 = 0$$

$$\xrightarrow{\times(-2)} x^2 - 170x + 7200 = 0 \Rightarrow (x - 90)(x - 80) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = 80 \\ x = 90 \end{cases}$$

حداکثر میزان تولید کالا برای آن که شرکت در شرایط سوددهی باقی بماند ۸۹ کالا می باشد.

زبان و ادبیات فارسی

۲۱. گزینه ۳ درست است.

- نخستین صورت زبان ادبی فارسی نو، دری بود.

- زبان رسمی دوران ساسانی، زبان پهلوی بود.

- زبان پارتی در شمال و شمال شرقی ایران متداول بود.

- در دوره اشکانیان زبان پارتی رایج بود. (علوم و فنون ادبی (۱) - صفحات ۳۹ - ۴۰؛ سطح دشواری: ساده)

۲۲. گزینه ۴ درست است.

بررسی سایر گزینه ها:

(۱) تاریخ الرسل و الملوک (محمدبن جریر طبری)

(۲) عالم آرای عباسی (اسکندربیگ ترکمان)

(۳) شاهنامه ابومنصوری (عده ای از دانشوران خراسان) (علوم و فنون ادبی (۱) و (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۲۳. گزینه ۲ درست است.

این ویژگی مربوط به دوره اول شعر سبک خراسانی، یعنی شعر قرن چهارم است.

(علوم و فنون ادبی (۱) - صفحات ۸۵-۸۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۴. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه ها:

(۱) از ویژگی های فکری شعر سبک خراسانی، به کارگیری اشعار پندآموز و اندرزگونه به صورت ساده، دستوری و عملی است. در

این بیت این ویژگی مشهود است.

(۲) معشوق در این بیت زمینی است که از ویژگی های سبک خراسانی محسوب می شود.

(۳) اعتقاد به قضا و قدر از ویژگی های سبک عراقی است.

(۴) یکی از مضامین عمده اشعار سبک خراسانی مدح است که در این بیت دیده می شود. (علوم و فنون ادبی (۱) - درس هفتم؛

سطح دشواری: دشوار)

۲۵. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه ها:

(۱) لمعات (قرن هفتم، موضوع: سیر و سلوک عارفانه) - مثنوی معنوی (قرن هفتم، موضوع: معارف بشری و مسایل عرفانی) -

عشاق نامه (قرن هفتم، موضوع: مباحث عرفانی)

۲) اخلاق الاشراف (قرن هشتم، صفات اخلاقی) البته در کتاب درسی به موضوع کتاب اشاره نشده است و با دانستن قرن تالیف این کتاب می توان این گزینه را رد کرد.

۳) طبقات ناصری (قرن هفتم، موضوع: تاریخ)، مرصادالعباد من المبدأ الی المعاد (قرن هفتم، موضوع: سلوک دین و تربیت نفس انسانی)، نفحات الانس (قرن نهم، موضوع: بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان) با توجه به اینکه در کتاب درسی به قرن و موضوع کتاب طبقات ناصری اشاره نشده است با اطلاعاتی که درباره کتاب نفحات الانس داریم می توانیم این گزینه را رد کنیم.

۴) بوستان (قرن هفتم، موضوع: اخلاق و حکمت)، تذکره الاولیا (قرن ششم: بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان)، تحفه الاحرار (قرن نهم، موضوع: تعلیمی) این گزینه را هم با دانستن قرن تألیف تحفه الاحرار می توان رد کرد.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس یکم؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۶. گزینه ۲ درست است.

اصلاح گزینه ها:

الف) برخی تکبیت های غزل صائب شاهکارهایی از ذوق و اندیشه اند.

ت) بابا فغانی شیرازی از شعرای تأثیرگذار قرن دهم است که شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - صفحات ۶۱ - ۶۰؛ سطح دشواری: ساده)

۲۷. گزینه ۴ درست است.

چون در این دوره، شعر از مدرسه به بازار آمده بود و زبان رایج مرسوم، همان زبان مردم عصر بود؛ بنابراین به کارنگرفتن زبان شعری قدما را نباید دلیل بی فضلی برخی از شاعران سبک هندی محسوب کرد. (علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۸۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۸. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه ها:

۱) (مسافت بعیده - واقعه نازله) مطابقت موصوف و صفت به تقلید از عربی / کاربرد وجه وصفی (طی نموده - خیر داده)

۲) آوردن تتابع اضافات در مقام تعارف و تمجید از بزرگان

۳) کاربرد وجه وصفی (قشلاق فرموده) کاربرد واژگان ترکی (قشلاق) / مطابقت موصوف و صفت به تقلید از عربی (بلده همدان)

۴) در این عبارت ویژگی های سبک هندی دیده نمی شود.

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس دهم؛ سطح دشواری: متوسط)

۲۹. گزینه ۳ درست است.

«آفتاب می» تشبیه / طالع و مطلع: اشتقاق

بررسی سایر گزینه ها:

۱) فاقد جناس

۲) فاقد استعاره مکنیه است. کنایه: «از چشم افتادن» ← بی اعتبار شدن

۴) فاقد مجاز است. واج آرای صامت «ب»

۳۰. گزینه ۱ درست است.

۱) فاقد تشبیه؛ گنج گوهر یعنی گنجی پر از گوهر و تشبیه نمی سازد. کنایه: «دامن دولت به دست آمد»؛ استعاره: «دل شب» «دامن شب»

۲) تشبیه: سیل فنا؛ استعاره: ای دل / بناید هستی؛ کنایه: برکندن بنیاد

۳) تشبیه: گرد حادثه؛ استعاره: روشن دلان (استعاره مکنیه)؛ کنایه: روشن دلان

۴) «گل و خار» هر دو استعاره مصرحه، «صبح سیمینم» تشبیه و «روشن دلی» و «سیه کاری» کنایه می باشند.

(علوم و فنون (۲)، ترکیبی، سطح دشواری: متوسط)

۳۱. گزینه ۱ درست است.

بررسی بیت ها:

روی در بیت «الف» جناس تام، «دیده» دوم در بیت «ب» مجاز از نگاه، آغوش گل در بیت «پ» استعاره مکنیه و «خون» و «بیرون» در بیت «ت» سجع دارند. (ترکیبی آرایه‌های دهم و یازدهم؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۲. گزینه ۳ درست است.

گزینه سه تشبیه دارد: می، سلسبیل است - جهان، باغ بهشت است - تو حور هستی. سایر گزینه‌ها چهار تشبیه دارند. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) چهار تشبیه دارد: بوستان دلبری - سروی چون قند - آسمان نیکویی - ماهی چون رخت.
- (۲) چهار تشبیه دارد. دو تشبیه تفضیل (برتری معشوق نسبت به ماه و سرو) و «سروقد» و «سیمبر» تشبیهات درون‌واژه‌ای به‌کار رفته در این بیت هستند.
- (۴) چهار تشبیه دارد: لب لعل - خط مشک‌آسا - تشبیه تفضیل خط به ظلمت و لب به چشمه حیوان. (علوم و فنون ادبی (۲)، درس سوم؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۳. گزینه ۱ درست است.

«سبک‌سر» کنایه از نادان، «لاف چیزی را زدن» کنایه از ادعای چیزی داشتن و «به باد دادن» کنایه از «از دست دادن» است. در این بیت شخص نادان به حباب نیز تشبیه شده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) چهار کنایه آمده است و تشبیه ندارد.
- (۳) دو کنایه آمده است و تشبیه ندارد. در گزینه ۴ نیز یک تشبیه و یک کنایه وجود دارد. (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۳ و ۱۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۴. گزینه ۳ درست است.

بیت گزینه ۳ فاقد مجاز است. (در این بیت کار خراب بودن، کنایه است.)

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) خاک مجاز از قبر و دلی پر خون کنایه است.
- (۲) آفتاب مجاز از خورشید و به رقص آمدن کنایه است.
- (۴) سر اول مجاز از عقل و دل بر گرفتن کنایه است. (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۶ و ۱۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۵. گزینه ۴ درست است.

نوع تشبیه به‌کار رفته در بیت سؤال، (شمع‌صفت) و (دست سیمگون) در گزینه ۴، گسترده است. نوع تشبیه در سایر گزینه‌ها، فشرده است.

بررسی گزینه‌ها:

- (۱) «گل رخسار»، «مه‌ره دل» و «خار هجر» تشبیه فشرده هستند.
  - (۲) «چاه زرخدان» و «یوسف دل» تشبیه فشرده اضافی‌اند.
  - (۳) «خرد چشم جان است» تشبیه فشرده اسنادی است.
- (علوم و فنون ادبی (۲) - درس سوم؛ سطح دشواری: متوسط)

۳۶. گزینه ۱ درست است.

در بیت ب: موازنه برقرار است - حزم و عزم جناس دارند - عالی قدر بودن چرخ و روشن رای بودن مهر استعاره دارد. در بیت «ت»: «روی» و «رای» جناس دارند. تقلید کردن قضا و قدر از او استعاره مکنیه دارد و بیت نیز موازنه دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) بیت «الف» فاقد جناس (۳) بیت «پ» فاقد جناس و استعاره است. (۴) «الف» فاقد جناس (علوم و فنون ادبی (۱) و (۲) - ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار)

۳۷. گزینه ۴ درست است.

دقت کنید که «د» شناسه فعل مضارع و حرف الحاقی است. در مصراع اول «ن» حرف روی است و در مصراع دوم، «و». پس قافیه غلط است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) بُد مخفف بود است و برای شد قافیه‌ای درست است.
 (۲) زد و می‌کند هر دو به «د» ختم شده است و قافیه درست است. دقت کنید که در این بیت حرف الحاقی نداریم.
 (۳) خود در شعر قدیم به خَد تلفظ می‌شده است و با بُد هم‌قافیه است. (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)
۳۸. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

- (الف) ردیف: را / الحاقی: ی (تبصره) / حرف روی: ه (قاعده ۲)
 (ب) ردیف: - / الحاقی: - / حرف روی: ا (قاعده ۲)
 (پ) ردیف: ما / الحاقی: ه (تبصره) / حرف روی: ش (قاعده ۲)
 (ت) ردیف: - / الحاقی: ی (تبصره) / حرف روی: ا (قاعده ۱) (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: دشوار)
۳۹. گزینه ۳ درست است.

(۳) در این بیت حذف همزه وجود ندارد.

عِش قَت	لِی آتَ شِ	أز آ ب وَ	أز خا كَمْ
ما را	مِ حاصِلِ	فا دا دَ ه	بَر با دِجْ
--	UU--	UU--	UU--

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) هجای نهم مصراع دوم دارای حذف همزه است.

بِی بی	ها نِی چُ طَ	لِ خَلِ قِ جِ	بَر دَر دِ دِ
ما را	نا خَر دَلِ	وا یِی بِ کُ	أز لُط فِ ذِ
--	UU--	UU--	UU--

(۲) هجای پنجم مصراع اول دارای حذف همزه است.

رِش تَنَدِ	خُس تین بِ سِ	رَز رَو زَنَ	جا نا مَ گَ
ما را	گو یِی گِ لِ	خِ خَو بِ تُ	با مِه رُ رُ
--	UU--	UU--	UU--

(۴) هجای ششم مصراع اول دارای حذف همزه است.

فا یِمِ	گَر دِی زَوَ	یا لانِ کِنَ	بو دَم بِ خِ
ما را	جِ با طِ لِ	یا لاتِ کَ	دی دِی تِ خِ
--	UU--	UU--	UU--

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵ و ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۰. گزینه ۴ درست است.

تقطیع هجایی صورت سؤال:

مَ را زِ دِی	دِ وُ دِلِ دَو	رَ گَر دِ یا	رِ چِ را
-U-U	--UU	-U-U	-UU

تقطیع هجایی بیت ۴:

چِ مَوْجِ بَسِ	تِ کِ هِیِ چِلِ	تِ فاتِ ما	نَ کُ نِی
-U-U	--UU	-U-U	-UU

بررسی سایر گزینه‌ها:

گُف تَم کِ بِ	یَک عِشِ وُ رُ	با یِی زِ سِ	رَم عَقْلِ
UU--	UU--	UU--	--

(۱)

ش ب را ورد	ق دو ش جو	ز م ی * عش	چ جان دل	۲
--UU	-U-U	--UU	-U-U	
بود	ن فؤ رو زان	چ را غ خا	م ک بن وی	۳
-	--UU	-U-U	--UU	

(علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۵ و ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۱. گزینه ۲ درست است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) آدب کی می‌گذارد تا ببوسم آستانش را

(۲) در بحث دل عشق تصرّف نتوان کرد

(۳) تا کی فروشماخیز بی سود گوهر خد

(۴) گفتیم ب گوش توفیقی دشمن مروّت (علوم و فنون ادبی (۱) - درس ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۲. گزینه ۴ درست است.

در مورد گزینه ۳ توجه داشته باشید که به این علت نادرست است که نمی‌توان یک مصراع را به شکلی صورت‌بندی کرد و

مصراعی را به شکلی دیگر! برش آوایی هجاهای مصراع اول این گزینه چهار سه چهار است و مصراع دوم سه چهار چهار سه!

(علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۲؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۳. گزینه ۴ درست است.

وزن بیت گزینه ۴: مستفعّلن فاعلاتن مستفعّلن فاعلاتن

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

(۲) فاعلن فاعلن فاعلن فاعلن

(۳) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۴. گزینه ۲ درست است.

وزن بیت پاسخ فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن است و همسان دولختی محسوب می‌شود.

وزن سایر گزینه‌ها:

(۱) مفاعلهن مفاعلهن مفاعلهن مفاعلهن. همسان تک‌پایه‌ای است.

(۳) مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن مستفعّلن. همسان تک‌پایه‌ای است.

(۴) مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن. همسان تک‌پایه‌ای است. (علوم و فنون ادبی (۲) - درس ۱۱؛ سطح دشواری: ساده)

۴۵. گزینه ۴ درست است.

وزن این رباعی ناهمسان است: «مستفعّل فاعلاتن مستفعّل فع» یا «مفعول مفاعلهن مفاعیل فع».

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درست است؛ زیرا:

دل من زل	تس ت ورن	رو زی صد	بار
UU--	U-U-	---	-
در پی شت	چن س پن د	می سوخت	می
UU--	U-U-	UU--	-

(۲) درست است. این شعر و هر شعر دیگری که با دو هجای بلند آغاز شود به دو شکل دسته‌بندی هجایی می‌شود. (وزن

همسان حاصل از تکرار مستفعّلن شامل این قاعده نمی‌شود).

صورت‌بندی اول: «مستفعّل فاعلاتن مستفعّل فع»

صورت‌بندی دوم: «مفعول مفاعلهن مفاعیل فع»

(۳) هر ۴ آرایه بیانی یعنی تشبیه، مجاز، استعاره و کنایه در آن وجود دارد:

تشبیه: دل به منزل و به سپند تشبیه شده است.

مجاز: صد عدد کثرت است و مجاز از دفعات زیاد.

استعاره: فروختن دل استعاره مکنیه است. دل مانند کالایی فرض شده که می‌توان آن را فروخت. کنایه: داغ داشتن دل کنایه از عاشق بودن است. بردوختن دیده کنایه از نادیده گرفتن است. (ترکیبی؛ سطح دشواری: دشوار) **۴۶. گزینه ۲ درست است.**

مفهوم بیت سؤال وفاداری عاشق به معشوق است و اینکه عاشق پس از این به هیچ‌کس دیگری جز معشوق توجه نخواهد داشت. در گزینه (۲) عاشق معشوق را تهدید می‌کند که اگر نباشد جایگزینی برای او خواهد بود! مفهوم این بیت با بیت سؤال در تقابل است.

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) وابستگی جان و دل عاشق به معشوق

(۳) در ماندگی عاشقان

(۴) توصیه به وفاداری به عشق و پای‌بندی به معشوق (علوم و فنون ادبی (۱) - ص ۱۰۰؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۷. گزینه ۳ درست است.

در بیت گزینه ۳ مفاخره دیده نمی‌شود و شاعر خواستار رساندن شعر و پیغامش به معشوق است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) شاعر به خاطر شعر ارزشمندش از ممدوح درخواست صله دارد.

(۲) شاعر معتقد است از ابتدای ایجاد سخن کسی مانند او نتوانسته زیبایی‌های اندیشه را نمایان کند.

(۴) صائب شعر خود را چراغ بزم عالم می‌داند. (علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۷۷؛ سطح دشواری: دشوار)

۴۸. گزینه ۳ درست است.

در گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ به برتری معشوق بر هر چیزی «حتی بر رسیدن به بهشت» تاکید شده است ولی از گزینه ۳ این مفهوم برداشت می‌شود که بی محلی و بی توجهی معشوق نسبت به عاشق، برای عاشق مرگ‌آور است. (علوم و فنون ادبی (۱)؛ سطح دشواری: متوسط)

۴۹. گزینه ۲ درست است.

تصویر حاصل از ابیات «ب» و «ت»، رسیدن به پیری و سفید شدن موی سر است.

تصویر بیت «الف» باریدن برف سنگین و تصویر بیت «پ» ناکامی عاشق در بهره‌مندی از معشوق است.

(علوم و فنون ادبی (۲) - ص ۵۴؛ سطح دشواری: ساده)

۵۰. گزینه ۱ درست است.

مفهوم این بیت شوق زائدالوصف است؛ به طوری که شعله در برابر آن ناچیز است.

دیگر گزینه‌ها به گذرا بودن امور اشاره می‌کنند. (علوم و فنون ادبی (۲)؛ سطح دشواری: متوسط)

علوم اجتماعی

۵۱. گزینه ۳ درست است.

- نادرست: تنها جامعه تغلیبه (یا جامعه زورگویی) در دسته‌بندی فارابی براساس خواست و میل شخصی حاکم اداره می‌شوند و آریستوکراسی و لیگارشسی در دسته‌بندی ارسطو نظام‌ها و حکومت‌هایی‌اند که در آن اقلیتی از جامعه حکمرانی می‌کنند (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱، ص ۱۲۱ و ۱۲۲)

- درست: (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۵، ص ۱۲۱)

- نادرست: این نظریه را ریکاردو اقتصاددان انگلیسی مطرح کرده است. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۹، ص ۷۵)

- درست: (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۸، ص ۶۹؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۲. گزینه ۴ درست است.

- در دیدگاه اول درباره تعامل جهان‌های مختلف، جهان تکوینی تنها به جهان طبیعت محدود می‌شود (رد گزینه ۱ و ۲) و

جهان طبیعی مهم‌تر از جهان ذهنی و جهان فرهنگی است. (جامعه‌شناسی ۲، درس ۱، ص ۷)

- در چه صورت می‌توان از قطبی شدن جهان، بهره‌کشی ظالمانه برخی انسان‌ها و جوامع از برخی دیگر و در نتیجه، پایمال

شدن حقوق انسان‌ها جلوگیری کرد؟ فرهنگ جهانی در صورتی می‌تواند از تفرقه بین جوامع و تباہ شدن منابع و امکانات بشر پیشگیری کند که از ارزش جهان شمول عدالت برخوردار باشد. (رد گزینه ۱ و ۳) (جامعه‌شناسی ۲، درس ۲، ص ۱۵)
 - نشان‌دهنده استعمار قدیم است زیرا به اشغال نظامی و حضور مستقیم سربازان در کشورهای افریقایی اشاره می‌کند. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۳، ص ۲۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۳. گزینه ۲ درست است.

(الف) در جهان غرب، سکولاریسم به صورت جهان‌بینی غالب درآمده است، به گونه‌ای که دین‌داران، ناگزیر هنجارها و رفتارهای دینی خود را توجیه دنیوی و این جهانی می‌کنند. (مطابقت دادن حرکات نماز با حرکات ورزشی و بیان مفید بودن آن برای سلامت بدن)

(ب) اومانیسم از نتایج منطقی سکولاریسم است، اگر در کانون هستی یک وجود مقدس و متعالی باشد هیچ موجودی در مقابل آن نمی‌تواند اصالت داشته باشد و همه موجودات از جمله انسان، آیات و نشانه‌های او خواهد بود.

(ج) توانایی ارزیابی اهداف و ارزش‌های انسانی را ندارد.

(د) از پایان قرن بیستم با افول حس‌گرایی، فرهنگ غرب گرفتار بحران معرفت‌شناختی شده است در بحران معرفت‌شناختی امکان تشخیص درست یا غلط بودن باورها و اندیشه‌ها و خوب یا بد بودن هنجارها و رفتارها از بشر سلب می‌شود. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۵، ص ۳۸، ۳۹، ۴۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۴. گزینه ۱ درست است.

- تاریخ فرهنگ غرب به چهار دوره تقسیم می‌شود:

یونان و روم باستان، قرون وسطی، رنسانس و غرب جدید. بنابراین باید سه مورد از گزینه‌های سوال در مورد رنسانس که دوره سوم هست باشند. گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ در مورد رنسانس هستند. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۶، ص ۴۷ و ۴۹)

- گزینه ۱ در مورد دوره چهارم یعنی غرب جدید است. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۶، ص ۴۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۵. گزینه ۳ درست است.

- برخی از پیامدهای کنش‌های ما ارادی و بخشی غیرارادی هستند. بنابراین فقط گزینه ۴ که به «همه پیامدهای کنش» اشاره کرده نادرست می‌باشد. (تایید بخش اول گزینه ۱، ۲ و ۳) - (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱، ص ۷)

- بخش دوم گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ درست می‌باشد. ویرایش گزینه ۲ گاهی برای شناخت خود، از والدین و دوستان خود درباره نقاط قوت و ضعف خویش (نه ابعاد اجتماعی هویت که کار جامعه‌شناسان و انسان‌شناسان است) سؤال می‌کنیم. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۸، ص ۷۳)

- جهان اسلام در مواجهه هجوم نظامی و سیاسی اقوام مختلف طی سده‌های مختلف یا مانند آنچه در جنگ‌های صلیبی گذشت، به دفع مهاجمان پرداخت (رد گزینه ۱) یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را درون خود جذب و هضم کرد (رد گزینه ۴). اما برخورد جهان غرب با جهان اسلام تجربه جدیدی است که هنوز به پایان خود نرسیده است.

(رد گزینه ۲ و تایید گزینه ۳) (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۳، ص ۱۰۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۶. گزینه ۳ درست است.

- در ابتدا باید در نظر داشته باشید که عبارت‌های «الف» (جامعه‌شناسی دهم - درس ۱۳ ص ۱۰۸) و «ث» (جامعه‌شناسی دهم - درس ۸ ص ۷۰) درست هستند. بنابراین با تشخیص درستی این موارد فقط در گزینه ۳ هست که به این دو مورد اشاره نشده است.

- بررسی عبارت نادرست:

(ب) جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد. (جامعه‌شناسی دهم - درس ۱۳، ص ۱۰۸)

(پ) اخلاق پهلوانی پیامد تاثیر بعد نفسانی بر بعد اجتماعی (جامعه دهم، درس ۸، ص ۷۱)

(ت) با توجه به ویژگی‌های دیگر کنش است که می‌توانیم بگوییم کنش انسان برخلاف فعالیت سایر مخلوقات، «معنادار» است. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱، ص ۵؛ سطح دشواری: دشوار)

۵۷. گزینه ۴ درست است.

- در تزلزل فرهنگی، ناسازگاری اغلب از سطح رفتارها و هنجارها آغاز می‌شود و به سطوح عمیق‌تری یعنی عقاید و ارزش‌ها می‌رسد. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۱ ص ۹۱)

- با شکل‌گیری اقتصاد جهانی و کاهش اهمیت مرزهای سیاسی و جغرافیایی، بحران‌های اقتصادی که ابتدا منطقه‌ای بودند و به کشورهای غربی محدود می‌شدند، به سرعت آثار و پیامدهای خود را در سطح جهان آشکار ساختند. (جامعه‌یازدهم درس ۱۱ ص ۹۳)
نظام سیاسی لیبرال دموکراسی با فرهنگ جهان غرب که رویکردی دنیوی به عالم هستی دارد، سازگار است. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۵، ص ۱۲۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۸. گزینه ۱ درست است.

هر خانواده، مانند خانواده‌ی ما و شما یک گروه اجتماعی است. هویت خانوادگی هر کدام از ما، بخشی از هویت اجتماعی ما و نتیجه‌ی عضویت در یک خانواده است. (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۱، ص ۹۰)
دولتمردان و روشنفکران جهان اسلام قبل از انقلاب اسلامی ایران، اغلب مسائل و مشکلات جوامع خود و جهان اسلام را با یکی از دو رویکرد زیر می‌دیدند:

در رویکرد (نسل اول روشنفکران)، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که در اثر عقب‌ماندگی تاریخی از جوامع غربی پیش آمده بود. در رویکرد (نسل دوم روشنفکران)، مسائل جهان اسلام از نوع مشکلاتی بود که لیبرالیسم غربی به وجود آورده بود کسانی که این رویکرد را داشتند، از موضع اندیشه‌های مارکسیستی و سوسیالیستی با غرب مبارزه می‌کردند.
(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۵، ص ۱۲۶) (جامعه‌شناسی (۱) - درس ۱۱ / جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۱ و ۱۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۵۹. گزینه ۲ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

الف) حاکمیت لیبرالیسم اقتصادی موجب آن شد که دولتمردان انگلیسی از جمله لردجان راسل از هر اقدامی برای مقابل با قحطی ایرلند خودداری کند.

پ) لیبرالیسم قرن‌های هجدهم و نوزدهم را لیبرالیسم اولیه می‌نامند.

ت) لیبرالیسم اولیه بیشتر رویکردی فردی و اقتصادی داشت و به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود.

(جامعه‌شناسی (۲) - درس ۹ - صفحات ۷۶، ۷۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۰. گزینه ۲ درست است.

الف) از دو مفهوم آزادی مثبت و منفی سخن گفته‌اند.

ب) سوسیالیسم و لیبرالیسم به مالکیت خصوصی باور داشتند با این تفاوت که سوسیالیسم آن را مطلق نمی‌دانست ولی لیبرالیسم می‌دانست. در کمونیسم مالکیت خصوصی موجودیت ندارد.

پ) چالش و نزاع بلوک شرق و غرب در سراسر قرن بیستم تا زمان فروپاشی بلوک شرق در سال ۱۹۹۱ میلادی ادامه یافت. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۹، صفحات ۷۸، ۷۹، ۸۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۱. گزینه ۳ درست است.

- غرب‌زدگی یعنی خودباختگی جوامع غیر غربی در برابر جهان غرب. قسمت اول گزینه ۲ و گزینه ۴ تعریف بحران هویت فرهنگی است.

- از خودبیگانگی فطری تصویر سراب‌گونه از حقیقت انسان ارائه می‌کند و باعث می‌شود فطرت آدمی در این جهان به آرامش نرسد و به اضطراب و تشویش گرفتار شود و در نهایت سر به عصیان و اعتراض بردارد. قسمت دوم گزینه دوم و چهارم بخشی از تعریف از خودبیگانگی تاریخی است.

- جهان اجتماعی خودباخته نه می‌تواند فرهنگ گذشته خود را قوام بخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند آن را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده است ملحق شود. به عبارتی از اینجا رانده و از آنجا مانده می‌شود. (جامعه‌شناسی (۱) - صفحات ۱۰۲، ۱۰۳، ۱۰۶؛ سطح دشواری: آسان)

۶۲. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

- هجوم اقتصادی به ایران تاریخی طولانی دارد. در زمان قاجار با اخذ امتیازات رویتر و رژی و در زمان پهلوی از طریق تاراج نفت، فروش جنگ‌افزار و کالاهای مصرفی و صنایع مونتاژ و تخریب بنیان‌های تولید ملی به‌ویژه روح خودباوری ملت ایران انجام شد.

- از سال ۱۳۶۸ تا ۱۳۹۰، بنا به ضرورت سیاست کاهش جمعیت اتخاذ و اجرا شد.

(جامعه‌شناسی (۱) - صفحات ۱۳۶، ۱۳۷، ۱۳۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۳. گزینه ۱ درست است.

- رسانه‌ها و فضای مجازی عرصه مهم‌ترین منازعه هویتی می‌گردد.

- درباره روش‌های کنترل اجتماعی فقط گزینه ۴ نادرست است؛ زیرا این سه روش در موقعیت‌های مختلف تأثیرگذار هستند.

(جامعه‌شناسی (۱) - درس ۹ ص ۷۹)

- دولت‌های سکولار غربی از تبلیغ مسیحیت برای گسترش جهانی قدرت خود و اختلال در فرهنگ عمومی جوامع غربی (رد

گزینه ۲ و ۴) و سازمان‌های فراماسونری برای تأثیرگذاری بر نخبگان سیاسی این جوامع استفاده می‌کردند (جامعه‌شناسی (۱) -

۷ ص ۵۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۶۴. گزینه ۲ درست است.

- لیبرالیسم اولیه روابط اجتماعی ارباب - رعیتی (فئودالیسم) در دوره قرون وسطی را به هم ریخته و کشاورزان را که در دوره

فئودالیسم که وابسته به زمین زمین‌داران بودند به کارگران که در دوره جدید در کارخانه‌ها کار می‌کردند تبدیل کرد و به تدریج

با شعار آزادی به‌ویژه آزادی اقتصادی باعث شکل‌گیری چالش فقر و غنا شده است. (رد گزینه ۱ و ۴) (جامعه‌شناسی (۲) -

درس ۹ ص ۷۶ و ۷۸)

- آگوست کنت معتقد بود که در گذشته ثروت از طریق جنگ‌ها و غنایم آن به‌دست می‌آید ولی امروز از طریق غلبه انسان‌ها بر

طبیعت که به واسطه رشد علوم تجربی و صنعت است، به‌دست می‌آید بنابراین دیگر مثل گذشته نیاز به جنگ نیست اما در

همین دوره دو جنگ جهانی اول و دوم رخ داد که باعث شد نظریه کنت خطا و اشتباه باشد. (رد گزینه ۴) (جامعه‌شناسی (۲)

- درس ۱۰ ص ۸۴)

- از تقابل کشورهای فقیر و غنی به تقابل شمال و جنوب یاد می‌شود (رد گزینه ۱) (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۰ ص ۸۸)

- بحران زیست‌محیطی، ابتدا در حوزه رابطه انسان با طبیعت قرار داشت، ولی به تدریج به روابط انسان‌ها و جوامع با یکدیگر

نیز سرایت کرد و به آسیب‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی همچون مهاجرت، حاشیه‌نشینی، بیکاری، فقر و اختلافات سیاسی

منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای منجر شد. (رد گزینه ۱ و ۳) (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۱ ص ۹۵)

- بحران معرفتی در دو بعد ظاهر شد: (۱) افول روشنگری و شکل‌گیری جریان‌های پست مدرن. (۲) ناسازگاری ابعاد معرفتی

جهان غرب با نیازهای اقتصادی و سیاسی آن (رد گزینه ۳) (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۲ ص ۱۰۰)

- برخی جامعه‌شناسان معتقد بودند که در قرن ۲۰ دین از قلمرو فرهنگ عمومی حذف می‌شود اما در سال‌های پایانی این قرن

دین و معنویت به سطوح مختلف زندگی انسان‌ها بازگشت که بعضی متفکران این را نشانه بحران معنویت در فرهنگ غرب

می‌دانند و با عنوان «افول سکولاریسم» از آن یاد می‌کنند (رد گزینه ۱ و ۳) (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۲ ص ۱۰۱؛ سطح

دشواری: متوسط)

۶۵. گزینه ۳ درست است.

- تعامل عالمان شیعی با قاجار بر اساس «مقاوت منفی» بود. در مقاوت منفی، حاکمیت پادشاه، ظالمانه و غیرمشروع دانسته

می‌شود و همکاری سیاسی با آن، جز در حد واجبات نظامیه انجام نمی‌شود.

- جنبش تنباکو نمونه‌ای موفق از فعالیت رقابت‌آمیز اصلاحی رفتار است.

- جنبش عدالتخانه حاکمیت را از مدار استبداد به مدار عدالت منتقل می‌کرد و از آن جهت که ساختار سیاسی جامعه را تغییر

می‌داد یک انقلاب اجتماعی بود. (جامعه‌شناسی (۲) - درس ۱۴، ص ۱۱۶ و ۱۱۷؛ سطح دشواری: متوسط)

روانشناسی

۶۶. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

الف) برای پذیرش پاسخ‌های اولیه ارائه شده به مسئله‌های علمی (فرضیه)، باید پاسخ‌ها را بر اساس مشاهدات تجربی بیازماییم

و نتیجه را با یافته‌های مقبول در علم تجربی (در اینجا روان‌شناسی) مطابقت دهیم.

ب) فرآیند بازنمایی اطلاعات موجود در حافظه، تفکر نام دارد که دستیابی به مراحل بالاتر شناخت را امکان پذیر می کند.
پ) هرگاه پردازش صرفاً بر ویژگی های حسی (مانند اندازه و شکل ظاهری محرک) تکیه داشته باشد، پردازش از نوع ادراکی است.
(درس اول - صفحات ۱۲، ۲۱، ۲۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۷. گزینه ۱ درست است.

عبارت اول مربوط به مهارت حرکتی ظریف اشاره دارد، عبارت دوم به مهارت حرکتی درشت و عبارت سوم به مهارت حرکتی درشت اشاره دارد. (درس دوم، ص ۴۷؛ سطح دشواری: آسان)

۶۸. گزینه ۴ درست است.

این موضوع که نمی توان به خرگوش حرکات نمایشی آموخت نشان دهنده تأثیر وراثت بر او است که قابلیت آموزش پذیری ندارد. اما سگ اگر محیط مناسبی داشته باشد و تحت تأثیر آموزش و یادگیری درست قرار گیرد، می تواند حرکات نمایشی را یاد بگیرد.
(درس ۲ - صفحات ۳۸، ۴۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۶۹. گزینه ۴ درست است.

روان شناسان گشتالت به تأثیر ویژگی های حسی بر ادراک پرداخته اند به نوع پردازش افراد توجهی نداشتند.
(درس سوم - ص ۸۵؛ سطح دشواری: آسان)

۷۰. گزینه ۴ درست است.

اهمیت در گوش به زنگی و جست و جوی نسبی است و نمی توان گفت که در کدام یک بیشتر است. برای مثال مردم اهمیت زلزله را می دانند و گوش به زنگ آن هستند، اما خستگی باعث می شود تا پس از مدتی گوش به زنگ بودن در موقعیت را رها کنند.
(درس سوم - صفحات ۷۸ و ۷۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۱. گزینه ۳ درست است.

مسئله هایی که در علوم انسانی با آن ها مواجه هستیم، عمدتاً از نوع «خوب تعریف نشده» هستند. در حالی که مسئله های علوم دیگر این گونه نیستند.

خوب تعریف نشده به معنای پیچیده بودن و دشواری حل یک مسئله است به عبارت دیگر مسئله های پیچیده از آن جایی که علل متعددی دارند به راحتی قابل تعریف نیستند.

- علل اعتیاد نوجوانان به بازی های کامپیوتری مسئله مربوط به علوم انسانی است بنابراین خوب تعریف نشده است.

- دلایل ذوب شدن یخ های قطب مربوط به علم زمین شناسی است و خوب تعریف شده است.

- توقف ناگهانی خودروی مقابل، علل متعددی دارد و یک مسئله پیچیده است و خوب تعریف نشده است.

(درس پنجم - ص ۱۱۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۲. گزینه ۲ درست است.

- در این مثال می توان گفت هم زمانی چند فعالیت باعث ایجاد توجه ناقص شده است. (عبارت اول)

- به یاد سپردن نام بازیکن فوتبال برای یک فوتبالیست اهمیت بیشتری دارد تا نام پادشاهان صفوی. (عبارت دوم)

- در مثال مطالعه مریم در درس جغرافی اشاره به استفاده از حواس مختلف (دیداری و شنیداری) یعنی مطالعه چندحسی شده است. (عبارت سوم)

- در تدریس مباحث فلسفی، تفاوت های دو مفهوم برجسته شده است و اشاره به تمایز بخشی دارد. (عبارت چهارم)

(درس چهارم - صفحات ۱۰۵ تا ۱۰۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۳. گزینه ۲ درست است.

- عبارت اول به بی توجهی به سبک تصمیم گیری منطقی اشاره دارد که باعث تصمیم گیری پرخطر می شود.

- در عبارت دوم اگر تصمیم مورد نظر را خوب بشناسیم و موضوع تصمیم گیری دقیق تر باشد اقدام های بعدی نیز شفاف تر خواهد بود.

- در عبارت سوم اطلاع داشتن از بازی های آسیب زای فضای مجازی دلالت بر شناخت موقعیت های پرخطر دارد.

- عبارت چهارم یعنی حذف تک تک جنبه های یک موضوع دلالت به استفاده از روش های میان بر دارد.

(درس ششم - صفحات ۱۵۳ و ۱۵۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۴. گزینه ۱ درست است.

در اثر تمرین های مختلف آموزشی می توان به تجربه های یادگیری خود افزود البته تجربه یادگیری بر توانایی های ما در حل مسئله تأثیر مهمی دارد. یعنی کسی که تمرین های مختلف آموزشی را یاد گرفته است آن روش ها را در موقعیت های جدید

برای حل مسئله جدید به کار می برد. (درس پنجم - ص ۱۱۷؛ سطح دشواری: آسان)

۷۵. گزینه ۳ درست است.

مرحله هفتم، معرف بررسی پیامدها و نتایج اجرای اولویت مورد نظر است. رضایت از خرید خودروی انتخابی مربوط به مرحله هفتم است. در مرحله سوم که معرف بیان ویژگی‌های هر انتخاب یا اولویت است، ویژگی‌های همه خودروهای داخلی و وارداتی بررسی می‌شوند. در مرحله پنجم که اجرای بهترین انتخاب یا اولویت است. در این مثال آقای محمدی بهترین انتخاب خود را اجرا کرده است. یعنی انتخاب خودروی تولید ژاپن. (درس ششم - ص ۱۴۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۶. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه تعارض اجتناب - اجتناب وجود دارد. رفتن به خدمت سربازی ناخوشایند است. ممنوع‌الخروج شدن هم ناخوشایند است. در سه گزینه ۱، ۲، ۴ تعارض گرایش - اجتناب وجود دارد. یعنی فرد با یک موضوع روبه‌رو است که جنبه‌های خوشایند و ناخوشایند دارد. (درس ششم - صفحات ۱۵۱ و ۱۵۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۷. گزینه ۲ درست است.

- در عبارت اول هدفمندی مدنظر است. یعنی داشتن هدف به فرد، انگیزه تلاش و عمل می‌دهد.
- در عبارت دوم، ناهماهنگی شناختی وجود دارد یعنی باورهای فرد و رفتار او با هم هماهنگی ندارند.
- در عبارت سوم، درماندگی آموخته‌شده اتفاق افتاده است یعنی توان حرکت و خلاقیت از فرد سلب می‌شود؛ چرا که بین تلاش خود و پیامدهای آن رابطه‌ای نمی‌بیند. (درس هفتم - صفحات ۱۶۸، ۱۶۹، ۱۷۷، ۱۷۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۷۸. گزینه ۳ درست است.

برنامه‌ریزی، تلاش و وقت گذاشتن از عوامل تحت کنترل فرد هستند. وقت نگذاشتن برای درس عربی اسناد درونی، ناپایدار است و در کنترل شخص است پس با برنامه‌ریزی و وقت گذاشتن فرد موفق خواهد شد و انگیزه جبران شکست در این مورد بیش از سایر موارد است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) دشواری آزمون اسناد بیرونی، پایدار و غیرقابل کنترل است.

(۲) ضعیف بودن تدریس معلم اسنادی بیرونی، پایدار و غیرقابل کنترل است.

(۴) نداشتن استعداد، اسنادی پایدار، درونی و غیرقابل کنترل است.

(درس هفتم - صفحه ۱۷۴ تا ۱۷۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۷۹. گزینه ۱ درست است.

از دست دادن تمرکز، حواس‌پرتی و مشکل در حافظه جزو علائم شناختی فشار روانی محسوب می‌شوند. پاره کردن جزوات درسی جزء علائم رفتاری فشار روانی است. (درس هشتم - ص ۱۹۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۰. گزینه ۳ درست است.

در روان‌شناسی سلامت متغیرهای روان‌شناختی در دو نقش بررسی می‌شوند.

۱- عامل ایجاد بیماری‌های جسمانی. لازم به ذکر است برخی از مسائل روانی در ایجاد انواع بیماری‌های جسمانی مؤثر است.

۲- پیامدهای بیماری‌های جسمانی: بسیاری از مشکلات جسمانی موجب بروز عوارض و مشکلات روانی در فرد می‌شود (درس هشتم - ص ۱۹۱؛ سطح دشواری: متوسط)

عربی

۸۱. گزینه ۳ درست است.

- «نور: نور، روشنایی» (ردّ گزینه ۲)

- «السّمَاوَات: آسمان‌ها» جمع است نه مفرد. (ردّ گزینه ۱)

- «كَمْشَكَاة فِیْهَا مِصْبَاحٌ مِثْلُ چَرَاغْدَانِی است که در آن چراغی است» (ردّ گزینه ۴)

- «كَأَنَّهُا كَوْكَبٌ: گویی آن یک ستاره است» (ردّ گزینه ۴)

(عربی (۲) - درس ۴ - معرفه و نکره - ترجمه؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۲. گزینه ۴ درست است.

«دَعَّ الذِّي: رها کن کسی را که» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)
 «يُرِضَ الرَّحْمَانُ: تا خداوند راضی شود» دو فعل «يُرِضُ وَ يُسَخِّطُ» هر دو مجهول هستند. (ردّ گزینه ۲)
 (عربی (۲) - درس اول - ترجمه)

۸۳. گزینه ۱ درست است.

«الغدد التحتية: غدد زیرین» (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)
 «تَلْتَمَّ جروحه به: زخم‌هایش با آن بهبود می‌یابد» (ردّ گزینه ۴)
 «سائل: مایع» ردّ گزینه‌های (۲ و ۴)
 (عربی (۱) - درس ۵ ترجمه؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۴. گزینه ۲ درست است.

- «يَضْرِبُ به المثل: به او مثال زده می‌شد» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)
 - «أَسْلَمَتْ: اسلام آورد» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۳)
 - «دَعَتْ: دعوت کرد، فراخواند» (ردّ گزینه ۴) (عربی (۲) - درس ۶- ترجمه؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۵. گزینه ۳ درست است.

«يُحَذِّرُ: هشدار داده می‌شود» فعل مجهول است. (ردّ گزینه ۴)
 «أعمدة الاتّصالات: دکل‌های مخابرات» (ردّ گزینه‌های ۲ و ۴)
 «أَلَّا يَحْفَرُوا لِلزَّرَاعَةِ: که برای کشت حفر نکنند» (ردّ گزینه ۲)
 «لَأَنَّ ذَلِكُ: زیرا آن» (ردّ گزینه‌های ۱ و ۲)
 (عربی (۱) - درس ۷- ترجمه؛ سطح دشواری: متوسط)

۸۶. گزینه ۱ درست است.

(۱) «فَهُوَ صَدِيقُكَ الصَّدُوقُ: او دوست راستین توست!»
 (۲) «انطلاق و توقّفه سريعان: به حرکت درآمدن و توقفش سریع است.»
 (۴) «يدور: می‌چرخد»
 (عربی (۲) - درس دوم و سوم؛ سطح دشواری: دشوار)

۸۷. گزینه ۳ درست است.

«تَرْتَفِعُ: بالا می‌رود» فعل «لازم» و «حرارة» فاعل آن است که به غلط «متعدی» ترجمه شده است.
 ترجمه درست: تب حالت بیمارگونه‌ای است که گرمای بدن، بالا می‌رود. (سطح دشواری: دشوار)

۸۸. گزینه ۴ درست است.

«هر دو تیم: كلا الفريقين» ردّ سایر گزینه‌ها. «گل‌های بیشتر: أهدافا أكثر (ردّ سایر گزینه‌ها) می‌رود: يذهب» (ردّ گزینه‌های ۲ و ۳)
 (عربی (۲) - درس سوم؛ سطح دشواری: متوسط)

ترجمه درک متن

پژوهشی جدید اخیراً نشان داده است که کودکانی که از تلفن در شب‌ها استفاده می‌کنند، خوابی کوتاه‌تر و دشوارتر دارند. پژوهشگران گفته‌اند: کسانی که سن آن‌ها بین ۶ تا ۱۵ سال است، بیشتر تحت‌تأثیر آن (بی‌خوابی) قرار می‌گیرند. همچنین این پژوهش‌ها آشکار ساخته که صحبت کردن قبل از خواب با تلفن، سبب بی‌خوابی و سردرد می‌شود و استفاده از تلفن همراه بعد از نیمه‌شب تا ساعت ۳ صبح، مشکلات مذکور را چهار برابر می‌کند. ظاهراً در معرض امواج تلفن همراه قرار گرفتن هنگام استفاده، اثر منفی در قدرت بر خواب عمیق دارد و تعدادی از مردان و زنانی که در معرض آن قرار گرفته‌اند، نشانه‌های سردرد و کم‌تمرکزی نزد آن‌ها افزایش یافته است.

۸۹. گزینه ۴ درست است.

متن درباره «خطرات خوابیدن کنار تلفن همراه» صحبت نکرده است. موضوع اصلی متن درباره استفاده از موبایل قبل از خواب است. ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) تأثیر تلفن همراه بر بی خوابی!

(۲) ضررهای استفاده از تلفن همراه پیش از خوابیدن!

(۳) آثار استفاده از موبایل بر شب بیداری!

۹۰. گزینه ۲ درست است.

«اگر انسان از تلفن همراه پیش از نیمه شب استفاده کند، دچار شدنش به بی خوابی بیشتر است» با عبارت «... بعد منتصف اللیل إلى الساعة الثالثة صباحا یزیدها إلى أربعة أضعاف» در تعارض است. ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) به کارگیری تلفن همراه قبل از خواب، قدرت را بر تمرکز تضعیف می کند.

(۳) عدم صحبت با موبایل قبل از خواب سبب آرامش بیشتری می شود.

(۴) امواج موجود در تلفن همراه به طور مستقیم بر بی خوابی اثر می گذارد.

۹۱. گزینه ۴ درست است.

متن به سؤال «چگونه تلفن همراه تأثیر منفی در تحصیل می گذارد» نپرداخته است. ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) چه وقت استفاده از تلفن همراه خطرناک تر می باشد؟

(۲) آیا اثر زیاده روی در استفاده از موبایل برای همه یکسان است؟

(۳) عوارض و نشانه‌هایی که بعد از استفاده از موبایل به آن‌ها دچار می شویم، چیست؟

۹۲. گزینه ۲ درست است.

«أعمار» اسم «تکون» و مرفوع است.

سایر گزینه‌ها درست هستند.

۹۳. گزینه ۲ درست است.

مفرد «أضعاف»: چند برابر «ضعف» است نه «ضعف».

سایر گزینه‌ها صحیح هستند. (سطح دشواری: دشوار)

۹۴. گزینه ۱ درست است.

در این عبارت فعل معلوم «تُحَدَّثُ» به اشتباه «تَحَدَّثُ» (مجهول) حرکت گذاری شده است. (عربی (۲) - درس‌های ۵ و ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۵. گزینه ۴ درست است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) علم در کودکی مثل نقاشی در سنگ است.

(۲) هر کس دانشی را پنهان کند گویی نادان است.

(۳) تنهایی بهتر از همنشین بد است. (سطح دشواری: متوسط)

۹۶. گزینه ۲ درست است.

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) زنان مؤمن دیگران را مسخره نمی کنند (نباید مسخره کنند)

(۲) مؤمن نباید صدایش را بالاتر ببرد در مقابل کسی که بزرگ تر از اوست. انتهای فعل کسره گرفته، پس نهی است.

(۳) این دانش آموزان خارج نمی شوند (نباید خارج شوند) از کلاس بدون اجازه معلم. (چون از حرکت و ظاهر فعل نمی توان فهمید.)

(۴) امیدوارم که فلش نکنی برای دیگران آنچه را که به تو گفتم. (آلا ← أن + لا: حتماً نفی است.) (عربی (۲) - درس ۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۹۷. گزینه ۱ درست است.

در این گزینه بعد از «حتی» اسم آمده اما در سایر گزینه‌ها پس از حتی فعل مضارع آمده است و فعل مضارع پس از آن به شکل التزامی ترجمه می‌شود.

(عربی (۲) - درس ۴؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۸. گزینه ۳ درست است.

در این گزینه «ما» خبر است اما در سایر گزینه‌ها «ما» نقش مفعول دارد.

(عربی (۲) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۹۹. گزینه ۲ درست است.

با توجه به مؤنث بودن موصوف الـ «جهات» صفت آن باید به شکل مؤنث «العلیبا» بیاید. (چون هر دو مؤنث و معرفه هستند). سایر گزینه‌ها صحیح هستند.

(عربی (۱) - درس اول؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۰۰. گزینه ۳ درست است.

«اگر ما شرطیه باشد، هر دو فعل مجزوم می‌شوند. اما در این جمله «یضاعفُ» مجزوم نشده لذا ما شرطیه نیست. (پس «یضاعفُ» درست است).

(عربی (۲) - درس ۳؛ سطح دشواری: دشواری)

تاریخ

۱۰۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(ب) با وجود آنکه مزدک پیروان خود را از ستیز با طبقات بالا منع کرده بود، اما اموال بسیاری از بزرگان غارت شد و کار به خشونت و افراط کشیده شد.

(پ) قباد که در آغاز زمامداری خود قصد داشت از قدرت اشراف و نجبا و موبدان بکاهد و دست آنان را از امور کشوری کوتاه کند، به حمایت از مزدک برخاست، اما اشراف و نجبا او را از پادشاهی برکنار و زندانی کردند. (تاریخ ایران و جهان (۱) درس ۱۰ ص ۹۵)

بقیه گزینه‌ها (الف و ت) بر طبق متن کتاب درست است. (تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۰، ص ۹۵)

۱۰۲. گزینه ۴ درست است.

- قسمت اول سؤال: استفاده از صدای طبل در آغاز حملات سپاه اشکانی معمولاً وحشت بسیاری در لشکر دشمن ایجاد می‌کرد و نظم آن‌ها را به هم می‌ریخت. (تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۱، ص ۱۰۷)

- قسمت دوم سؤال: نیروی دریایی ساسانیان از ابتدای تأسیس این سلسله به وجود آمد نه در اواخر این سلسله. در گزینه ۱ - عبارت اول نادرست است. در گزینه‌های ۲ و ۳ همه عبارات درست هستند. (تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۱، ص ۱۰۷)

۱۰۳. گزینه ۱ درست است.

(الف) از گزارش‌های مورخان معلوم می‌شود که در زمان هخامنشیان قصه‌های متعددی به زبان فارسی باستان وجود داشته است و مردم آن‌ها را از حفظ می‌خواندند. از آن جمله است «هزار افسان» که داستان مشهور «هزار و یک شب» بر اساس آن شکل گرفته است. (تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۵ ص ۱۳۸)

(ب) از جمله مهم‌ترین و مفصل‌ترین کتاب‌ها که بر اساس تعلیم زرتشت به زبان پهلوی تألیف شد می‌توان از کتاب دینکرد نام برد که دانشنامه‌ای مشتمل بر عقاید زرتشتی است. (تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۴ ص ۱۳۴)

(پ) سفالگری، فلزکاری و جواهرسازی، از دیگر هنرهای رایج دوران اشکانیان به‌شمار می‌روند. در این دوره، سفال‌ها نقش و طرح‌های متنوع و گوناگون نداشتند، اما دارای لعابی، اغلب سبز رنگ بودند. (تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۶، ص ۱۴۸)

۱۰۴. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(پ) در دوره مادها با تمرکز ثروت و قدرت نزد عده‌ای خاص، طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن شکل گرفتند.
(ت) در دوره ساسانی با گسترش طبقه فرادست، در درون خود این طبقه دارای مراتب و درجات متفاوتی شد.
(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۲، صفحات ۱۰۹، ۱۱۱)

۱۰۵. گزینه ۴ درست است.

بررسی عبارت نادرست: در دوران اشکانی هنر مجسمه‌سازی متأثر از هنر یونان شکل گرفت نه روم.
(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۱۶، صفحات ۱۴۸، ۱۵۰)

۱۰۶. گزینه ۴ درست است.

در ۲۰۰۰ ق. م طایفه‌های بیابانگرد از دشت‌های اروپای شرقی به یونان آمدند. سایر وقایع در ۱۵۰۰ ق. م اتفاق افتاده است.
(تاریخ ایران و جهان (۱) - درس ۵، ۶ - صفحات ۴۳، ۴۶ و ۵۱ و ۵۵)

۱۰۷. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه درست: پیمان‌نامه مدینه، سرآغاز تأسیس امت و حکومت اسلامی بود. (ص ۳۶) شکست در غزوه بدر ضربه سنگین و جبران‌ناپذیری بر قریش وارد آورد و قدرت و موقعیت آنان را در منطقه حجاز تضعیف کرد. (ص ۳۷)
بررسی گزینه‌های نادرست:

(۲) طی سال‌های هفتم و هشتم هجری، تعدادی از حاکمان محلی در اطراف شبه‌جزیره عربستان مانند عمان، بحرین، نجران و یمن به اسلام گرویده و یا با بستن پیمان و پرداخت جزیه، تابع حکومت مدینه شدند - با نزول سوره براءت (توبه) و ابلاغ آن، مکه و خانه خدا، به‌عنوان حرم اسلامی اعلام شد و مشرکان حق نداشتند وارد آنجا شوند. (ص ۳۹)

(۳) پس از پیمان‌نامه مدینه، با نزول تدریجی آیات مربوط به جهاد، خمس، زکات، جزیه و ...، نظام سیاسی، اجتماعی و اقتصادی اسلام و الگوی حکومتی پیامبر کامل شد. (ص ۳۶) - در ذی‌القعدة سال ششم هجرت، پیمان صلح حدیبیه میان مسلمانان و مشرکان بسته شد. قرآن این صلح را فتح و پیروزی آشکار برای اسلام معرفی کرده است. (ص ۳۸)

(۴) در سال نهم هجرت هیئت‌های نمایندگی قبیله‌های مختلف عرب از هر سو به مدینه آمدند و ضمن پذیرش اسلام، فرمانبرداری خود را از رسول خدا اعلام کردند. (ص ۳۹) - در رمضان سال هشتم هجرت، مکه به‌صورت مسالمت‌آمیزی، فتح و کعبه از بت‌ها پاک‌سازی شد. (ص ۳۹) (تاریخ (۲) - درس ۴، صفحات ۳۶ تا ۳۹)

۱۰۸. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه درست: با پایان گرفتن حکومت مأمون و خارج شدن اداره امور از دست وزیران ایرانی، به تدریج حکومت عباسیان نیز رو به ضعف و انحطاط گذاشت. جانشینان مأمون، سپاهی از ترکان که در سرحدات ماوراءالنهر به اسارت مسلمانان درآمده بودند و در سوارکاری و تیراندازی مهارت داشتند، تشکیل دادند. پس از آنکه فرماندهان این سپاه با عنوان «امیرالامراء» قدرت را به دست گرفتند و بر امور خلافت تسلط یافتند، دورانی از هرج و مرج آغاز شد.

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) بسیاری از حاکمانی که به‌عنوان امیر یا سلطان قدرت را به دست گرفته بودند، برای توجیه مشروعیت حکومت خود و مقبولیت نزد توده‌های مردم مسلمان، نیازمند فرمان و لواء خلیفه بودند و چنین وانمود می‌کردند که مطیع اوامر او هستند.

(۲) حتی امیران و سلاطین برخی از سلسله‌ها، مانند آل‌بویه و سلجوقیان، بر پایتخت عباسیان نیز تسلط یافتند. با این حال، احترام و جایگاه دینی خلفا همچنان محفوظ ماند.

(۳) فرماندهان سپاه خودسرانه، خلیفه‌ای را خلع و فردی دیگر از خاندان بنی‌عباس را بر جای او می‌نشانند.

(تاریخ (۲) - درس ۷، ص ۷۰)

۱۰۹. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه درست:

- طغرل سلجوقی بنیانگذار حکومت سلجوقیان پس از تصرف سراسر ایران، به بغداد رفت و خلیفه عباسی را از سلطه آل‌بویه در آورد و خود را منجی خلافت معرفی کرد. خلیفه نیز حکومت ایران و عراق را به او بخشید و دستور داد که نام وی را در خطبه

بخوانند و سکه به نام او زنند. (ص ۱۰۲ و ۱۰۳)

- در هنگامه ضعف سامانیان، محمود، فرزند سبکتگین که سپهسالار سامانیان در خراسان بود، در شهر غزنه حکومتی مستقل تأسیس کرد که در تاریخ ایران به حکومت غزنویان مشهور است. وی سپس به تدریج بر تمامی نواحی خراسان و بخشی از قلمرو سامانیان سلطه یافت. محمود همچون بسیاری از فرمانروایان هم عصر خود، از ابتدای تأسیس حکومت خود در پی کسب حمایت خلیفه عباسی برآمد. (ص ۱۰۱)

- در زمان سلطان محمد، روابط خوارزمشاهیان با خلافت عباسی، به تیرگی گرایید. خلیفه عباسی که در آن زمان درصدد احیای قدرت سیاسی و نظامی خود بود، از تأیید حکومت خوارزمشاهیان خودداری کرد. به همین سبب سلطان محمد خوارزمشاه برای مقابله با عباسیان، یکی از سادات حسینی را به عنوان خلیفه اعلام کرد و به بغداد لشکرکشی کرد. (ص ۱۰۴ و ۱۰۵)

- سلجوقیان طایفه‌ای از ترکان بودند که پس از گرویدن به اسلام، نخست در ماوراءالنهر و سپس در خراسان مستقر شدند. طغرل سلجوقی پس از تصرف نیشابور، این شهر را به عنوان مرکز حکومت خود برگزید. (ص ۱۰۲) (تاریخ (۲) - درس ۱۰، صفحات ۱۰۱ تا ۱۰۵)

۱۱۰. گزینه ۴ درست است.

گزینه درست: از جمله ویژگی‌های مهم معماری دوره ایلخانان و تیموریان، گچ‌بری و کاشی‌کاری به شیوه‌های گوناگون بود. در این دوره همچنین از ترکیب آجر و کاشی نیز برای تزیین و زیباسازی بناها استفاده می‌شد. (درس ۱۲ ص ۱۳۰)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) از ویژگی‌های مهم معماری دوره ایلخانان و تیموریان، ایجاد بناهای عظیم، ساختن گنبدها، طاق‌ها، ایوان‌ها و مناره‌های بلند بود. (درس ۱۲ ص ۱۳۰)

(۲) مسجد جمعه اصفهان که یکی از کهن‌ترین مسجدهای چهار ایوانی ایران است، در زمان سلجوقیان ساخته شده. (درس ۱۰ ص ۱۱۲)

(۳) مسجد شیخ لطف الله به لحاظ وسعت و ابعاد، کوچک‌تر از مسجد جامع عباسی است، اما از نظر فن معماری و زیباشناسی از آثار بی نظیر معماری ایران به شمار می‌رود. (تاریخ (۲) - درس ۱۴ ص ۱۵۳)

۱۱۱. گزینه ۳ درست است.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌های ۱ و ۲ و ۴ درباره اوضاع اروپا در قرون وسطی درست و گزینه ۳ نادرست است.

(۳) سلسله مراتبی از ارباب یا فئودال و باجگزار یا واسال به وجود آمد. اربابان یا فئودال‌ها کلیه حقوقی را که خاص شاهان بود، تصاحب کردند؛ به این معنا که از زیردستان خود مالیات می‌گرفتند، به قضاوت می‌پرداختند و حتی بعضی از آنان حکم اعدام صادر می‌کردند. آنان همچنین حق اعلان جنگ و صلح داشتند و پرچم و لوای مخصوص به خود داشتند.

(تاریخ (۲) - درس ۱۵ ص ۱۶۳، ۱۶۴، ۱۶۵، ۱۷۰، ۱۷۱)

۱۱۲. گزینه ۴ درست است.

(پ) اصلاحات گسترده خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی با مسلمان شدن غازان خان (۶۴۹ ق)

(ب) مرگ ابوسعید آخرین ایلخان مغول (۷۳۶ ق)

(الف) غلبه تیمور گورکانی به رقیبان و به دست گرفتن حکومت ماورالنهر (۷۷۱ ق)

(ت) تصرف نواحی مرکزی و غربی ایران توسط دو اتحادیه قبیله‌ای قراقویونلو و آق‌قویونلو بعد از مرگ شاهرخ (۸۵۰ ق). فرزند تیمور در رقابت و ستیز شاهزادگان

(تاریخ (۲) - درس ۱۱، صفحات ۱۱۶ و ۱۱۸)

۱۱۳. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(۲) علویان شیعه‌مذهب بودند.

(۳) سلسله‌های طاهری و سامانی از خلفای عباسی اطاعت ظاهری می‌کردند.

(۴) سلسله‌های طاهریان و سامانیان ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی داشتند. (تاریخ (۲) - درس ۹، صفحات ۹۰، ۹۲)

جغرافیا

۱۱۴. گزینه ۱ درست است.

چون مرحله جمع‌آوری اطلاعات، در بین مراحل کار پژوهش جغرافیایی، مرحله سوم است. پس ممکن نیست که بعد از آن، مرحله دوم تدوین فرضیه یا ارائه پیشنهادها و خبرهای اولیه در چارچوب مسئله پژوهش را انجام داد. اما می‌توان مراحل دیگر را انجام داد؛ مثلاً گزینه ۲ که مرحله چهارم (پردازش اطلاعات) است یا گزینه ۳ و ۴ که مرحله پنجم (نتیجه‌گیری) است. (جغرافیا (۱) - درس ۲، ص ۱۰ و ۱۱ و ۱۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۵. گزینه ۴ درست است.

مهم‌ترین سامانه بارشی توده هوای مرطوب غربی است که رطوبت دریای مدیترانه و اقیانوس اطلس را در دوره سرما به داخل ایران منتقل می‌کند و برف و باران به همراه دارد. این توده هوایی از سمت غرب وارد ایران می‌شود. بنابراین جهت آن با توده هوای سرد سیبری متفاوت اما زمان ورود آن با توده هوای سودانی مشابه است؛ زیرا توده هوای سیبری از سمت شمال شرقی در دوره سرد سال وارد ایران شده و باعث سردی و خشکی هوا در ماه‌های سرد و موجب بارش در سواحل دریای خزر می‌شود و توده هوای سودانی در دوره سرد سال رطوبت دریای سرخ را به کشور ما می‌آورد.
بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) جهت ورود توده هوای مرطوب موسمی جنوب شرقی است.

(۲) فصل ورود توده هوای مرطوب غربی با سرد و خشک سیبری یکی است.

(۳) جهت ورود توده هوای سودانی تقریباً جنوب غربی است و اثر توده هوای گرم و خشک افزایش شدید دما است. (جغرافیا (۱) - درس ۵، ص ۳۹؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۶. گزینه ۳ درست است.

بررسی عبارت‌ها:

(الف) یعنی وجود تجارت دریایی و منابع نفت و گاز ویژگی مشترک دریای خزر و خلیج فارس است.

(ب) یعنی صید ماهی و میگو ویژگی مشترک دریای عمان و خلیج فارس است.

(پ) یعنی دسترسی به همه آب‌های آزاد جهان، حمل کالا و مسافر ویژگی خاص دریای عمان است.

(جغرافیا (۱) - درس ۶، صفحات ۵۲، ۵۳، ۵۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۱۷. گزینه ۴ درست است.

در کشور در حال توسعه مانند اکوادور نمودار به شکل هرم باقاعده پهن است به معنای جوانی جمعیت، رشد طبیعی بالا، مولید زیاد، امید به زندگی کم (و نیاز به امکانات آموزشی برای کودکان) در کشور توسعه یافته مانند آلمان نمودار به شکل زنگ با قاعده باریک است به معنای رشد طبیعی پایین، امید به زندگی زیاد، تعداد فعالان اقتصادی زیاد و جمعیت روبه پیری (و نیاز به جذب جمعیت یا سیاست‌های افزایش جمعیت)

(جغرافیا (۱) - درس ۷، ص ۶۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۱۸. گزینه ۳ درست است.

الف) نقطه C نشان‌دهنده قله است.

ب) با توجه به افزایش ارتفاع به سمت مرکز و ارتفاع کمتر از ۳۰۰ متر تپه است.

پ) نقطه B وسط دو منحنی میزان ۱۲۰ و ۱۴۰ است. بنابراین ارتفاع آن ۱۳۰ متر خواهد بود.

ت) در سمت راست فشردگی منحنی‌های میزان بیشتر است یعنی شیب بیشتر خواهد بود که شرق است.

(جغرافیا (۲) - درس ۴ مهارت‌های جغرافیایی ص ۵۱ و ۵۲)

۱۱۹. گزینه ۳ درست است.

شهرهای اصفهان و اراک به دلیل وجود کارخانه‌های متعدد نقش صنعتی دارند و چهره و سیمای شهر منعکس‌کننده نقش آن‌هاست.
بررسی عبارت‌های نادرست:

ت) وجود مراکز اداری و وزارت‌خانه‌ها مربوط به شهر تهران با نقش سیاسی و اداری است.

پ) وجود مراکز تاریخی و گردشگری هرچند به اصفهان نقش گردشگری می‌بخشد؛ اما اراک با وجود سابقه خود، به‌عنوان شهر گردشگری در ایران مطرح نیست. (جغرافیا (۱) - درس ۹، ص ۸۶؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۰. گزینه ۱ درست است.

چون عبارت باید بیانگر رابطه انسان و محیط با لحاظ توان‌های محیط و تأثیر جغرافیا برای بهتر کردن زندگی باشد؛ پس موارد ۲، ۳، ۴ که وجه مثبتی از استفاده متقارن محیط و بهتر شدن زندگی انسان را نشان نمی‌دهد، نادرست‌اند و فقط گزینه ۱ بیانگر استفاده بهینه از شرایط محیطی است. (جغرافیا (۱) - درس ۱، ص ۵؛ درس ۱۰، ص ۹۵؛ درس ۷، ص ۸۸ و ۹۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۱. گزینه ۲ درست است.

ترتیب زمانی تقسیمات کشوری ایران به:

۱- در دوران سلوکیان تقسیم کشور به ۷۲ بخش (پ)

۲- در دوران ساسانیان تقسیم کشور به سرزمین (ایالت)، خوره (استان)، کمرگ یا تسرج (شهرستان) و رستاک (دهستان) (الف)

۳- در دوره صفویه، افشاریه، زندیه و قاجار تقسیم کشور به ایالت، ولایت، بلوک و قصبه (ب)

۴- در سال ۱۳۱۶ تقسیم کشور به ۱۰ استان و ۴۹ شهرستان (ت) (جغرافیا (۱) - درس ۸ - صفحات ۷۲، ۷۳؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۲. گزینه ۲ درست است.

در لیبی تپه‌های ماسه‌ای (تلماسه) وجود دارد که از اشکال تراکمی (ب) هستند و بر اثر وزش باد و جابه‌جا شدن ماسه و شن پدید می‌آیند. ماسه‌هایی که به وسیله باد در سطح زمین حرکت می‌کنند اگر به موانعی برخورد کنند و متوقف شوند یا سرعت باد کاهش یابد روی هم انباشت می‌شوند و تلماسه را تشکیل می‌دهند. (ت)

در الجزایر چاله بادی وجود دارد که از اشکال کاوشی است. (الف - پ)

در اردن دشت ریگی وجود دارد که از اشکال کاوشی است. (الف)

در مصر یاردانگ وجود دارد که از اشکال کاوشی است. (الف) (جغرافیا (۲) - درس ۴، ص ۴۷ و ۴۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۳. گزینه ۴ درست است.

استرالیا از جمله مراکز دامداری تجاری جهان است که با استفاده از تجهیزات مدرن و روش‌های علمی اقدام به نگهداری دام و پروراندن آن می‌کند. (الف)

در این کشور به‌دلیل نظام فدرال، قوانین آموزش و پرورش، نوع برنامه‌های درسی و دوره‌های تحصیلی در ایالت‌های مختلف آن متفاوت است. (ت) بررسی عبارت‌های نادرست:

هر چند استرالیا در تولید گندم در سطح جهان نقش دارد اما درباره تولید ذرت، سهم ایالات متحده ۴۰ درصد تولید ذرت جهان است. (پ) استرالیا از کشورهای مرکز است نه نیمه‌پیرامونی (ت) (جغرافیا (۲) - درس ۷، ۸، ۱۰ - صفحات ۸۷، ۹۰، ۱۳۹، ۱۰۷؛ سطح دشواری؛ بسیار دشوار)

۱۲۴. گزینه ۱ درست است.

بررسی عبارت نادرست:

قشم بزرگ‌ترین جزیره خلیج فارس است ولی این مسئله شامل کیش نمی‌شود. تنها بندر اقیانوسی ایران چابهار است که این جزایر در شمال آن قرار ندارند. ضمناً این دو جزیره که منطقه آزاد تجاری هستند برای توسعه صادرات هستند نه واردات. (جغرافیا (۲) - درس ۹ و ۸، ص ۱۰۹ و ۱۱۰ و ۱۱۹؛ جغرافیا (۱) - درس ۶، ص ۵۴ و ۵۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۵. گزینه ۲ درست است.

الف) مرز کانادا و آلاسکا از مرزهای پیشتاز است که از زمان‌های قدیم در نواحی خالی از سکنه ترسیم شده‌اند و بعدها نیز مورد قبول ساکنان دو کشور همسایه قرار گرفته‌اند.

ت) این نوع مرزها مشکلی ایجاد نمی‌کنند.

توضیح عبارت‌های نادرست:

ب) مربوط به مرز تحمیلی و (پ) مربوط به مرز تطبیقی است. (درس ۱ - جغرافیا (۲)، صفحات ۱۳۲، ۱۳۳)

منطق و فلسفه

۱۲۶. گزینه ۳ درست است.

بوعلی سینا در دانشنامه‌ی علایی به این نکته اشاره دارد که «علم منطق، علم ترازوست و علم‌های دیگر، علم سود و زیان و هر دانشی که به ترازو سنجیده نشود، یقین‌آور نباشد؛ پس چاره نیست از آموختن علم منطق. (ص ۱ کتاب منطق) امروزه با فراگیر شدن رسانه‌ها و حجم انبوه اطلاعات درست و نادرست، بیش از پیش نیازمند علمی هستیم که شیوه‌های جلوگیری از خطای اندیشه را به ما آموزش دهد. البته این امر نمونه‌ای از کاربرد عمومی و روزمره‌ی منطق در زندگی است. (منطق - درس ۱؛ سطح دشواری: ساده)

۱۲۷. گزینه ۲ درست است.

در گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ می‌توان به دلالت التزام اشاره کرد: (میز ← مسئولیت و مقام)، (جان: آزرده و خسته)، (دست ← بی‌کار و بی‌اثر). ولی در گزینه ۲ به سبب نوع نگارش (فاصله یا نیم‌فاصله) می‌توان مرتکب خطا شد. (شهر یار / شهریار) (منطق - درس ۲ - صفحات ۱۴، ۱۵، ۱۶؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۲۸. گزینه ۱ درست است.

منظور صورت سؤال، مغالطه‌ی اشتراک لفظ است که در کلمه‌ی «تصدیق» دیده می‌شود (گواهینامه و نوعی علم). در گزینه ۲) توسل به معنای ظاهری «نوشابه» شده است. در گزینه ۳ مغالطه‌ی نگارشی (خار / خوار) صورت گرفته و در گزینه ۴) مغالطه‌ی ابهام در عبارت داریم (شعرها را بدون خطا قرائت کرد یا شعرها را بدون اشتباه دانست؟) (منطق - درس ۲؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۲۹. گزینه ۴ درست است.

مفهوم و مصداق، ابعاد تصور هستند ولی لزوماً هر مفهومی، مصداق و نمونه‌ی خارجی ندارد. (رد گزینه ۱) مفاهیم جزئی می‌توانند نمونه‌های دیگری داشته باشد مانند مجموعه‌های معین، هر تصور داخل گیومه و ... ولی معمولاً به آن دو صورت دیده می‌شود. (رد گزینه ۲) مفهوم کلی می‌تواند چند مصداق (پدر و کوه)، تک‌مصداق (مولود کعبه، تنها قهرمان مارا تن ایران) و یا بدون مصداق (دریای حیوه، مدینه فاضله) باشد (رد گزینه ۳ و تأیید گزینه ۴) (منطق - درس ۳؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۰. گزینه ۱ درست است.

هرگاه بخواهیم به معرفی بهتر یک تصور کمک کنیم از تعریف ترکیبی استفاده می‌کنیم که حداقل از دو تعریف و حداکثر از سه تعریف تشکیل می‌شود (رد گزینه ۲ و ۳). مثالی که در گزینه ۱) به کار رفته هم تعریف دوری بوده و از هم‌معنی یک تصور بهره برده و هم نوعی تعریف مبهم و دشوار است. مثال گزینه ۴) فقط نوعی تعریف دوری است ولی ابهام ندارد.

۱۳۱. گزینه ۲ درست است.

نتیجه چند مورد را به همه‌ی موارد تعمیم دهیم، ناشی از استقرای تعمیمی است که مبتنی بر تخمین استوار است و برای پرهیز از مغالطه باید ویژگی‌هایی داشته باشد. مانند بخش اول گزینه‌های ۲ و ۴ که همگی استقرای تعمیمی‌اند (رد گزینه ۱ و ۳) ولی واری فرضیه‌های علمی از طریق استنتاج بهترین تبیین است (رد گزینه ۴) درحالی‌که برای یافتن مبانی علوم تجربی از استدلال‌های استقرایی قوی بهره می‌برند. (منطق - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۲. گزینه ۱ درست است.

هرگاه موضوع قضیه، خود کلمه‌اش مورد نظر باشد، جزئی است (کلمه «درد» مورد نظر بوده) موضوع گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ مفهومی کلی و قضیه محصوره است. یادمان باشد، این میز کلاس، جزئی است ولی میز این کلاس، کلی است. (منطق - درس ۶، متوسط)

۱۳۳. گزینه ۳ درست است.

«هر ب، ت نیست» یعنی «بعضی ب، ت نیست» و کاذب: پس باید متناقض آن را به دست آوریم ← «هر ب، ت است» صادق: قضیه اول: «بعضی ت ب است» (با این قضیه اخیر صادق) نسبت عکس مستوی دارد ← صادق
قضیه دوم: «بعضی ب، ت است» (هم از طریق قضیه اول و هم از طریق متناقض قضیه اصل، به دست می‌آید): عکس مستوی آن‌هاست: صادق
قضیه سوم: هیچ ت ب نیست با قضیه اول نسبت تناقض دارد: کاذب

۱۳۴. گزینه ۱ درست است.

در صورتی که قضیه‌های **سالبه کلیه و موجبه جزئیه** داشته باشیم، دامنهٔ مصادیق هم موضوع و هم محمول، **یکسان** است. (سالبه کلیه: هر دو مثبت / موجبه جزئیه: هر دو منفی)
مانند گزینه ۱، در گزینه ۲ **سالبه کلیه - موجبه کلیه**، در گزینه ۳ **موجبه کلیه - موجبه جزئیه** و در گزینه ۴ **سالبه جزئیه - موجبه کلیه** داریم که دایرهٔ مصادیق یکسانی ندارند. (منطق - درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۵. گزینه ۴ درست است.

ابتدا اصل قضیه را به دست می‌آوریم «هر ش، س است» می‌بینیم که دامنهٔ مصادیق محمول (س) **منفی** است. پس نمی‌تواند در قضیهٔ نتیجه مثبت باشد (گزینه ۴) ولی (س) در سایر گزینه‌ها علامتش منفی است و تطبیق می‌کند. (منطق - درس ۸؛ سطح دشواری: دشوار)

۱۳۶. گزینه ۲ درست است.

در قیاس استثنایی متصل، چهار حالت که تنها دو حالت آن دارای نتیجهٔ قطعی است و در حالت‌های نامعتبرش (رفع مقدم/ وضع تالی) دچار مغالطه می‌شویم و نمی‌توانیم به نتیجهٔ درستی برسیم. در مقدمه دوم از دانشگاه نرفتن (رفع مقدم) به نتیجهٔ ناروا رسیده‌ایم. (منطق - درس ۹، مغالطه‌ها؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۷. گزینه ۴ درست است.

تکنیک دلیل تراشی در مغالطه‌های **عَرَضی** (در اثر عوامل روانی) استفاده و کاربرد دارد. در طول زندگی جمله‌های مختلف از زرق و برق‌های احساسی و روانی پیچیده و سپس به افراد عرضه می‌شوند. یکی از این مغالطه‌ها، توسل به احساسات و یکی از آن‌ها **تطمیع** (حراجی‌ها و جایزه‌ها) که بدون بیان دلایل معتبر، از احساسات افراد سوء استفاده می‌شود. (منطق - درس ۱۰؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۸. گزینه ۱ درست است.

سقراط به دو علت: **قطعاً** به سبب تواضع و فروتنی و **احتمالاً** به سبب هم‌ردیف شدن با مغالطه‌کاران، تمایل نداشت او را سوفیست بخوانند. عبارت «دل خوش نبودن» بار منفی دارد و به سبب هم‌ردیف نشدن با سوفسطائیان می‌شود. فلسفه، موضوع خاصی را دنبال نمی‌کند بلکه با کلی‌ترین موضوعات (بودن یا نبودن) سروکار دارد. (فلسفه (۱) - درس ۱؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۳۹. گزینه ۴ درست است.

با تفکر فیلسوفانه است که بنیان‌های فکری خودمان را بنا می‌کنیم و به آزاداندیشی می‌رسیم و از تعصبات، تخیلات و تبلیغات پرهیز می‌کنیم. البته برخی گاهی درگیر تفکر فلسفی می‌شوند ولی تفکر فیلسوفانه به صورت جدی و حرفه‌ای به این موضوعات می‌پردازد. (فلسفه (۱) - درس ۳، ص ۲۱؛ سطح دشواری: ساده)

۱۴۰. گزینه ۱ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

از یونان (ایونیا) به‌عنوان مهد تفکر فلسفی یاد می‌شود (رد گزینه ۲) این ضرب‌المثل تأییدی بر نظریهٔ وحدت اضداد هراکلیتوس بود (رد گزینه ۳) مفاهیم شدن و بودن را پارمیندس و تئوی، کیهان و فلسفه را فیثاغورس به کار برد. (فلسفه (۱) - درس ۴؛ سطح دشواری: ساده)

۱۴۱. گزینه ۳ درست است.

چون سقراط هیچ کتابی ننوشت، سراسر زندگی‌اش آینه تمام‌نمای فلسفهٔ اوست و از مطالعهٔ زندگی‌اش می‌توانیم دفتر اندیشه‌های فلسفی‌اش را ورق بزنیم و به نقش حقیقی فلسفه در زندگی انسان، بیشتر پی می‌بریم اما دفاعیهٔ سقراط در دادگاه، بیانیه‌ای فلسفی بود که همهٔ اصول زندگی او را دربرمی‌گرفت. (رد گزینه ۱ و ۴) رمز پیام سروش معبد دلفی این بود که به ما آشکار کند که تا چه اندازه نادانیم و اگر از سقراط به‌عنوان «دانا» یاد کرد، فقط به این سبب بود که بگوید: داناترین شما کسی است که چون سقراط بداند که هیچ نمی‌داند (ارزش خروج از جهل مرکب). سقراط **رسالتش** را بیدار ساختن مردم و دعوت آنها به فضیلت بود (ص ۴۰) ولی **مأموریتش** را کوشش در جستجوی دانش و حتی آموزش آن به دیگران (ص ۴۱) می‌دانست (رد گزینه ۲) (فلسفه (۱) - درس ۵؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۲. گزینه ۱ درست است.

عقل به عنوان یکی از ابزارهای معرفت در سه حیطة فعالیت دارد: ۱- شناخت تجربی (عقل با کمک حواس و تحلیل عقلانی یافته‌های حس) ۲- شناخت و تشریح علل حالت‌های درونی نفس ۳- شناخت عقلی / عقل محض: عقل بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تفکر و چینش استدلال به حقایق برسد مانند دانستنی‌های فلسفی و ریاضی. اما کشف و مشاهده بی‌واسطه و گام به گام حقایق، مربوط به ابزار دیگری به نام «قلب یا دل» است ← شناخت شهودی (فلسفه ۱) - درس ۷؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۳. گزینه ۴ درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

فیلسوفان مشایی همچون فارابی و بوعلی سینا برای شناخت و حیانی، اعتبار خاصی قائل بودند (رد گزینه ۱) سهروردی بر معرفت شهودی تأکید داشته و کوشید آنچه را که از طریق اشراق و به صورت الهامات شهودی به دست آورده بود، تبیین استدلالی کند و در نهایت نظام فلسفی خویش را بر پایه آن شهودها بنا کرد. (رد گزینه ۲) ملاصدرا راه سهروردی را تکمیل کرد و توانست به نحو مطلوبی از معرفت شهودی در کنار معرفت عقلی بهره ببرد و نیز پیوند مستحکمی میان فلسفه و معرفت و حیانی برقرار کرد. به باور او عقل و دین تأییدکننده یکدیگرند: «عقل و دین در همه احکام خود با هم تطبیق دارند. (رد گزینه ۳) (فلسفه ۱) - درس ۸؛ سطح دشواری: متوسط)

۱۴۴. گزینه ۲ درست است.

خودشناسی هم شامل انسان‌شناسی می‌شود و هم مباحث موضوعات علوم تربیتی را دربر می‌گیرد، پس دایره‌اش عام‌تر از انسان‌شناسی فلسفی است. گاهی به جای انسان‌شناسی فلسفی از تعبیر «خودشناسی» استفاده می‌شود. (فلسفه ۱) - مقدمه بخش سوم - ص ۶۹؛ سطح دشواری: ساده)

۱۴۵. گزینه ۲ درست است.

بخش اول گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ درست است اما گزینه ۳ دربارهٔ دکارت نادرست است. چون ایشان روح و بدن را کاملاً از یکدیگر مجزا می‌داند که خاصیت‌های متفاوت دارند هرچند باهم هستند و روح از بدن استفاده می‌کند. (ص ۷۳ و ۸۱) از دیدگاه فیلسوفان مسلمان، ملاک فعل اخلاقی، عقل عملی است. (فلسفه ۱) - درس ۹، ۱۰ و ۱۱؛ سطح دشواری: متوسط)

اقتصاد

۱۴۶. گزینه ۲ درست است.

ابتدا تولید ناخالص داخلی (GDP) را حساب می‌کنیم:

فعالیت خارجیان مقیم کشور ⊕ لوازم برقی ⊕ واسطه صادراتی ⊕ پوشاک ⊕ مواد غذایی ⊕ سرمایه‌های فیزیکی (ارزش) = GDP

$$GDP = ۵۳۰ + ۲۴۰ + ۱۵۰ + ۹۸۰ + ۳۴۰ + ۴۷۵ + \left(\frac{۳۶۰}{۲}\right) = ۲,۸۹۵ \text{ میلیارد دلار}$$

ب) دقت کنید کالاهای واسطه‌ای چون صادراتی هستند و از چرخه تولید داخلی خارج شده‌اند، بنابراین به عنوان کالای نهایی در محاسبات وارد می‌شوند، اما خانه‌های بازسازی شده به عنوان کالای دست دوم و محصولات کشاورزان، تولیدکننده مواد اولیه کارخانجات (کالای واسطه‌ای) در محاسبات وارد نمی‌شوند، همچنین ارزش فعالیت افراد کشور که مقیم خارج‌اند، نیز در محاسبه تولید ملی وارد می‌شود، نه تولید داخلی.

$$\text{الف) } GDP = \frac{GDP}{\text{جمعیت کل}} = \frac{۲,۸۹۵ \text{ میلیارد}}{۴۰ \text{ میلیون}} = \frac{۲,۸۹۵,۰۰۰}{۴۰} = ۷۲,۳۷۵ \text{ دلار}$$

توجه کنید برای محاسبه سرانه هر شاخصی، باید شاخص مورد نظر به جمعیت کل کشور تقسیم شود، یعنی آوردن جمعیت شاغل فقط یک دام آموزشی است.

$$\text{ت) } \text{میلیارد دلار} = \frac{۱}{۷} (۵۳۰ + ۲۴۰) = \frac{۷۷۰}{۷} = ۱۱۰$$

(پ)

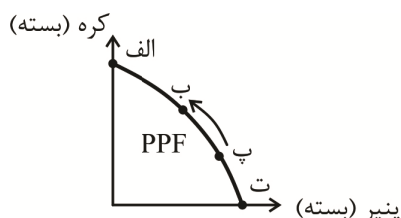
هزینه استهلاک - GDP = تولید خالص داخلی (NDP)

$$\text{NDP} = 2,785 - 110 = 2,895 \text{ میلیارد دلار}$$

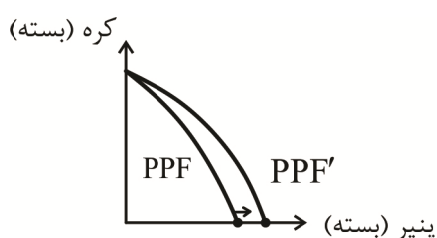
۱۴۷. گزینه ۱ درست است.

به دلیل کمیابی در منابع، همیشه باید بین گزینه‌های انتخاب، بده - بستان کرد.

ب: توجه کنید که حتی اگر یک کشور کالایی را از دیگر کشورها بخرد، هنوز با کمیابی و مبادله مواجه است. هر انتخابی در جامعه هزینه فرصتی برای آن جامعه به همراه دارد و هزینه فرصت یک انتخاب، اولویت دومی است که در ازای انتخاب گزینه اول از آن صرف نظر کرده‌ایم؛ در این سؤال با اختصاص دادن بودجه به واردات کالاهای بهداشتی و دارویی از سرمایه‌گذاری موثر در بخش صنعت ناگزیر صرف نظر کرده‌ایم.

(پ) تقاضای مردم برای خرید بیشتر کره باعث می‌شود روی منحنی PPF به سمت راست و بالا به طرف نمودار عمودی حرکت کنیم یعنی مقدار کمتری پنیر و مقدار بیشتری کره تولید کنیم.

تعداد بیشتر تولید پنیر به خاطر افزایش فناوری دستگاه‌های تولیدی پنیر باعث رشد منابع و افزایش تولید و در نهایت جابه‌جایی منحنی PPF به سمت جلو و روی محور افقی می‌شود.

۱۴۸. گزینه ۲ درست است.

الف) کارآفرین نسل دوم که در عمل با تیزبینی خود قبل از اینکه دیگران فرصت‌های موجود را شناسایی کنند دست به تولید محصولی جدید زده‌اند.

- بانوی کارآفرینی که هنر سوزن‌دوزی زنان بلوچ را دیده است و هم برای آنان اشتغال‌زایی می‌کند و هم سود خود را می‌برد، نیز از ویژگی «تیزبینی» برخوردار است.

ب) شرکت‌ها انواع مختلفی دارند، مهم‌ترین آن‌ها «شرکت سهامی» است ولی در همه شرکت‌ها سهام چاپ نشده و دارایی به سهم تقسیم نمی‌شود - همه شرکت‌ها تابع قوانین دولتی برای حفظ منافع سرمایه‌گذاران هستند.

پ) «تعاونی تولید زعفران دست‌چین» یک تعاونی است که تقریباً نحوه راه‌اندازی آن و تقسیم کردن سود به نسبت سرمایه آن مانند «شرکت سهامی کشت و صنعت غرب کشور» است ولی نحوه اداره آن‌ها متفاوت است در شرکت‌های سهامی، هر عضو به تعداد سهام خود، حق رأی دارد ولی در تعاونی‌ها، عضو هر اندازه سرمایه یا سهام داشته باشد، باز حتی یک رأی دارد.

۱۴۹. گزینه ۳ درست است.

الف) پول‌های تحریری (چک) + مسکوکات + چک پول‌ها + اسکناس‌ها = حجم پول

$$\text{واحد} = 980,000 + 458,000 + 618,000 = 2,056,000$$

پ) چک‌ها (پول تحریری) - سپرده‌های بلندمدت، کوتاه مدت و چک‌ها = شبه پول

$$\text{واحد} = 1,436,000 - 618,000 = 818,000$$

شبه پول + حجم پول = نقدینگی

$$\text{واحد} = 2,056,000 + 818,000 = 2,874,000$$

(ب)

سپرده‌های بلندمدت - شبه پول = سپرده‌های کوتاه‌مدت

$$\text{واحد} = 818,000 - 500,000 = 318,000$$

(ت)

$$\text{نرخ رشد نقدینگی} = \frac{\text{نقدینگی قدیم} - \text{نقدینگی جدید}}{\text{نقدینگی قدیم}}$$

$$\text{نرخ رشد نقدینگی} = \frac{2,874,000 - 2,600,000}{2,600,000} = \frac{274,000}{2,600,000} (\div 26000) = \frac{10.53}{100} \approx 1.05\%$$

۱۵۰. گزینه ۳ درست است.

در سه قدم مسئله را حل می‌کنیم:

قدم اول محاسبه درآمد: برای محاسبه درآمد باید تعداد کالای فروخته شده را ضرب در قیمت آن کالا کنیم.

توجه: کاری نداریم که ۱۰,۰۰۰ جفت کفش تولید شده است مهم این درآمد است که ۸۵۰۰ جفت آن به فروش رسیده است. تومان $8500 \times 400,000 = 3,400,000$ = درآمد تولیدکننده

قدم دوم: محاسبه هزینه‌های آشکار

به تبدیل واحدهای ماهانه به سالانه دقت کنید:

$$\text{تومان} \quad 720,000,000 = 60,000,000 \times 12 \text{ اجاره سالانه}$$

$$\text{تومان} \quad 432,000,000 = 3,000,000 \times 12 \times 12 \text{ حقوق سالانه کارگران}$$

دقت کنید که هزینه‌های شخصی صاحب کارگاه هیچ ربطی به محاسبه سود یا زیان بنگاه ندارد و اصلاً در محاسبات لحاظ نمی‌شود. باید تمام هزینه‌های آشکار بنگاه را با هم جمع کنیم:

$$\text{تومان} \quad 1,752,000,000 = 720,000,000 + 100,000,000 + 432,000,000 + 350,000,000 + 150,000,000$$

قدم سوم محاسبه سود یا زیان اقتصادی

از آنجا که صورت سؤال سود واقعی یا به عبارتی سود با احتساب هزینه فرصت را از ما خواسته است پس باید هزینه‌های پنهان را هم محاسبه کرده و از درآمد کسر کنیم:

[هزینه‌های پنهان (هزینه فرصت) + هزینه‌های آشکار] - درآمد = سود واقعی

$$\text{تومان} \quad (1,752,000,000 + 1,000,000,000) - 3,400,000,000$$

$$\text{تومان سود واقعی} = 3,400,000,000 - 2,752,000,000 = 648,000,000$$

سود واقعی $\Rightarrow$ مجموع هزینه‌های آشکار و پنهان $>$ درآمد

۱۵۱. گزینه ۳ درست است.

بودجه کل $I = ($ قیمت هر واحد $\times X$ مقدار تولید $X) + ($ قیمت هر واحد $\times Y$ مقدار تولید $Y)$

بودجه کل شرکت $\Rightarrow 32,000,000,000 = (4000 \times 8,000,000) + (0 \times Px)$ در نقطه A

$32,000,000,000 = (5000 \times Px) + (0 \times 8,000,000)$ در نقطه E

قیمت هر واحد (دستگاه) ماشین رختشویی $Px = 6,400,000$ $\Rightarrow Px = 32,000,000,000 / 5000$

(ب) تصمیم عاقلانه $\leftarrow$ کم کردن تولید ظرفشویی و اضافه کردن رختشویی که ارزان‌تر است و تقاضای بیشتر دارد $\leftarrow$ حرکت از C به D است.

از دست دادن ۱۰۰۰ دستگاه ظرفشویی $1000 = 2000 - 1000$ حرکت از C به D
هزینه فرصت (از دست داد ۳۰ میلیارد تومان) $30,000,000,000 = 1000 \times 30,000,000$

(پ) دقت کنید: در این بخش «سود» تولیدکننده مورد نظر است.

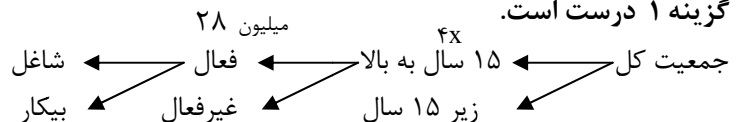
درآمد $75,000,000,000 = 5000 \times 15,000,000 \rightarrow$ قیمت فروش $\times$ تعداد فروش

هزینه $32,000,000,000 = 5000 \times 6,400,000$

سود = درآمد - هزینه

میلیارد تومان $43 = 75 - 32 =$ سود

۱۵۲. گزینه ۱ درست است.

ابتدا جمعیت افراد ۱۵ سال به بالا و زیر ۱۵ سال را به دست می‌آوریم:

$$\Rightarrow \text{میلیون} \quad 45 = 5X \Rightarrow 4X + X = 45,000,000 \Rightarrow \text{زیر ۱۵ سال} + ۱۵ سال به بالا = \text{جمعیت کل}$$

$$\text{جمعیت زیر ۱۵ سال} = 9 \text{ میلیون} = \frac{45 \text{ میلیون}}{5}$$

$$\text{میلیون نفر} \quad 36 = 4X = 4 \times 9 = \text{جمعیت ۱۵ سال به بالا}$$

(الف)

میلیون نفر ۲۸ = جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

نرخ اشتغال = ۱۰۰٪ - ۷۵٪ = ۲۵٪ = نرخ بیکاری

$$\text{نرخ بیکاری} = \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} \rightarrow \frac{۲۵}{۱۰۰} = \frac{X}{۲۸ \text{ میلیون}} \rightarrow \frac{۱}{۴} = \frac{X}{۲۸ \text{ میلیون}}$$

جمعیت بیکار جامعه (میلیون نفر) $X = ۷ \rightarrow ۴X = ۲۸$ میلیون $\rightarrow$

(پ)

میلیون نفر ۲۱ = ۷ میلیون - جمعیت بیکار = جمعیت فعال = جمعیت شاغل

نفر ۱,۴۰۰,۰۰۰ = ۷ میلیون $\times \frac{۲۰}{۱۰۰}$ = جمعیت افرادی که به تازگی شغل پیدا کرده‌اند. (جمعیت بیکار)

نفر ۲۲,۴۰۰,۰۰۰ = ۱,۴۰۰,۰۰۰ + ۲۱,۰۰۰,۰۰۰ = جمعیت شاغل قبلی + جمعیت جدید شاغلین

۱۵۳. گزینه ۴ درست است.

الف: برای محاسبه پولی که ایشان در پایان سال ذخیره کرده‌اند کافی است از راه زیر مسئله را حل کنیم:

$$\text{تومان} X = ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ \Rightarrow X = \frac{۸۰,۰۰۰,۰۰۰}{۵} \Rightarrow X = ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ \Rightarrow ۲۰\% X = ۸۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱}{۵} = ۱۶,۰۰۰,۰۰۰$$

(ب)

همانطور که می‌دانید خمس به مانده درآمد سالانه فرد پس از کسر هزینه‌های سالانه تعلق می‌گیرد، بنابراین:

مانده سالانه قبل از محاسبه خمس - کل درآمد سالانه = هزینه‌های سالانه فرد

تومان ۷۲۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۱,۱۲,۰۰۰,۰۰۰

توجه کنید، این فرد برای ارقام مصرفی بلا استفاده نیز هزینه کرده بنابراین تأثیری در عدد هزینه‌ها ندارد و موجب کاهش

هزینه‌ها نمی‌شود، تأثیر این ارقام بلا استفاده فقط در محاسبه خمس قابل اهمیت است.

$$\text{هزینه‌های ماهانه فرد} = \frac{۷۲۰,۰۰۰,۰۰۰}{۱۲ \text{ (ماه)}} = ۶۰,۰۰۰,۰۰۰$$

۱۵۴. گزینه ۱ درست است.

الف) گاهی دولت برای مقابله و کنترل تورم باید میزان عرضه کالاها را افزایش دهد. دولت به دو روش می‌تواند عرضه را افزایش

دهد؛ روش اول آن است که ظرفیت‌های تولیدی را افزایش دهد، که معمولاً روشی زمان‌بر است.

۲) بنابراین دولت‌ها ترجیح می‌دهند از طریق افزایش واردات بازار را تنظیم کنند.

ب) در ایران غلات و در تبت، چای از جمله کالای خاص در این مناطق بودند که به‌عنوان اولین نوع پول مورد استفاده قرار گرفتند.

پ) در صورتی که پول بتواند حفظ ارزش کند، می‌تواند وسیله مناسبی برای پرداخت‌های آینده و همچنین پس‌انداز کردن باشد (رد گزینه‌های ۲ و ۳)

ت) در دوره قاجار درحالی‌که کشورهای دیگر منطقه همچون مصر و ترکیه (امپراطوری عثمانی) و سوریه و لبنان در روند تجارت و گسترش تولید و صادرات محصولات کشاورزی، رشد مطلوبی داشتند، ایران گرفتار ضعف‌های ساختاری در اقتصاد بود. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

۱۵۵. گزینه ۴ درست است.

(الف)

$$\frac{\text{درصد سهم دهک دهم از درآمد ملی}}{\text{درصد سهم دهک اول از درآمد ملی}} = \frac{?}{۳} = ۸$$

درصد ۲۴ = سهم دهک دهم

(ب)

$$0\% = \text{دهک هفتم} + \text{دهک ششم} + \text{دهک پنجم} + \text{دهک چهارم} + \text{دهک سوم} + \text{دهک دوم} + \text{دهک اول}$$

$$0\% = 0\% + 0\% + 0\% + 0\% + 0\% + 0\% + 0\% + ? + 0\% + 0\% + 0\%$$

$$41 + X = 0\% \rightarrow X = 9\%$$

سهم دهک پنجم ۹٪

(پ)

بیست درصد پردرآمد جامعه $\Leftarrow$ سهم دهک دهم + سهم دهک نهم

مجموع سهم دهک‌های دهم و نهم از درآمد $\Rightarrow 38\% = 24 + 14 =$ سهم دهک دهم + سهم دهک نهم

$$\frac{38}{100} \times 60,000 = 22,800 \text{ میلیون}$$

(شاخص دهک‌ها، درست یازدهم، ص ۱۲۴)

۱۵۶. گزینه ۳ درست است.

عبارت‌های درست (ب و ج) هستند.

بررسی عبارت‌های نادرست:

(الف) در نیمه بالایی جریان چرخشی بنگاه عرضه‌کنندگان محصولات هستند.

(پ) دریافتی‌بنگاه‌ها بابت فروش محصولات همان درآمد بنگاه‌ها است.

(ت) منحنی تقاضای کالای پست همانند کالای نرمال، یک منحنی نزولی است.

(ث) افزایش هزینه‌ها در شرایطی که قیمت‌ها ثابت است، موجب انتقال منحنی عرضه به سمت چپ و کاهش سطح تولید می‌شود.

۱۵۷. گزینه ۱ درست است.

(الف) نادرست است.

- هدف دولت‌ها از گذاشتن تعرفه بر واردات: حمایت از صنایع داخلی - کاهش وابستگی

- هدف دولت‌ها از بستن پیمان‌های تجاری: گسترش روابط با کشورهایی است که دیدگاه سیاسی نزدیک دارند.

(ب) درست است. پیامدهای رکود برای دولت‌ها: هزینه‌های دولت افزایش می‌یابد زیرا دولت مجبور می‌شود هزینه‌هایی چون

بیمه بیکاری را بالا ببرد و از طرف دیگر درآمد مالیاتی دولت به علت بیکاری و کاهش تولید شرکت‌ها کم می‌شود.

(پ) درست است. اگر کشوری کالاهای خود را فقط به یک کشور خاص صادر کند، یا فقط از آن کشور وارد کند، قدرت چانه‌زنی

و تعیین قیمت بهتر را از دست می‌دهد زیرا آن کشور خاص به موقعیت «انحصار خرید» و «انحصار فروش» قرار گرفته و قدرت

تعیین قیمت و شرایط را پیدا می‌کند.

۱۵۸. گزینه ۲ درست است.

(الف) انواع نظام‌های بیمه‌ای موجود در کشورها به سه گروه نظام بیمه‌ای اجتماعی، تعاونی و بازرگانی دسته‌بندی می‌شود که

هدف این سه نظام این است که در کنار هم به ارتقای رفاه افراد و جامعه حمایت از کسب و کارها و تثبیت نظام اقتصادی

کمک می‌کند.

(ب) افراد برای حفظ ارزش پول خود می‌توانند آن را به دارایی‌هایی که معمولاً ارزش خود را در تورم حفظ می‌کنند؛

مانند طلا، تبدیل کنند. البته لازم به یادآوری است این روش سرمایه‌گذاری به دلیل منجمد کردن پول در یک کالا، به ضرر

تولید تمام می‌شود.

توجه کنید خرید سهام سود بالاتری دارد، اما ریسک بالایی هم دارد همچنین در صورت سؤال گفته شده سرمایه‌گذاری

منطقی‌تر!

(پ) اوراق مشارکت، اوراق مالی‌ای هستند که توسط دولت یا یکی از سازمان‌های رسمی و قانونی کشور منتشر می‌شود برحسب

فعالیت اقتصادی مرتبط یعنی سرمایه‌گذاری در زمینه‌های عمران و توسعه به آن‌ها سودی تعلق می‌گیرد و البته این اوراق قابل

خرید و فروش نیز هستند.

۱۵۹. گزینه ۳ درست است.

الف) زیرا پیشرفت و رونق اقتصادی ما در گروی پیشرفت جامعه است و نباید نقش اجتماعی خود را در میدان اقتصاد فراموش کنیم و در نظر گرفتن این مطلب، یک «خرید هوشمندانه» است. (نه خرید مقایسه‌ای)

ب) معایب خرید مقایسه‌ای: زمان بر و هزینه‌بر است و ممکن است پس‌انداز حاصل از آن به‌ویژه در خرید کالاهای ارزان قیمت، کمتر از هزینه‌های صرف زمان و حمل و نقل و ... باشد.

پ) استفاده از پلاستیک و کاغذ و شیشه‌هایی که از خانه‌ها در سطل‌های جداگانه جمع می‌شود، برای تولید کالاهای پلاستیکی و ... جدید «بازیافت» نام دارد. (خمس - خرید مقایسه‌ای، ص ۱۴۹، ۱۴۶، ۱۴۳، ۱۳۸)

۱۶۰. گزینه ۴ درست است.

الف) مهم‌ترین و اولین هدف دولت از اخذ مالیات، افزایش درآمد خود برای انجام وظایفش است.

- مهم‌ترین مالیات دولت، مالیات بر درآمد اشخاص است.

- عوارض گمرکی نه تنها یکی از انواع مالیات بر تجارت خارجی می‌باشد، بلکه سیاستی برای کنترل واردات و حمایت از تولیدکنندگان داخلی نیز است.

ب) مالیات جمع‌آوری شده توسط تولیدکننده اول با مالیات خالص او برابر است، زیرا اعتبار مالیاتی این مرحله صفر است. اگر مالیات جمع‌آوری شده توسط هر فروشنده را از مالیات جمع‌آوری شده توسط فروشنده قبلی کم کنیم (همان اعتبار مالیاتی فروشنده است) آنچه به‌دست می‌آید مالیات خالص فروشنده است. همچنین در هیچ‌یک از مراحل تولید مالیات‌های خالص و ناخالص برابر صفر نخواهد شد.

پ) تفاضل مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط تولیدکننده مرحله اول تولید از مالیات بر ارزش افزوده جمع‌آوری شده توسط تولیدکننده مرحله دوم، همان مالیات بر ارزش افزوده خالص تولیدکننده دوم است، پس مالیات خالص مرحله دوم در این سؤال ۲۸۰ تومان است.

همچنین اعتبار مالیاتی تولیدکننده هر مرحله، مالیات جمع‌آوری شده تولیدکننده قبلی است. یعنی ۳۵۰ تومان هم مالیات جمع‌آوری شده توسط تولیدکننده مرحله اول است و هم اعتبار مالیاتی تولیدکننده مرحله دوم.

بنابراین مالیات جمع‌آوری شده توسط تولیدکننده دوم برابر است با:

$$۳۵۰ + ۲۸۰ = ۶۳۰$$

که اگر آن را ده برابر کنیم قیمت مرحله دوم است، یعنی ۶۳۰۰ و اگر مالیات جمع‌آوری شده را به آن اضافه کنیم، قیمت با احتساب مالیات می‌شود؛ ۶,۹۳۰.

$$۶,۳۰۰ = ۱۰ \times \text{مالیات جمع‌آوری شده} = \text{قیمت اولیه این مرحله}$$

$$۶,۹۳۰ = ۶,۳۰۰ + ۶۳۰ = \text{مالیات جمع‌آوری شده} + \text{قیمت اولیه} = \text{قیمت محصول با احتساب مالیات در این مرحله}$$

تعلیم و تربیت اسلامی

۲۰۱. گزینه ۳ درست است.

در قرآن کریم سوره آل عمران آیه ۷۷ در مورد عهد بستن با خداوند می‌خوانیم: «کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشدند. آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت؛ و خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید و به آنان در قیامت نمی‌نگرد و آن‌ها را (از گناه) پاک نمی‌سازد و عذاب دردناکی برای آن‌هاست.» (دین و زندگی دهم - درس ۹ - ص ۹۸)

۲۰۲. گزینه ۴ درست است.

در قرآن کریم سوره مؤمنون آیه ۹۹ و ۱۰۰ در ارتباط با فلسفه و حکمت توکل بر خداوند و اعتماد بر او می‌خوانیم: ﴿قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ أَوْ إَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ﴾: بگو چه می‌گویید درباره آنچه جز خدا می‌خوانید؟ اگر خدا خواهد که به من زبانی رسد، آیا آنان دورکننده‌گزند او هستند؟ یا اگر رحمتی برای من خواهد، آیا آنان بازدارنده رحمت او هستند؟ بگو خدا برای من کافی است و توکل‌کنندگان بر او توکل می‌کنند.

دقت کنید که در صورت تست صرفاً عبارت ﴿إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ﴾ آمده است که ناظر بر قدرت خداوند در دفع بلا یا است در حالی که گزینه ۱ تنها در مورد خیررسانی خداوند یعنی مفهوم عبارت قرآنی ﴿أَوْ أَرَادَنِيَ بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُّسِكَاتُ رَحْمَتِهِ﴾ است. (دین و زندگی دهم - درس ۱۰ - ص ۱۱۰)

۲۰۳. گزینه ۲ درست است.

به تعبیردیگر همان تولیعی دوستی با خدا و دوستانش و تبری دشمنی و مبارزه با دشمنان خدا و امور شیطانی است. (دین و زندگی دهم - درس ۱۱ - ص ۱۲۱)

۲۰۴. گزینه ۳ درست است.

کسی که به دلیل عذری مانند بیماری یا مسافرت نتواند روزه بگیرد، اگر عذر او برطرف شود تا رمضان سال آینده فرصت دارد قضای آن یک روز را بگیرد. اگر این فرصت بگذرد علاوه بر قضای آن یک روز باید کفاره بدهد و به ازای هر روز، یک مدّ طعام به فقیر بدهد.

کسی که روزه واجب ماه مبارک رمضان را بدون عذر نگیرد یا روزه باشد و روزه‌اش را با کار حلالی مانند خوردن آب باطل کند، باید علاوه بر قضای یک روز روزه، کفاره بدهد. این کفاره اختیاری است یعنی یا به ازاء هر روز روزه، شصت روز روزه بگیرد یا شصت مدّ طعام به شصت فقیر بدهد.

دقت کنید که دروغ بستن بر خدا و پیامبر (ص) و اهل بیت (ع) کاری حرام است و باطل کردن روزه با این کارها سبب وجوب کفاره جمع می‌شود یعنی هم باید شصت مدّ طعام به شصت فقیر بدهد و هم شصت روز روزه بگیرد. (دین و زندگی دهم - درس ۱۲ - ص ۱۳۷)

۲۰۵. گزینه ۱ درست است.

قرآن کریم در سوره احزاب آیه ۵۹ در مورد حجاب می‌فرماید: ﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَزْوَاجِكَ وَ بَنَاتِكَ وَ نِسَاءِ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَى أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ﴾ ای پیامبر، به زنان و دختران و به زنان مؤمنان بگو پوشش‌های خود را به خود نزدیک‌تر کنند، این برای آنکه به (عفاف) شناخته شوند و مورد آزار و اذیت قرار نگیرند، بهتر است.»

عبارت ﴿يُدْنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ﴾ پوشش‌های خود را به خود نزدیک‌تر کنند» بیانگر این حقیقت است که حجاب، پیش از اسلام رواج داشته است، اما حدود آن با حدود حجاب در اسلام متفاوت بوده است. (دین و زندگی دهم - درس ۱۲ - ص ۱۵۴)

۲۰۶. گزینه ۱ درست است.

افراط در آراستگی در ادبیات قرآن کریم با عنوان «تبرج» معرفی شده است و نتیجه آن نیز غفلت انسان از هدف اصلی زندگی و مشغول شدن به کارهایی می‌شود که عاقبتی جز دور شدن از خدا ندارد. (دین و زندگی دهم - درس ۱۳ - ص ۱۴۵)

۲۰۷. گزینه ۳ درست است.

امیرالمؤمنین علی (ع) (وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند): «خالق جهان در نظر آنان عظیم است در نتیجه، غیر خدا در چشم آنان کوچک است.» پس درک عظمت خالق ریشه و منشأ و خاستگاه حقارت ماسوی الله (غیرخدا) در نظر بنده است. (دین و زندگی یازدهم - درس ۱۶ - ص ۱۹۹)

۲۰۸. گزینه ۲ درست است.

قرآن کریم در سوره نحل، آیه ۷۲ می‌فرماید: ﴿وَ اللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا وَ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَنِينَ وَ حَفَدَةً وَ رَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ أَفَبَالِبِاطِلٍ يُؤْمِنُونَ وَ بِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ﴾ و خداوند برای شما همسرانی از [نوع] خودتان قرار داد و از همسرانتان برای شما فرزندان و نوادگانی نهاد و از پاکیزه‌ها به شما رزق و روزی داد. حال، آیا آنان به باطل ایمان می‌آورند و به نعمت الهی کفران می‌ورزند؟»

عبارت ﴿أَفَبَالِبِاطِلٍ يُؤْمِنُونَ وَ بِنِعْمَتِ اللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ﴾: آیا آنان به باطل ایمان می‌آورند و به نعمت الهی کفران می‌ورزند؟» بیانگر سرزنش خداوند نسبت به ایمان به باطل و کفر به نعمت الهی است. (دین و زندگی یازدهم - درس ۱۷ - ص ۲۰۹)

۲۰۹. گزینه ۴ درست است.

مهم‌ترین معیار برای ازدواج با ایمان بودن فرد است. اما معیارهای دیگری نظیر «اصالت خانوادگی، پوشش مناسب اسلامی، عدم

ارتباط غیرشرعی با جنس مخالف، صداقت با همسر، قناعت در زندگی، کسب و کار حلال، سلامت جسمی و روانی و... برای ازدواج خوش عاقبت پیشنهاد شده است. (دین و زندگی یازدهم - درس ۱۸ - ص ۲۲۴)

۲۱۰. گزینه ۱ درست است.

آرزوی دشمن برای ما مسلمانان در قرآن کریم با واژه «وَدَّ» آمده است که برخی از آن‌ها به شرح زیر است:

الف) آرزوی غفلت از سلاح و سرمایه خود: ﴿وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ﴾

ب) آرزوی ضعف و سستی و مدهانه و سازش کاری: ﴿وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ﴾

پ) آرزوی رنج و فشار و به زحمت افتادن: ﴿وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ﴾

ت) آرزوی ارتداد و بازگشت از دین: ﴿وَدَّ كَثِيرٌ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يَرُدُّوكُمْ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِكُمْ كُفَّارًا﴾

(مهارت معلمی - فصل ۳ - ص ۱۰۹)

۲۱۱. گزینه ۴ درست است.

قرآن کریم به پیامبر (ص) می‌فرماید: ﴿وَقُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا﴾: بگو: پروردگارا! علم مرا زیاد کن» مفهوم این آیه این است که ظرفیت انسان باید با زیاد شدن علم بیشتر شود. افرادی که روح کوچکی دارند، با کسب کم‌ترین تحصیلات برای خود و دیگران دردسر ایجاد می‌کنند. در جمله «زدنی علماً» توسعه روح نهفته شده؛ یعنی زیاد شدن خود من از طریق تحصیل؛ ولی در «زد علمی» سخن از زیادی علم است؛ بدون توسعه روح. نه تنها علم، بلکه هر نعمتی نیاز به ظرفیت دارد؛ چرا که اگر آن نعمت را بدون ظرفیت لازم به بدهند، اسباب دردسر می‌شود. مثلاً اگر کسی به پول زیادی برسد، در حالی که ظرفیت آن را ندارد، از پول خود مغرور می‌شود؛ به گونه‌ای که امام صادق به داود رقی فرمودند: «ای داود! اگر دست خود را تا مرفق، در دهان افعی (ازدها) بگذاری، بهتر از حاجت خواستن از ناداری است که دارنده شده است.»

(مهارت معلمی - فصل ۲ - ص ۶۴)

۲۱۲. گزینه ۳ درست است.

معلم باید اعتماد به نفس داشته باشد. حضرت زینب کبری (س) بعد از شهادت امام حسین (ع) و در حالی که به اسارت رفته بود، سخنرانی کرد و به یزید گفت: «إِنِّي لَأَسْتَصْغِرُ قَدْرَكَ: من قدر تو را کوچک می‌پندارم.» آن حضرت با آن سخنرانی رژیم بنی‌امیه را در مذاب سوزان سخنان خود از بین برد. (مهارت معلمی - فصل ۲ - ص ۴۳)

۲۱۳. گزینه ۱ درست است.

اهل بیت (ع) از مقام معلمی و ارزش آن تجلیل فراوانی کرده‌اند. امامان ما نسبت به معلمان فرزندانمان بسیار لطف داشتند و آن‌ها را تشویق می‌کردند. امام حسین به معلم فرزندش صددینار هدیه داد و در پاسخ به اعتراض مردم فرمود: «أَيْنَ يَقَعُ هَذَا مِنْ عَطَائِهِ يَعْني تَعْلِيمِهِ: این مبلغ، در قبال تعلیمات او چه ارزشی دارد؟» این حدیث به این معناست که ارزش هر گونه هدیه مالی و مادی در برابر ارزش تعلیم قرآن هیچ است. (مهارت معلمی - فصل ۱ - ص ۱۸ و ۱۹)

۲۱۴. گزینه ۳ درست است.

قرآن و روایات در زمینه سفر برای هجرت سفارش بسیاری کرده‌اند؛ هجرت علاوه بر آموختن علم و دانش برای بیان آموخته‌های خود به دیگران نیز لازم است: ﴿فَلَوْ لَا نَفَرْنَا مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِنَفَقَهُوا فِي الدِّينِ وَلِنُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ﴾: پس چرا از هر گروهی از ایشان دسته‌ای کوچ نمی‌کنند تا در دین فقیه شوند و هنگامی که به سوی قوم خویش بازگشتند آنان را بیم دهند تا شاید آنان از گناه و طغیان حذر کنند.» آیه شریفه ﴿قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ﴾: بگو در زمین گردش کنید» ناظر بر همین مفهوم است. (مهارت معلمی - فصل ۳ - ص ۸۶)

۲۱۵. گزینه ۲ درست است.

استادی موفق و محبوب است که انتقاد مصلحانه را بپذیرد؛ چنانکه در دعای مکارم الاخلاق می‌خوانیم: «اللَّهُمَّ وَفَّقْنِي لِبِطَاعَةِ مَنْ سَدَّدْتَنِي، وَ مُتَابَعَةِ مَنْ أَرْسَلْتَنِي؛ خدایا! مرا به اطاعت و پیروی کسی که مرا به راه سداد و صلاح خواند و هدایت نمود، موفق ساز.» (مهارت معلمی - فصل ۳ - ص ۱۰۱)

۲۱۶. گزینه ۱ درست است.

وظیفه (تعلیم در هر زمان و مکان)

(مهارت معلمی - فصل ۳ - ص ۸۹)

۲۱۷. گزینه ۱ درست است.

یکی از نشانه‌های برتری اعمال، ماندگاری آثار آن است؛ حضرت ابراهیم (ع) از خدا می‌خواهد که آثار عمل او در تاریخ ماندگار باشد. این مفهوم را در قرآن کریم به صورت زیر می‌خوانیم: ﴿وَجَعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ﴾؛ «و در میان آیندگان، نام نیکی برای من قرار بده». خداوند نیز دعای او را این‌گونه پاسخ داد: ﴿وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ﴾؛ «آن {کلمه توحید} را در میان نسلش کلمه ماندگار قرار داده باشد که آنان (به توحید) بازگردند».

(مهارت معلمی - فصل ۱ - ص ۲۲)

۲۱۸. گزینه ۴ درست است.

کافران همیشه سعی کرده‌اند که پیروان مستضعف و کم‌برخوردار پیامبران و رسولان را انسان‌های بی‌مقدار و حقیر معرفی کنند. قرآن کریم در این باره می‌فرماید: ﴿وَمَا تَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَادُوا أَنْ يُنْفِرُوا مِنْكَ لَمَّا قَالُوا وَاللَّهِ إِنَّا إِذًا لَكَاذِبُونَ﴾؛ «ما تنها اشخاص پست و بی‌مقدار را می‌بینیم که از تو پیروی می‌کنند» (مهارت معلمی - فصل ۲ - ص ۷۰)

۲۱۹. گزینه ۴ درست است.

یکی از ویژگی‌های معلمی این است که باید کار خود را مقدس بدانیم. علم را مقدس بدانیم؛ زیرا خداوند هم به قلم قسم خورده است هم به آنچه نوشته می‌شود: ﴿بِالنَّاسِ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾ (مهارت معلمی - فصل ۱ - ص ۲۶)

۲۲۰. گزینه ۲ درست است.

خداوند متعال در قرآن کریم امتیاز طلبی را نهی فرموده و دستور داده است که در مراسم حج، همه مسلمانان در عرفات وقوف کنند و از آنجا به سوی مشعر بروند: ﴿ثُمَّ أَفِيضُوا مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ النَّاسُ﴾؛ سپس از همانجا که مردم کوچ می‌کنند کوچ کنید». قرآن کریم با این دستور، حقی را که قریش برای خود قائل بود و در عرفات وقوف نمی‌کرد، از بین برد.

(مهارت معلمی - فصل ۲ - ص ۴۵)

هوش و استعداد

متن اول:

۲۲۱. گزینه ۲ درست است.

۲۲۲. گزینه ۴ درست است.

۲۲۳. گزینه ۲ درست است.

۲۲۴. گزینه ۱ درست است.

متن دوم:

۲۲۵. گزینه ۱ درست است.

۲۲۶. گزینه ۲ درست است.

۲۲۷. گزینه ۴ درست است.

۲۲۸. گزینه ۳ درست است.

۲۲۹. گزینه ۲ درست است.

۲۳۰. گزینه ۱ درست است.

در طی حرکات پیاپی یکبار ساعتگرد به‌اندازه یک قاچ و سپس ساعتگرد سه قاچ حرکت می‌کند.

۲۳۱. گزینه ۴ درست است.

اعداد اول متوالی هستند.

۲۳۲. گزینه ۱ درست است.

فاصله‌ها به ترتیب هر بار دو برابر شده‌اند: ۲، ۴، ۸، ۱۶

۲۳۳. گزینه ۱ درست است.

حاصل ضرب دو مربع چپ و دو مربع راست و دو مربع بالا را با هم جمع می‌کنیم.

۲۳۴. گزینه ۱ درست است.

$$0,75 \times x = 1,5 \times y \Rightarrow 3x = 6y$$

اگر طول را X و عرض را Y بگیریم آنگاه داریم:

بنابراین عرض نصف طول است یعنی باید 50% درصد از طول کم کنیم.

۲۳۵. گزینه ۱ درست است.

$$5 \times \frac{n}{100} \times x + x = 2x \Rightarrow 0,05n = 1 \Rightarrow n = 20$$

۲۳۶. گزینه ۴ درست است.

اگر پول نیما و نیکان و آراد به ترتیب Z, Y, X باشد:

$$0,1x + y = 0,2 \times 0,9x + z = x - 0,1x - 0,2 \times 0,9x$$

$$y + 0,1x = 0,72x \Rightarrow y = 0,62x$$

$$z + 0,18x = 0,72x \Rightarrow z = 0,54x \Rightarrow \frac{y}{z} = \frac{31}{27}$$

۲۳۷. گزینه ۱ درست است.

$$c(4,1) \times c(4,2) \times c(3,1) \times c(2,1) \times c(1,1) = 4 \times 6 \times 3 \times 2 = 144$$

۲۳۸. گزینه ۲ درست است.

$$8 \times 12 = 96 \rightarrow 69$$

$$13 \times 4 = 52 \rightarrow 25$$

۲۳۹. گزینه ۲ درست است.

۲۴۰. گزینه ۳ درست است.

شرکت تعاونی خدمات آموزشی کارکنان
سازمان سنجش آموزش کشور

تشریحی

برگزاری آزمایشی شبه امتحانات نهایی

دروس عمومی و اختصاصی پایه دهم، یازدهم و دوازدهم

برگزاری آزمون تشریحی
قبل از امتحانات نهایی کشوری

- ✓ آشنایی با سطح علمی سؤالات و نحوه مطالعه کتب درسی جهت شرکت در امتحانات نهایی؛
- ✓ ارزیابی کیفی و کمی سطح آگاهی و آمادگی دانش‌آموزان؛

sanjesheducationgroup   صدای داوطلب ۰۲۱-۴۲۹۶۶
sanjeshserv   ثبت‌نام‌گروهی دبیرستان‌ها ۰۲۱-۸۸۸۴۴۷۹۱-۳

www.sanjeshserv.ir